اولین روزنامه تخصصی معدن و صنایع معدنی ایران

روزگار معدن

www.rouzegaremadan.ir

سه شنبه • ۱۱ اردیبهشت ۱۴۰۳ • ۲۱ شوال ۱۴۴۵ • ۳۰ آوریل ۲۰۲۴ • سال هفتم • شماره ۱۲۹۵ • ۸صفحه • قیمت ۱۰۰۰۰ تومان

آمادگی صنعت برق برای ورود به روزهای گرم و گذر از پیک تابستان

.همایون حائری در بازدید از کارگاه‌های تعمیراتی و بهسازی واحدهای نیروگاهی کشور، از نزدیک روند آماده‌سازی و فعالیت‌های صورت گرفته بر روی تجهیزات حساس الکتریکی نیروگاه‌های برقآبی سد رودبار لرستان، حرارتی بعثت، سیکل ترکیبی دماوند و شهید سلیمانی کرمان مورد بازدید قرار داد.

۷

ارائه حوزه‌های چهارگانه همکاری‌های معدنی ایران و آفریقا

رئیس هیات عامل ایمیدرو ظهر امروز در پنل معدن و صنایع معدنی اجلاس ایران و آفریقا که با حضور وزرای معدنی کشورهای آفریقایی برگزار شد، ابتدا اطهار داشت: این پنل شروعی برای توسعه روابط دو طرف و تعیین مسیر آینده تقویت همکاری های پایدار معدنی ایران و آفریقا است.

۴

طرح: مهدی کاوه ای AI

«روزگارمعدن» راهکار رسیدن به تولید پایدار در فولاد را بررسی کرد:

پیشران اقتصاد

۳

یادداشت‌ها

۲۰۲۴ سالی آرام برای بازار جهانی فولاد

۲

مسیر دشوار تولید

۴

کارگران پیشرانان شریف جبهه جهاد اقتصادی

۶

چالش‌های فروش نفت

۷

سرنوشت نرخ بهره در ۱۴۰۳

۸

تیترهای روز

تهیه نقشه اقتصادی زمین‌شناسی ۲

چالش های ادامه‌دار صنعت فولاد ۴

فرصت از دست رفته ۷

به منظور گسترش بازارهای صادراتی در نمایشگاه ایران اکسپو ۲۰۲۴ انجام شد؛

انعقاد دو تفاهمنامه مهم برای حضور قدرتمند فولاد اکسین خوزستان در بازارهای اروپای شرقی و خاورمیانه

شرکت فولاد اکسین خوزستان به منظور توسعه صادرات محصولات تولیدی خود با بازرگانان و تجار بازارهای خاورمیانه،حوزه خلیج‌فارس و اروپای شرقی تفاهمنامه همکاری امضا کرد.

به گزارش روابط عمومی شرکت فولاد اکسین خوزستان، در دومین روز از نمایشگاه ایران اکسپو ۲۰۲۴ در تهران،جمعی از تجار و بازرگانان و نمایندگان شرکت‌های فعال در حوزه فولاد در خاورمیانه،حوزه خلیج‌فارس و اروپای شرقی با حضور در غرفه شرکت فولاد اکسین خوزستان با دستاردهای تولیدی و توانمندی‌های شرکت آشنا شدند و تفاهمنامه همکاری امضا کردند.

شرکت فولاد اکسین این دو تفاهمنامه را به منظور گسترش بازارهای صادراتی و حضور در بازارهای کشورهای مختلف با بازرگانان و تجار کشورهای خاورمیانه، حوزه خلیج‌فارس و جمعی از تجارفعال در بازارهای اروپای شرقی به امضا رساند.

گسترش بازارهای صادراتی فولاد اکسین علاوه بر نقش بسیار پررنگی که در بحث ارزآوری برای کشور به دنبال خواهد داشت زمینه ساز رونق اقتصادی کشور و گره گشایی از مسائل اقتصادی و مقابله با تحریم‌های ظالمانه می‌شود.

شرکت فولاد اکسین خوزستان با حضوری موفق در ششمین نمایشگاه توانمندی‌های صادراتی (ایران اکسپو) ضمن معرفی سبد گسترده محصولات و توانمندی‌ها، بازارهای صادراتی خود را بیش از پیش گسترش خواهد داد و جایگاه برند خود را به عنوان تامین‌کننده محصولات استراتژیک فولادی، حتی بیش از امروز ارتقا ببخشد.

در آیین امضای این تفاهم نامه‌ها، مهندس محمدی مدیرعامل شرکت فولاد اکسین خوزستان، دکتر اسکندری رئیس هیات‌مدیره و مهندس مرادی عضو هیات‌مدیره و معاون اجرایی شرکت فولاد اکسین خوزستان حضور داشتند.

آگهی تجدید مزایده عمومی

نوبت اول

شهرداری اندیشه در نظر دارد به استناد مجوز شماره ۵/۱۲۳/د مورخ ۱۴۰۲/۰۳/۰۷ موضوع ابلاغ بند ۶ مصوبه شماره ۱۰۸ مورخ ۱۴۰۲/۰۲/۱۷ شورای اسلامی شهر اندیشه، نسبت به واگذاری امتیاز بهره‌برداری از هایپر طبقه منفی یک مجتمع تجاری اداری نور از طریق مزایده عمومی به اشخاص حقوقی دارای سابقه، تجربه و رزومه کاری مرتبط واجد شرایط اقدام نماید.

۱- موضوع مزایده: واگذاری امتیاز بهره‌برداری از هایپر مجتمع تجاری اداری نور واقع در طبقه منفی یک مجتمع تجاری اداری نور به مدت پنج سال شمسی

۲- شرایط اجاره: مبلغ پایه کارشناسی شده به شرح جدول ذیل می‌باشد:

ردیف	عنوان	درصد پایه اجاره ماهیانه (ریال)	مبلغ پایه اجاره ماهیانه (ریال)	توضیح
۱	مبلغ پایه اجاره ماهیانه در سال اول قرارداد	۲٪ از فروش	۶۰۰،۰۰۰،۰۰۰	هر کدام بیشتر باشد
۲	مبلغ پایه اجاره ماهیانه در سال دوم قرارداد با ضریب افزایش ۲۵٪ (پیشنهادی)	۲٪ از فروش	۷۵۰،۰۰۰،۰۰۰	هر کدام بیشتر باشد
۳	پایه مزایده اجاره ماهیانه در سال سوم قرارداد با ضریب افزایش ۲۵٪ (پیشنهادی)	۲٪ از فروش	۹۳۷،۵۰۰،۰۰۰	هر کدام بیشتر باشد
۴	پایه مزایده اجاره ماهیانه در سال چهارم قرارداد با ضریب افزایش ۲۵٪ (پیشنهادی)	۲٪ از فروش	۱،۱۷۱،۸۷۵،۰۰۰	هر کدام بیشتر باشد
۵	پایه مزایده اجاره ماهیانه در سال پنجم قرارداد با ضریب افزایش ۲۵٪ (پیشنهادی)	۲٪ از فروش	۱،۴۶۴،۸۴۳،۷۵۰	هر کدام بیشتر باشد

تبصره ۱: تجهیز محل مورد مزایده برعهده برنده مزایده بوده و شهرداری در این خصوص هیچگونه مسئولیتی ندارد.

تبصره ۲: مبلغ پایه اعلام شده صرفا بابت اجاره می‌باشد و سایر هزینه‌ها (هزینه شارژ مشاعات، انشعابات، آب، برق، گاز و...) تا زمان اتمام قرارداد برعهده برنده مزایده خواهد بود.

تبصره ۳: نگهداری تاسیسات با نظارت شهرداری به عهده برنده مزایده خواهد بود.

۳- تضمین شرکت در مزایده: سپرده شرکت در مزایده مبلغ ۲،۹۵۴،۵۳۱،۲۵۰ ریال می‌باشد که می‌بایست تا پایان مهلت تسلیم پیشنهاد قیمت به یکی از صورت‌های ذیل به واحد دبیرخانه شهرداری تسلیم و شماره ثبت پاکت الف را دریافت نمایند.

الف) رسید بانکی واریز وجه مزبور به شماره حساب سپرده ضمانت شرکت در مزایده ۰۱۱۳۹۹۴۴۵۶۰۰۱ نزد بانک ملی شعبه شهر اندیشه کد ۲۴۱۷

ب) ضمانت‌نامه بانکی

تبصره ۱: تضمین فوق می‌بایست در زمان بازگشایی پیشنهادها دارای اعتبار بوده و برای سه ماه دیگر نیز قابل تمدید باشد و علاوه بر آن ضمانت‌نامه‌های بانکی باید طبق فرم‌های قابل قبول تنظیم شود.

تبصره ۲: به پیشنهادهایی که سپرده شرکت در مزایده آنها به غیر از موارد فوق باشد ترتیب اثر داده نخواهد شد.

۴- مدارک لازم جهت دریافت اسناد مزایده: متقاضیان جهت دریافت اسناد مزایده می‌بایست از طریق سامانه تدارکات الکترونیک دولت www.setadiran.ir اقدام نمایند.

۵- مهلت و محل دریافت اسناد مزایده: از تاریخ انتشار آگهی لغایت پایان ساعت اداری روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۳/۰۲/۱۹ و محل دریافت آن صرفا از طریق سامانه تدارکات الکترونیک دولت www.setadiran.ir می‌باشد.

۶- مهلت و محل تسلیم پیشنهادات: متقاضیان می‌بایست پاکت‌های پیشنهاد قیمت خود را که برابر شرایط مندرج در کاربرگ مزایده تنظیم شده است را حداکثر تا پایان ساعت اداری روز شنبه مورخ ۱۴۰۳/۰۲/۲۹ در سامانه تدارکات الکترونیک دولت www.setadiran.ir بارگذاری نمایند.

۷- تاریخ و محل بازگشایی پیشنهادات: روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۳/۰۲/۳۰ از طریق سامانه تدارکات الکترونیک دولت www.setadiran.ir می‌باشد.

۸- هزینه درج آگهی در روزنامه به عهده برنده موضوع مزایده است.

۹- شهرداری اندیشه در رد یا قبول تمام پیشنهادات بدون ذکر دلیل مختار می‌باشد.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۳/۰۲/۱۱ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۳/۰۲/۱۸

بهروز کاویانی، شهردار شهر اندیشه

روزگار معدن
سه شنبه
• ۱۱ اردیبهشت ۱۴۰۳ • ۲۱ شوال ۱۴۴۵ • ۳۰ آوریل ۲۰۲۴
• سال هفتم • شماره ۱۲۹۵

یادداشت

۲۰۲۴ سالی آرام برای بازار جهانی فولاد

کیوان جعفری طهرانی
کارشناس ارشد حوزه فلزات

زنجیره فولاد وابستگی بسیاری به بازار چین دارد که مطابق پیش‌بینی‌ها بازار فولاد چین سه ماه دوم سال ۲۰۲۴ را به دور از هیجانات پشت سر خواهد گذاشت. از طرفی پروژه‌های بزرگی که رشد مصرف هیجانی فولاد در دنیا را به دنبال داشته باشد در ۲۰۲۴ تعریف نشده است.

کیوان جعفری طهرانی، زنجیره فولاد وابسته به بازار چین است. در ماه آوریل نشست دوقلو چین برگزار شد که این نشست برای نخستین بار به‌طور بی‌سابقه یک هفته یعنی از ۶ تا ۱۲ مارس زمان برد و درنهایت چین از ترسیم حرکتی متفاوت برای سال ۲۰۲۴ خبر داد.

درواقع ترسیم چنین حرکتی به شرایط اقتصادی خاص چین باز می‌گردد که ناشی از بحران فعلی در حوزه مسکن این کشور است. نکته جالب این نشست هدف‌گذاری برای رشد اقتصادی چین در سال جاری بود و چین در ابتدای نشست دوقلو از هدف‌گذاری برای رشد اقتصادی پنج درصدی چین در سال ۲۰۲۴ مانند ۲۰۲۳ خبر داد.

چین در سال ۲۰۲۳ نه‌تنها رشد اقتصادی پنج درصدی را پشت سر گذاشت بلکه به رقم ۵.۲ درصد دست یافت. ولی چینی‌ها به شرایط اقتصادی در سال ۲۰۲۴ بدبین هستند و این بدبینی بر بازار آن‌ها منعکس شد، تا جایی که تصمیم‌سازهای بازار طی حرکتی با کاهش تقاضای صوری و افزایش عرضه صوری باعث تغییرات هیجانی قیمت سنگ آهن و محصولات فولادی در این کشور شدند و نتیجه آن ورود قانونگذار چین و از همه بالاتر انجمن آهن و فولاد چین به بازار جهت کنترل وضعیت بود.

نتیجه این اقدامات نیز جبران رشد حدود ۱۸ تا ۱۹ درصدی قیمت سنگ آهن این کشور بود زیرا پیش‌تر قیمت سنگ آهن طی یک روند نزولی از ۱۳۰ دلار به حوالی ۹۸.۵ دلار رسید ولی با مداخله تصمیم‌سازها این روند متوقف شد.

در حال حاضر بازار فولاد چین چه در رابطه با محصولات بالادستی و چه میانی و پایین دستی وضعیت تعادلی به نسبت پایداری دارد و انتظار افزایش قیمت هیجانی ماندگار بیش از این حداقل برای ادامه ماه آوریل و حتی ماه می متصور نیست.

من معتقدم بازار فولاد چین سه ماه دوم سال ۲۰۲۴ را با شرایط کم و بیش مشابه حال حاضر پشت سر خواهد گذاشت ولی پیش‌بینی شرایط بازار برای سه ماه سوم یا چهارم سال ۲۰۲۴ غیر ممکن است و متغیرهای تأثیرگذار زیادی وجود دارد.

یکی از مسائل بسیار تأثیرگذار بر بازار محصولات فولادی بازگشت اوکراین به بازار است. شرکت فراکسپو بزرگ‌ترین تولیدکننده گندله در اوکراین به شمار می‌رود که پیش‌تر نیاز بازار اروپا را تأمین می‌کرد ولی به علت جنگ با روسیه تولیدات این کارخانه به شدت کاهش یافت.

این شرکت چند ماهی می‌شود که با تولید بالا به بازار بازگشته و محصولات خود را با قیمت کمتری عرضه و به اصطلاح زیر فروشی می‌کند و بر قیمت گندله به ویژه محصولات وارداتی چین تأثیر بسزایی داشته است.

از سوی دیگر شاهد زیر فروشی ونزوئلا هستیم که بر قیمت بازار سنگ آهن و کنسانتره تأثیر سو گذاشته است. تمامی این متغیرها فارغ از قضیه خود چین بازار را متشنج می‌کنند.

همچنین نباید از مسائل پیش آمده در سطح خاورمیانه غافل شد چراکه اتفاقات هفته‌های اخیر خود به خود شرایط حمل محموله‌های دریایی را از نظر روانی تحت تأثیر قرار داده و باید منتظر بود تا وضعیت با ثباتی ایجاد شود. درنهایت کمی زود است تا تحلیلی از بازار جهانی فولاد برای سه ماه سوم و چهار سال ۲۰۲۴ ارائه داد.

درمجموع روند افزایشی برای محصولات فولادی در سطح جهان پیش‌بینی نمی‌شود زیرا چین بزرگ‌ترین تولیدکننده و مصرف کننده فولاد است که در ماه فوریه ۲۰۲۴ از کاهش میزان صادرات خود خبر داده بود. این کشور در سال ۲۰۲۳ نزدیک به ۹۰ میلیون تن فولاد صادر کرد و در ابتدای سال جاری از کاهش این میزان حوالی ۱۰ تا ۱۵ میلیون تن خبر داد. در مقابل بررسی‌ها نشان می‌دهد شرایط صادرات فولاد چین در ادامه ماه مارس و آوریل تا حدودی تغییر کرد و به طور موقت افزایشی شد که این مسئله به کاهش مصرف داخلی فولاد در چین باز می‌گردد.

از طرفی اندونزی اقدام به افزایش صادرات فولاد میانی نموده که این موضوع باعث افزایش عرضه و تحت تأثیر قرار گرفتن قیمت‌ها می‌شود. در نتیجه منطقه‌ای در جهان وجود ندارد که تقاضا در آن‌جا برای محصولات فولادی به صورت هیجانی افزایش یابد.

در گذشته پیش‌بینی می‌شد تقاضا برای محصولات فولادی در خاورمیانه در سال ۲۰۲۴ تا ۲۰۲۶ صعودی شود زیرا با وجود طرح‌های توسعه‌ای عربستان سعودی یعنی پروژه نئوم و دیوار(The Wall) مصرف فولاد بالا رود. پروژه دیوار بزرگ‌ترین پروژه بی‌سابقه عربستان بود که در این طرح احداث شهر دیجیتالی به صورت دو دیوار موازی به ارتفاع ۵۰۰ متر و به طول ۱۷۰ کیلومتر پیش بینی شده بود.

ولی هفته گذشته این پروژه حدود ۹۹ درصد کوچک سازی شد و از ۱۷۰ کیلومتر به ۲.۵ کیلومتر تغییر کرد و بسیار بر بازارهای جهانی تأثیر گذاشت زیرا حجم وسیعی ماشین‌آلات و شمار زیادی پیمانکار برای این طرح در نظر گرفته شده بود.

ولی این پروژه ۹۹ درصد کوچک شد و پیش‌بینی‌ها از افزایش مصرف آینده فولاد عربستان به حقیقت نپیوست و به نوعی یاس بر بازار جهانی حاکم شد.

اگرچه پروژه نئوم طبق برنامه پیش‌می‌رود ولی پروژه بسیار بزرگی که رشد مصرف هیجانی فولاد در دنیا را به دنبال داشته باشد نه در ادامه ۲۰۲۴ و نه حتی سال آینده تعریف نشده است.

رئیس کمیسیون فولاد و معدن اسکوکواکس:

ایران جزو ۱۰ کشور برتر تولیدکننده فولاد است

رئیس کمیسیون فولاد و معدن اسکوکواکس با بیان اینکه ایران جزو پنج کشور اول دارای بزرگترین معادن و جزو ۱۰ کشور اول تولید کننده فولاد است، گفت: ایران از معدود کشورهایی است که زنجیره کامل تولید فولاد را دارد.

مهدی شکرزاده در سفر به مازندران در گفت‌وگو با خبرنگار ایسنا با اشاره به بازار سرمایه گذاری اعضای کشورهای منطقه‌ای اسکوکواکس گفت: ۶۰ درصد تولیدات فولاد در کشورهای عضو اسکوکواکس انجام می‌شود. این کشورها برای تولید فولاد، نیاز به معدن دارند ولی همه این کشورها شرایط طبیعی ایران را ندارد.

وی تاکید کرد: ایران جزو پنج کشور اول دارای بزرگترین معادن و جزو ۱۰ کشور اول تولید کننده فولاد است. همچنین ایران از معدود کشورهایی است که زنجیره کامل تولید فولاد را دارد. رییس کمیسیون فولاد و معدن اسکوکواکس با اشاره به ارتباط معدن و تولید فولاد گفت: جاذبه صنعت فولاد بسیار زیاد است، در ایران نیز زمینه توسعه صنعت فولاد وجود دارد و می‌توان گفت رشد اقتصادی سرمایه گذاری در حوزه معدن و فولاد انتها ندارد. عضو انجمن مدیران صنایع استان سمنان اضافه کرد: ایران درمیان کشورهای اسکوکواکس به دلیل داشتن منابع قابل توجه معدن و تولیدات فولاد به شدت مورد توجه سرمایه گذاران خارجی است، ولی طرح تحقیقاتی مناسب و مستند از معادن کشور نداریم تا به سرمایه‌گذار ارائه دهیم به همین دلیل در جذب سرمایه گذار معدن موفق نبودیم. شکرزاده خاطر نشان کرد: زیرساخت همیشه با معدن همراه است. سرمایه گذاری که از ویژگی‌های یک معدن مطلع باشد، برای رسیدن به ثروت‌های نهفته در معدن، زیر ساخت‌های مناسب را ایجاد می‌کند.

رئیس کمیسیون فولاد و معدن اسکوکواکس تصریح کرد: در اسکوکواکس با شناخت دقیق مشکلات و مسائل مربوط به سرمایه‌گذاری در معادن جهت جذب سرمایه‌گذار خارجی، پروژه‌های مطالعاتی تحقیقات بازار معادن و فولاد ایران را در دست تهیه داریم. زیرا معدن موجب رشد تولید و اشتغال می‌شود. معدن سرمایه‌گذار را از خاک به افلاک می‌برد.

قابل ذکر است، ایران اسکوکواکس یک اسم برگرفته از نام‌های سازمان‌های متعددی مثل سازمان همکاری شانگهای، سازمان اقتصادی اکو و همسایگان جمهوری اسلامی ایران مبتنی بر دیپلماسی اقتصادی در دولت سیزدهم است. اسکوکواکس به معنی فرصت‌های همکاری اقتصادی کشورهای عضو، ناظر و شرکای گفت‌وگوی سازمان همکاری شانگهای SCO و همسایگان جمهوری اسلامی ایران (ایران اسکوکواکس) است.

راهکار کاهش ریسک سرمایه‌گذاری در بخش معدنی بررسی شد:

تهیه نقشه اقتصادی زمین‌شناسی

گروه خبر

مدیرکل دفتر برنامه‌ریزی فناوری و بودجه سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی از تهیه اطلس میراث زمین‌شناختی ایران خبر داد و اظهار کرد: در این اطلس پدیده‌های ژئوتوریستی و جاذبه‌های ژئو پارک‌ها آورده شده است. ایران تنها کشوری است که در مقیاس ملی چنین اطلسی را تهیه و حدود ۵۰۰ جاذبه گردشگری و زمین‌شناسی را تهیه کرده است.

رضا جدیدی در پنل تخصصی دومین اجلاس بین‌المللی ایران و افریقا با بیان اینکه سازمان زمین‌شناسی جمهوری اسلامی ایران ماموریت تهیه نقشه‌های زمین‌شناسی خاورمیانه را بر عهده دارد، افزود: در همکاری‌های بین‌المللی نقشه سایزموتکنو خاورمیانه با راهبری سازمان زمین‌شناسی ایران تهیه شده است.

وی تهیه نقشه کینماتیکی دنیا، نقشه زمین‌شناسی خاورمیانه و نقشه تکتونیک خاورمیانه و نقشه سایزموتکتونیک خاورمیانه را از دیگر اقدامات بین‌المللی ایران در حوزه زمین‌شناسی دانست و به عضویت سازمان زمین‌شناسی ایران در مجامع تخصصی دنیا اشاره کرد و یادآور شد: در دو سال اخیر تهیه یکسری از اطلاعات پایه مقیاس یک پنجاه هزارم را شروع کردیم. ولی به طور کلی نقشه‌های زمین‌شناسی، نقشه‌های ژئو شیمی و ژئوفیزیک هوایی و همچنین شناسایی و اکتشاف و پی‌جویی معدنی را در کارنامه خود به ثبت رساندیم.

جدیدی با اشاره به جزئیات عملکرد این سازمان در تولید اطلاعات پایه، ادامه داد: مقیاس‌های نقشه‌های تولیدشده در مقیاس‌های ملی، کوچک مقیاس چون یک میلیونیوم و یک دویست و پنجاه هزارم و یکصد هزارم است. ژئوفیزیک هوایی و همچنین شناسایی و اکتشاف و پی‌جویی زون‌های بیست‌گانه را در کارنامه خود به ثبت رساندیم.

وی آزمایشگاه‌ها را از دیگر قابلیت‌های این سازمان نام برد و گفت: ایجاد آزمایشگاه‌های مشترک زمین‌شناسی از مهمترین آزمایشگاه‌های دولتی ما به شمار می‌رود که جزء بخش‌های همکاری‌های بین‌المللی ایران است.

جدیدی با اشاره به وجود ۸۰ نوع ماده معدنی در ایران، خاطر نشان کرد: برنامه‌ریزی ما برای شناسایی و اکتشاف این عناصر در سراسر کشور متمرکز شده است و علاوه بر آن برنامه جدیدی را در یک سال و نیم اخیر به نام «برنامه تحولی زمین‌شناسی و اکتشافات ذخایر معدنی» شروع کردیم.

وی در این‌باره توضیح داد: سازمان‌های زمین‌شناسی دنیا طرحی به نام «ابتکار اطلاعاتی» را در دستور کار خود قرار داده‌اند که برگرفته از هوش مصنوعی برای تولید اطلاعات پایه و تلفیق اطلاعات است و ما در برنامه جدید تحول لایه‌های مختلف جدید را به مقیاس‌های جدید یک پنجاه هزارم شامل نقشه‌های ژئوشیمیایی، مطالعات ژئوفیزیک هوایی و نقشه‌های زمین‌شناسی اقتصادی تولید می‌کنیم.

به گفته مدیرکل دفتر برنامه‌ریزی فناوری و بودجه سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی کشور، برای اولین بار در تاریخ زمین‌شناسی ایران نقشه‌های زمین‌شناسی اقتصادی منتشر شده و مورد استفاده قرار گرفته که این نقشه‌ها مرحله آزمایشی خود را سپری کرده و به سمت تولید انبوه در حرکت است.

جدیدی این سازمان را یکی از پیشروترین سازمان‌های زمین‌شناسی منطقه توصیف کرد که توانسته نقشه‌های زمین‌شناسی اقتصادی را در راستای کاهش ریسک ورود سرمایه‌گذاران در بخش صنعت معدن به تولید برساند. وی اضافه کرد: در حوزه زمین‌شناسی دریایی طرح تحول را اجرایی کردیم و لایه‌های رسوب‌شناسی و ژئومورفولوژی، آلاینده‌های ژئوشیمی و زیست‌محیطی را به تولید رساندیم.

وی آزمایشگاه‌ها را از دیگر قابلیت‌های این سازمان نام برد و گفت: ایجاد آزمایشگاه‌های مشترک زمین‌شناسی از مهمترین آزمایشگاه‌های دولتی ما به شمار می‌رود. جدیدی با اشاره به وجود ۸۰ نوع ماده معدنی در کشور خاطر نشان کرد: برنامه‌ریزی ما برای شناسایی و اکتشاف این عناصر در سراسر کشور متمرکز شده است. علاوه بر آن برنامه جدیدی را در یک سال و نیم اخیر به نام «برنامه تحولی زمین‌شناسی و اکتشافات ذخایر معدنی» شروع کردیم.

وی در این باره توضیح داد: سازمان‌های زمین‌شناسی دنیا طرحی به نام «ابتکار اطلاعاتی» را در دستور کار خود قرار دادند که برگرفته از هوش مصنوعی برای تولید اطلاعات پایه است و ما دربرنامه جدید تحول لایه‌های مختلف جدید را به مقیاس‌های جدید یک پنجاه هزار، نقشه‌های ژئوشیمیایی، ژئوفیزیک هوایی و نقشه‌های اقتصادی تولید می‌کنیم.

به گفته وی، برای اولین بار در تاریخ زمین‌شناسی ایران نقشه‌های زمین‌شناسی اقتصادی منتشر شده و مورد استفاده قرار گرفته است. این نقشه‌ها مرحله آزمایشی خود را سپری کرده و به سمت تولید انبوه در حرکت است. مدیر کل دفتر برنامه‌ریزی فناوری و بودجه سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی این سازمان را یکی از پیشروترین سازمان‌های زمین‌شناسی منطقه توصیف کرد که توانسته نقشه زمین‌شناسی اقتصادی را در راستای کاهش ریسک ورود سرمایه‌گذاران در بخش صنعت معدن به تولید رسانده است.

وی اضافه کرد: در حوزه زمین‌شناسی دریایی طرح تحول را اجرایی کردیم و لایه رسوب‌شناسی و مورفولوژی، آلاینده‌های ژئو شیمی و زیست محیطی را به تولید رساندیم. جدیدی اضافه کرد: در بخش ژئوفیزیک هوایی با استفاده از روش‌هایی چون مگنتومتری، رادیومتری و گراویمتری اقدام به برداشت اطلاعات شد و چرخه ژئوفیزیک هوایی از مرحله برداشت، پردازش و تفسیر کاملا ایرانی است و در بخش برداشت همکاری خوبی با کشور آفریقای جنوبی داشتیم. به گفته وی در مدت ۲ سال اخیر ۲۵ درصد برداشت‌های هوایی طرح تحول برداشت شده است.

وی با تاکید بر اینکه کلیه اطلاعات این سازمان در پایگاه داده‌های علوم زمین ذخیره می‌شود، گفت: در طرح تحول در فاز اول زون‌های فلززایی کشور شناسایی شده و در مدت ۱۲ تا ۱۸ ماه نقشه‌های مربوط به آنها تهیه می‌شود.

مدیرکل دفتر برنامه‌ریزی فناوری و بودجه سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی کشور با بیان اینکه در هر بلوکی که طرح تحول اجرایی شد، شناسایی عناصر جدید معدنی انجام می‌شود، ادامه داد: در حوزه ژئوپارک‌ها اقداماتی صورت گرفته و ژئوپارک‌ها رویکردهای جدید و تخصصی مبتنی بر زمین‌شناسی تخصصی هستند و توسعه آنها منجر به توسعه جوامع محلی و شناسایی و حفاظت بهتر از پدیده‌های زمین‌شناسی و طبیعی، تاریخی و فرهنگی می‌شود.

جدیدی با بیان اینکه این سازمان یکی از سازمان‌های فعال در شناسایی ژئوپارک‌ها به شمار می‌رود، افزود: ایران دارای ۳ سایت ژئوپارک در طبس، ارس و قشم است و امیدواریم بتوانیم با همکاری بیشتر ژئوپارک‌های بیشتری را در آفریقا شناسایی کنیم و آفریقا دو ژئوپارک در مراکش و تانزانیا دارد. وی از تهیه نقشه‌های ژئوتوریسم خبر داد و یادآور شد: این نقشه‌ها در مقیاس یک بیست و پنج هزارم تولید می‌شود و در صدد هستیم که در یک برنامه ۵ ساله پوشش کل کشور را در نقشه‌های ژئوتوریسم یک بیست و پنج هزارم تولید کنیم.

مدیرکل دفتر برنامه‌ریزی فناوری و بودجه سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی کشور اطلس میراث زمین‌شناختی ایران را از دیگر اقدامات این سازمان نام برد و اظهار کرد: در این اطلس پدیده‌های ژئوتوریستی و جاذبه‌های ژئوپارک‌ها آورده شده است. ایران تنها کشوری است که در مقیاس ملی چنین اطلسی را تهیه کرده و حدود ۵۰۰ جاذبه گردشگری و زمین‌شناسی را تهیه کرده است. جدیدی، برگزاری آموزش و برگزاری کنفرانس‌های مشترک و آموزش‌های بین‌المللی و کوتاه مدت در حوزه زمین‌شناسی را پیشنهاد کرد و گفت: تاکنون دوره‌های آموزشی را با همکاری سازمان‌های زمین‌شناسی کشورهای آلمان و انگلستان و فنلاند و ترکیه تا سال ۲۰۱۷ و ۲۰۱۸ برگزار کرده‌ایم.

وی اجرای برنامه تحول در حوزه زمین‌شناسی، ژئوشیمی، اقتصادی، دریایی و شناسایی و اکتشاف معادن را از دیگر پیشنهادات همکاری نام برد و گفت: شناسایی و ظرفیت ژئو پارک‌ها و ایجاد و توسعه آزمایشگاه‌های زمین‌شناسی و دوره‌های زمین‌شناسی در حوزه زمین‌شناسی و اکتشافات از دیگر زمینه‌های همکاری می‌تواند باشد.

هزینه ۱۶ میلیارد تومانی برای ساخت و تجهیز ۳ مرکز ناباروری استان

دکتر فرهاد غلامی رئیس دانشگاه علوم پزشکی مازندران در همایش استانی هفته ملی سلامت در مازندران که با حضور معاونین بهداشت و درمان دانشگاه، مدیران دستگاه‌های اجرایی، مدیران و روسای ادارات شبکه های بهداشت و درمان استان، منتخبین، سفیران و داوطلبان سلامت نمونه در مرکز بهداشت استان برگزار شد از فعالیت ۵۲۲ پایگاه سلامت در استان خبر داد و افزود: هزار پزشک، مراقب سلامت و منشی در ۴۰۰ پایگاه سلامت بخش خصوصی بدون تحمیل هزینه به دانشگاه روزانه ۱۳ هزار ویزیت و مراقبت را انجام می‌دهند.

وی با اشاره به اینکه هفته سلامت فرصت و بهانه‌ای است برای ارتقا و آگاهی مردم در حوزه بهداشت و درمان است، تصریح کرد: هفته سلامت فرصتی برای ارتقای سواد سلامت و کاهش هزینه‌های بهداشت و درمان است.

رئیس دانشگاه علوم پزشکی مازندران افزود: برای ساخت و تجهیز ۱۵ واحد بهداشتی شامل مرکز جامع سلامت، خانه بهداشت و انبار دارویی با متراژ ۷ هزار و ۸۰ مترمربع ۱۲۰ میلیارد تومان هزینه شده است.

دکتر غلامی بیان کرد: در حوزه بهداشت در حال حاضر ۳۷ پروژه نیمه کاره با پیشرفت متوسط ۵۲ درصد در حال ساخت است که تکمیل آن به ۱۵۷ میلیارد تومان اعتبار نیاز است.

وی با اعلام اینکه در بخش جوانی جمعیت ۵۵۰ هزار مشاور فرزندآوری منتهی به ۲ هزار و ۶۰۰ مورد بارداری انجام شده است، ادامه داد: شاهد کم شدن شیب کاهش تولد هستیم که کاهش ۱۴۰۱ نسبت به سال ۱۴۰۰، پنج درصد و در سال ۱۴۰۲ نسبت به سال قبل یک دهم درصد کاهش یافته است.

رئیس دانشگاه علوم پزشکی مازندران تصریح کرد: ۱۶ میلیارد تومان برای ساخت، تکمیل و تجهیز مراکز ناباروری بهشهر، نوشهر و امام ساری هزینه شده است.

این مسئول به طرح غربالگری دیابت و فشار خون در استان اشاره کرد و گفت: در پویش ملی سلامت یک میلیون و ۹۰۰ هزار نفر از جمعیت بالای ۱۸ سال استان مشارکت داشتند که ۳۲ هزار و ۹۲۵ نفر مشکوک به دیابت و ۳۳ هزار و ۲۰۶ نفر مشکوک به پرفشاری خون شناسایی شدند.

دکتر غلامی بیان کرد: امسال پویش غربالگری سه نوع از سرطان‌ها انجام می‌شود تا افراد مبتلا شناسایی شوند.

وی از خرید هشت دستگاه خودرو شاسی‌دار برای مناطق کوهستانی خبر داد و افزود: این خودروها بزودی تحویل گرفته می‌شوند و امروز هم شاهد تحویل ۱۰۰ دستگاه موتور که برای استفاده بهورزان مرد در مناطق مختلف استان خریداری شده بود بودیم.

در پایان این همایش با حضور رئیس دانشگاه علوم پزشکی مازندران و معاونین از روسای شبکه بهداشت، کارمندان، سفیران و داوطلبان نمونه استانی و شهرستان تجلیل شد.

کلنگ خانه کشتی شهر کهریزک زمین خورد

عملیات اجرایی خانه کشتی و ورزش‌های رزمی شهر کهریزک در فاز نخست با اعتبار ۲۵۰ میلیاردریال با حضور مسئولان شهرستان ری، خانواده‌های معظم شهدا، پیشکسوتان ورزش و مسئولان بخش کهریزک امروز دوشنبه آغاز شد. شهردار کهریزک در این آیین گفت: خانه کشتی و ورزش های رزمی شهر کهریزک در زمینی به مساحت سه هزار متر مربع و یکهزار و ۷۰۰ مترمربع زیربنا در پنج بخش و ۲ طبقه شامل سالن جلسه، کلاس های آموزشی و جایگاه ویژه است. علی کلهر افزود: بخش سالن های رزمی و کشتی براساس آخرین ضوابط نشریه ۱۳۲ موازین فنی ورزشگاه های کشور طراحی و بخش فضای ارتباطی و خدماتی آن شامل بخش های خدماتی، تماشاچیان و ورزشکاران، بوفه، فضای انتظار، پذیرش، سالن کمیته پزشکی و سرویش های بهداشتی است. وی اظهار داشت: این مجموعه ورزشی در ۲ فاز پیش بینی شده که در فاز نخست این طرح ۲۵۰ میلیارد ریال اعتبار در نظر گرفته شده است که این مرحله دهه فجر امسال به بهره برداری می رسد. این مسئول خاطرنشان کرد: با تلاش همکاران زمین این مجموعه بر اساس دسترسی و شرایط خاص مانند مترو در اختیار شهرداری قرار گرفت و پیمانکار با توجه به کارهای قانونی که انجام داده عملیات اجرایی را از فردا آغاز خواهد کرد. کلهر همچنین از اختصاص ۳۰۰ میلیارد ریال اعتبار برای فاز دوم این طرح خبر داد و گفت: احداث یک مجموعه ورزشی دیگر در میدان شهید حججی مسکن مهر کهریزک و یک فرهنگسرا را نیز برای شهروندان کهریزکی در دستور کار داریم. بخشدار کهریزک نیز در این آیین گفت: یکی از سیاست های دولت توسعه شور و نشاط اجتماعی است که موتور پیشران آن اشاعه فرهنگ ورزش خواهد بود. حسین گراوند با ا شاره به وجود استعدادهای ورزشی بیشمار در بخش کهریزک اظهار داشت: متاسفانه مکانهای ورزشی این بخش در اختیار وزارت ورزش و جوانان است که باید در اختیار دستگاهای متولی برای استفاده مردم کهریزک واگذار شود. بخش کهریزک از توابع شهرستان ری با ۵۰۰ کیلومتر مربع وسعت و ۱۵۰ هزار نفر جمعیت شامل ۸۰ هزار نفر جمعیت شهری و ۷۰ هزار نفر جمعیت روستایی، در جنوب شهرری واقع شده است.

روزگار معدن
سه شنبه
• ۱۱ اردیبهشت ۱۴۰۳ • ۲۱ شوال ۱۴۴۵ • ۳۰ آوریل ۲۰۲۴
• سال هفتم • شماره ۱۲۹۵

اشتغال‌زایی مهم‌ترین مسئولیت اجتماعی فولاد شادگان است

مدیرعامل شرکت صنعت فولاد شادگان در نشست ویژه مسئولان شهرستان شادگان در خصوص مسئولیت‌های اجتماعی با محوریت اشتغال جوانان، گفت: مهم‌ترین رسالت این شرکت در عرصه عمل به مسئولیت‌های اجتماعی، ایجاد اشتغال مستقیم و غیرمستقیم بوده که در راستای آن گام‌های اثربخشی برداشته شده است.در این نشست که با حضور دادستان، فرماندار و فرمانده سپاه شادگان به همراه منتخب مردم این شهر در مجلس شورای اسلامی برگزار شد، حسین کهزاد با بیان اینکه هزینه رساندن شرکت به مرحله بهره‌برداری بیش از سه همت بوده که در نتیجه آن زمینه اشتغال مستقیم حداکثر دو هزار نفر فراهم خواهد آمد، اظهار داشت: برای هر یک شغل مستقیم، ۶ شغل غیرمستقیم تعریف شده است و ما در نظر داریم در قالب مسئولیت های اجتماعی با استفاده از ظرفیت‌های شهرستان شادگان، از ایجاد این مشاغل که رقمی حدود ۱۲ هزار شغل است، حمایت کنیم.وی خاطرنشان کرد: این رویکرد مانعی بر ارائه سایر خدمات ما به بخش‌های عمرانی، آموزشی و فرهنگی شادگان ایجاد نمی‌کند و همچنان که در سال ۱۴۰۲ بیش از ۱۰۰ میلیارد ریال اعتبار مصوب از سوی هیئت مدیره را با همراهی و نظارت فرمانداری شادگان صرف عمل به مسئولیت‌های اجتماعی کردیم، برای سال ۱۴۰۳ نیز پس از ارزیابی نیازهای مردم، اعتبارات لازم را جذب و خدمات مورد نظر را به مردم شریف شادگان ارائه خواهیم کرد.

مدیرعامل شرکت صنعت فولاد شادگان با اشاره به جذب نیروی انسانی مورد نیاز شرکت از طریق آزمون و تاکید بر اینکه در رده‌های غیرکارشناسی هیچ نیروی غیرشادگانی جذب نشده است، خاطرنشان کرد: در پاسخ به گله‌مندی‌ها باید بگوییم که شرکت صنعت فولاد شادگان به عنوان یک بنگاه اقتصادی، با اهداف کلانی همچون تولید پایدار محصولات فولادی در راستای اعتلای صنعت فولاد کشور و ایفای نقش منطقه‌ای و بین‌المللی اثربخش، باید از نیروی انسانی کارآمد در رده‌های کارشناسی و مدیریتی برخوردار باشد؛ به همین منظور جهت به‌کارگیری این بخش از نیروی انسانی، اولویت (در صورت عدم وجود کارشناسان مورد نیاز در شادگان) به نیروهای صرفا خوزستانی اختصاص یافته است.

کهزاد در پایان یادآور شد: قرار گرفتن در رده کارشناسی و رسیدن به جایگاه‌های مدیریتی به دلیل اهمیت تولید، تنها از طریق شایستگی و اثبات توان افراد قابل دستیابی است و ارتباطی با محل تولد یا زندگی فرد ندارد. هم‌اکنون با افتخار اعلام می‌کنیم که سه مدیر ارشد شرکت از جوانان با تجربه و کارآمد شادگانی هستند که نشان از تاکید سازمان بر شایسته‌سالاری دارد.

«روزگارمعدن» راهکار رسیدن به تولید پایدار در فولاد را بررسی کرد:

پیشران اقتصاد

شهریار خادمی

عکس: مهدی کاوه ای

صنعت ستون فقرات اقتصاد است واین به دلیل تاثیرات اساسی است که بر سایر بخش‌های اقتصاد می‌گذارد. در این میان صنعت فولاد با توجه به استفاده گسترده آن در سد سازی، ساختمان سازی، پل‌سازی، کشتی سازی، کارخانه سازی، لوازم خانگی و ... و همچنین کاربرد فراوان در سایر صنایع از جمله خودروسازی، پتروشیمی و حمل و نقل جایگاه ویژه‌ای دارد. لذا داشتن چشم‌اندازی جامع نسب به آینده پیش‌روی این صنعت برای فعالان آن ضروری به نظر می‌رسد.

ایران به علت داشتن معادن سنگ‌آهن، منابع انرژی، نیروی کار جوان برای تولید و فولاد دارای مزیت نسبی نسبت به برخی کشورهای صنعتی مانند آلمان، ژاپن، کره جنوبی و برخی از دیگر کشورها است. کشورهای صنعتی ذکر شده تقریبا ۱۰۰ درصد سنگ‌آهن و حدود ۹۰ درصد انرژی مورد نیاز برای تولید فولاد را (برخلاف ایران) باید از طریق واردات تامین کنند؛ بنابراین در برابر تغییرات جهانی قیمت سنگ‌آهن، زغال سنگ و. . . بیشتر از صنایع تولید فولاد ایران آسیب‌پذیر هستند. اما متاسفانه در ایران به دلیل مسایلی که به آنها اشاره می گردد، کارایی و بهره وری این صنعت رضایت بخش نیست.پررنگ شدن بخش دولتی در بازار سبب ایجاد رانت و واسطه‌گری‌های بی‌شماری شده است. واسطه‌گرها از بازار سودهای هنگفتی کسب می کنند درحالی‌که صنعتگران و تولیدکنندگان کشور با تشدید تحریم‌ها با مشکلات تامین مالی بسیاری دست‌وپنجه نرم می‌کنند.صنعت فولاد یکی از اصلی‌ترین ارکان اقتصاد کشور است و در روند توسعه‌یافتگی کشورها نقش پررنگی را ایفا می‌کند. در حال حاضر کشور ایران توانسته جایگاه دهمین تولیدکننده فولاد در جهان را از آن خود کرده بااین‌حال بسیاری از کارشناسان و فعالان این حوزه معتقدند این صنعت با مشکلات و چالش‌هایی بسیاری ازجمله تامین آب، تامین مواد اولیه، عدم تجهیزات و فناوری‌های جدید، قیمت‌گذاری و تامین سوخت و انرژی مواجه است.

■ ابر چالش‌ها در صنعت فولاد

کارشناسان فولاد معتقدند سوء مدیریت دولت مشکل اساسی صنعت فولاد کشور است. زیرا بخش‌های دولتی بر این باور هستند که با در دست‌گیری و کنترل بازار می‌توانند محصولات را با قیمت ارزان در دسترس مصرف‌کنندگان قرار دهند اما این امر عواقب بسیاری در پی دارد. پررنگ شدن بخش دولتی در بازار سبب ایجاد رانت و واسطه‌گری‌های بی‌شماری شده است. واسطه‌گرها از بازار سودهای هنگفتی کسب درحالی‌که صنعتگران و تولیدکنندگان کشور با تشدید تحریم‌ها با مشکلات تامین مالی بسیاری دست‌وپنجه نرم می‌کنند. این دست از سوء مدیریت‌ها سبب ایجاد مشکلات بسیاری برای صنعت فولاد شده است. برای مثال پایین نگه‌داشتن قیمت شمش و میلگرد سبب شد تا صنایع بالادستی دیگر نتوانند با روشی که ده سال در پیش گرفته بودند، پیش روند. به همین جهت این صنایع برای ادامه کار باید قیمت محصولات خود را افزایش می‌دادند. پیش‌ازاین اقدام، آهن اسفنجی بر اساس ۲۳.۵درصد از قیمت محصول فولاد شمش خوزستان قیمت‌گذاری می‌شد اما پی از آن، قیمت آهن‌اسفنجی روندی صعودی در پیش گرفت و افزایشی چنددرصدی را تجربه کرد. این امر عواقب متعددی درپی داشت و سبب شد تا شرکت‌های بسیاری در راستای احداث کارخانه‌های گندله‌سازی گام بردارند. پیامد این اقدام این است که در حال حاضر ظرفیت تولید گندله کشور بیش از ۴۰ میلیون تن است و با ادامه این روند این ظرفیت تا سال آینده به ۱۰۰میلیون تن خواهد رسید. بازار از این ماده اشباع‌شده و قیمت آن کاهشی چشمگیر داشته است. درواقع، بخش دولتی با سوء مدیریت سبب شده تا صنایع تنها به یکی از حلقه‌های زنجیره تولید فولاد توجه و تنها در همان بخش سرمایه‌گذاری کنند و این‌گونه ابر چالش‌های بسیاری در صنعت فولاد کشور ایجاد شد. کارشناسان اعتقاد دارند برای برون‌رفت از مشکلات این صنعت این است که دولت قیمت‌گذاری دستوری در این صنعت انجام ندهد و تمامی بازار این حوزه را به فعالان و صنعتگران فولادی واگذار کند. به‌عبارت‌دیگر فضا و بازاری فراهم شود تا عرضه و تقاضا بتوانند همسو با یکدیگر حرکت کنند و درنهایت بازار به‌خودی‌خود بتواند تعادلی میان عرضه و تقاضا ایجاد کند. در فضایی این‌چنینی اگر خلائی وجود داشته باشد خود را نشان می‌دهد و محصولات با قیمت واقعی عرضه می‌شوند. کوتاه شدن دست دولت از بازار سبب جلب اعتماد سرمایه‌گذاران می‌شود و آنها درمی‌یابند که در کدام حوزه وارد شوند و سرمایه‌گذاری لازم را انجام دهند. ادامه این روند سبب رفع عمده چالش‌های این صنعت می‌شود.

لزوم نگاه فراسرزمینی برای رفع مشکلات صنعت فولادبا توجه به شرایط کنونی، قطعی انرژی و عدم وجود مواد اولیه کافی بدون تردید تحقق این چشم‌انداز امکان‌پذیر نیست. اکنون ما باید با نگاهی فرا سرزمینی در پی رفع مشکلات این صنعت باشیم و به سراغ کشورهایی رویم که از منابع اولیه خوبی برخوردارند. برای مثال کشوری هم‌جوار با ما مانند افغانستان از ۷میلیارد تن سنگ‌آهن برخوردار است . به عقیده من، ما باید از همین لحظه مذاکرات لازم را در این زمینه با این دست از کشورها آغاز کنیم تا بتوانیم مشکل کمبود مواد اولیه را در کشور رفع سازیم. درحال‌حاضر ما شاهد پیشرفت روزانه فناوری هستیم و تمامی جهان تحت تاثیر این پیشرفت قرار گرفته است. صنعت نیز از این امر مستثنا نیست. ما برای ادامه حیات صنعت فولاد کشورمان باید در راستای استفاده از فناوری‌های روز و نوین جهانی این حوزه حرکت کنیم. برای مثال فولاد ما باید از ضخامت کم و استحکام بالا برخوردار باشد. همچنین در این مسیر باید به بهینه‌سازی مصرف انرژی توجه بسیار نشان داد. به‌عبارت‌دیگر، باید بتوانیم در عرصه فولاد سبز اقدامات قابل‌توجهی انجام دهیم. موارد قابل‌توجه بسیار دیگری در این حوزه وجود دارد که ما باید آنها را با فناوری‌های نوین جهانی همسو کنیم. اگر نتوانیم در این راستا حرکت کنیم بی‌شک صنعت فولاد کشور در آستانه نابودی قرار می‌گیرد. نسل جدید دیگر تمایلی به انجام کارهای سنگین و سخت ندارند و ما باید بتوانیم با استفاده از فناوری‌های نوین رغبت لازم را برای نسل جوان ایجاد کنیم تا در عرصه صنعت حضور یابند. نکته قابل‌توجه و مهم دیگر این است که باید فضای دانشگاه را تا جای ممکن به فضایی عملی تبدیل کنیم. یعنی دانشگاه‌های ما تنها مکانی برای درک مباحث علمی نباشند بلکه عرصه‌ای برای عملی شدن آموخته‌ها در این مکان‌ها فراهم شود. ادغام فضای صنعت و دانشگاه می‌تواند سبب ایجاد فضایی شود که از دل آن شرکت‌های دانش‌بنیان بروید. شرکت‌هایی که سرآغاز رشد و ترقی صنعت و به‌طورکلی اقتصاد کشور هستند.

■ اشتغال‌زایی یکی دیگر از ابعاد مهم استراتژیک صنعت فولاد

در همین راستا مسعود زارع کارشناس صنعت فولاد با اشاره به اهمیت صنعت فولاد در توسعه اقتصادی کشور، افزود: صنعت فولاد یکی از صنایع استراتژیک محسوب می‌شود و زیربنای توسعه صنایع کشور است. اکنون بیش از ۶۰۰ صنعت پایین‌دستی به این صنعت بزرگ وابسته‌اند و به‌طور قطع تمرکز و برنامه‌ریزی بر روی صنعت فولاد منجر به رونق و پیشرفت در اکثر صنایع کشور خواهد شد. زارع با اشاره به سابقه بیش از ۵۰ ساله صنعت فولاد کشور، تاکید کرد: یکی دیگر از ابعاد مهم استراتژیک صنعت فولاد موضوع اشتغال‌زایی است، به‌گونه‌ای که طبق استانداردهای بین‌المللی اشتغال‌زایی در این صنعت به‌نحوی است که هر دو فرصت شغلی مستقیم در این صنعت، به طور تقریب ۱۳ فرصت شغلی در سایر زنجیره تأمین ایجاد می‌کند. اگر این روند را تا پایان زنجیره تولید کالای نهایی مدنظر داشته باشیم، رقم قابل توجهی فرصت شغلی خواهیم داشت، بنابراین صنایع فولادی از بُعد توسعه اجتماعی و شرایط کلان اقتصادی یک موتور محرک برای توسعه محسوب می‌شود. این کارشناس فولاد با اشاره به این که بومی‌سازی در تجهیزات و قطعات صنعت فولاد به گسترش همه ابعاد استراتژیک این صنعت کمک می کند، یادآور شد: با توجه به شرایط اقتصادی کشور پاشنه آشیل صنایع بخش‌های ارزبر هستند، بنابراین توجه به بومی‌سازی در صنعت با توجه به اهمیت و گستره اهمیت آن بر صنایع دیگر هم از نظر کاهش هزینه‌های تولید و به تبع آن کاهش هزینه‌های ۶۰۰ بخش صنعتی دیگر موثر است و به دنبال خودتوسعه اشتغالزایی و تقویت توان داخل را به دنبال خواهد داشت. وی رسیدن به تولید ۵۵میلیون تن در افق چشم‌انداز ۱۴۰۴ را یادآور شد و گفت: با توجه به وضعیتی که کشور در تامین ارز مورد نیاز برای صنایع دارد، به‌طور قطع بدون بومی‌سازی رسیدن به افق چشم‌انداز ۱۴۰۴ دور از دسترس خواهد بود. این کارشناس فولادی با اشاره به اقدامات انجام شده در این زمینه اظهار داشت: ایجاد سامانه طرح جامع بومی‌سازی فولاد ایران یکی از اقدامات موثری است که در واقع یک بانک اطلاعاتی برای تولیدکنندگان فولاد و یک فضای اطلاعاتی برای تامین‌کنندگان ایجاد کرده و موجب شناخت دو طرفه شده است. نباید فراموش کرد که جذب سرمایه‌گذاری، تقویت فناوری، ارتقای دانش فنی و ایجاد بستر مناسب برای توسعه صنایع فولادی، از جمله عواملی است که میزان ارزش بومی‌سازی در این صنعت را ارتقا می بخشد. زارع اظهار کرد: تقویت صنایع فولادی در گرو بومی‌سازی است که خود وابسته به توسعه صنایع فولادی است، به عبارت دیگر این رابطه دوسویه به موازات یکدیگر باید تقویت شوند تا زنجیره ارزش صنایع فولادی تکمیل و پتانسیل قدرتمندی برای تزریق به صنایع پایین دستی فولاد فراهم شود. وی افزود: صنعت فولاد کشور یکی از صنایع مادر و مهم کشور است و نیاز به تحول دارد. برای تحول به توسعه صنعتی نیاز داریم که این توسعه با برنامه‌ریزی راهبردی حاصل می شود. از طرفی توسعه صنعتی باعث رشد اقتصادی شده و با تنوعی که در تولیدات در کشور ما وجود دارد؛ ارزش افزوده و رشد اقتصادی را به همراه خواهد داشت. این کارشناس صنعت فولاد خاطرنشان کرد: اهمیت دوم توسعه صنعتی به نقشی برمی‌گردد که موجب افزایش اشتغال کشور و ارتقاء رفاه اجتماعی می‌شود. مجموعه کسب‌وکارهایی که با این توسعه ایجاد می‌شود دومین مقوله با اهمیت برای تصمیم‌سازان توسعه صنعت کشور است. ارتقاء توان دفاعی کشور و امنیت ملی نیز یکی از آثار مهم این توسعه است و به همین خاطر این موضوع باید مورد توجه قرار بگیرد. وی تصریح کرد: در برنامه هفتم توسعه برای صنعت فولاد کشور فرصت‌های بسیار متنوعی فراهم شده است. دو موضوع در این بین بسیار قابل توجه است که یکی از آن‌ها پلتفرم دانش‌بنیان است که در سال‌های گذشته شکل گرفته و باید تا ده سال آینده هدف خود را به سمت ارزش‌افزوده بالا و حل مشکلات پیش ببرد. نکته دیگر جانمایی در نظام جدید ژئوپلیتیک است چرا که بسیاری از کارشناسان معتقدند که آرایش جدیدی در حال شکل‌گیری در دنیا است و در صورتی که کشوری نقش خود را در ایجاد ارزش افزوده مشخص کند، بسیار موفق خواهد بود.

زارع تأکید کرد: پیشنهاد می‌شود صنعت فولاد، نهادهای تولید را به قیمت واقعی عرضه کند تا با چالش تأمین انرژی به نحو بهتری روبرو شویم. حرکت به سمت کوره‌بلند و ایجاد واحدهای کوچک، اکتشافات عمیق‌تر سنگ‌آهن، زمینه‌سازی برای معدن‌کاری خارجی، توسعه فناوری‌های نوین برای استفاده از منابع کم‌عیار در صنعت فولاد و توسعه صادرات محصولات با ارزش افزوده بالا با گسترش دیپلماسی تجاری؛ از جمله طرح‌های پیشنهادی برای رشد صنعت فولاد کشور است.

وی در پایان و با تاکید بر عدم خام‌فروشی در حوزه فولاد، خاطرنشان کرد: در منطقه خاورمیانه کشورهایی نظیر افغانستان، عراق، سوریه و کشورهای حوزه جنوب خلیج فارس نیازمند فولاد هستند و ایران این فرصت را دارد با استفاده از ظرفیت صنایع معدنی خود از این فرصت استفاده کند، چرا که صنعت فولاد مزیت‌دار ترین صنعت کشور است. از طرفی مهم‌ترین مسئله این است که صنعت فولاد هیچگاه به دنبال خام‌فروشی نرفته، یعنی سنگ‌آهن تبدیل به کنسانتره، گندله، آهن‌اسفنجی، بیریکت، شمش، اسلب شده است. لذا در این حوزه نه تنها خام‌فروشی نشده است بلکه ارزش افزوده نیز ایجاد شده است و صنعتگران فولاد علیرغم اینکه نیازمند توجه بیشتر زبودند با کم لطفی مسئولین همراه شدند.

■ راهکار برون رفت از بحران

وی در ادامه این گفت‌وگو به چند راهکار اشاره کرد و گفت: بسیاری از کشورهای شرق آسیا از جمله چین و کره‌جنوبی به‌رغم عدم امکان دسترسی به مواد اولیه و منابع طبیعی در کشور خود به تولید فولاد مبادرت ورزیده‌اند و هم‌اکنون جزو بزرگ‌ترین تولیدکنندگان فولاد جهان به‌شمار می‌روند، بنابراین کشور ما با دارا بودن مواد اولیه تولید فولاد از جمله منابع غنی سنگ‌آهن، گاز و توانایی تولید برق، بازار مصرف و نیروی کار می‌تواند با سرمایه‌گذاری در صنعت مادری همچون فولاد بستر را برای توسعه اقتصادی ایجاد کند و با حضور در بازارهای صادراتی در صورت تولید محصولات متنوع و استاندارد با قیمت رقابتی از مزایای صنعت فولاد بهره‌مند شود.در همین زمینه پیشنهادهایی مطرح می‌شود.یک توقف صدور بخشنامه‌های مختلف و قوانین محدودکننده: توجیه‌پذیر بودن پروژه و فرآیند تولید از جمله انتخاب مناسب محل احداث (از لحاظ نزدیکی به منابع آب)، وجود زیرساخت‌های اولیه و احداث واحدهای فولادی با ظرفیت بالا بدون در نظر گرفتن مکان مناسب با توجه به بحران کم‌آبی در کشور و عدم دسترسی به آب مورد نیاز که از مهم‌ترین عوامل تاثیرگذار در بهره‌وری است. «اصلاح سیاست‌های دولت در راستای حمایت از صنعت فولاد و نه کنترل غیرمنطقی».دو، به کارگیری افراد توانمند و متخصص جهت مدیریت صحیح: در کشورمان بعضا اتمام طرح‌های واحدهای فولادسازی و بهره‌برداری از آنها به بیش از ۱۰ سال رسیده است که از مهم‌ترین عوامل طولانی‌شدن این طرح‌ها می‌توان به «عدم مشارکت بخش‌خصوصی در مدیریت و اجرای طرح‌ها»، «طولانی‌بودن مباحث فنی به دلیل کارشناسی‌ها و مشاوره‌های غیرواقع‌بینانه درخصوص استفاده از تکنولوژی‌ها و تجهیزات مورداستفاده طرح»، «واگذاری طرح‌ها به اشخاص یا سازمان‌هایی که اهلیت لازم برای اجرای طرح‌های فولادی را نداشته‌اند» و «عدم‌توانایی تامین منابع مالی موردنیاز طرح‌ها» اشاره کرد. سه. استفاده از فناوری‌های نوین جهت کاهش مصرف انرژی، آب، منابع طبیعی و توقف ناشی از حوادث بالا و بالا بردن سطح کیفی و کمی از طریق R&D و استفاده از مدیران مجرب، جایگزین‌کردن محصولات فولادی صنعتی با ارزش‌افزوده بسیار بالا در خطوط تولید و تولید فولادهای ویژه یا آلیاژی از دیگر عوامل ارتقای بهره‌وری صنایع فولادی است که می‌تواند سوددهی قابل‌ملاحظه‌ای را به همراه داشته باشد. به‌طوری که با احداث کارخانه‌های تولید فولادهای ویژه آلیاژی با سرمایه‌گذاری حدود ۵۰ درصد بیش از فولادهای معمولی، می‌توان تقریبا ۳۰۰ درصد قیمت فروش محصولات فولادی را مطابق قیمت‌های جهانی ارتقا داد. افزایش ظرفیت کارخانه‌های در دست احداث که با توجه به سرمایه‌گذاری متناسب، نرخ بازده داخلی (IRR) را به‌طور چشمگیری افزایش خواهد داد، یکی دیگر از راهکارهاست.

■ کلام آخر

به یقین صنعت فولاد یکی از اثرگذارترین بخش‌ها در اقتصاد کلان کشور و از صنایعی است که در فراهم کردن زیرساخت‌های توسعه سایر صنایع و بخش‌های اقتصادی و به‌ویژه در حوزه اشتغالزایی نقش غیرقابل‌انکاری دارد. در سند چشم‌انداز کشور در افق ۱۴۰۴ تولید ۵۵ میلیون تن فولاد هدف‌گذاری شده است، اما هنوز زیرساخت‌های موردنیاز واحدهای فعال فولاد کشور ازجمله توسعه خطوط جاده‌ای و ریلی و توسعه اکتشاف در بخش معدن و تأمین برق، گاز و آب موردنیاز این صنعت میسر نگردیده است. این درحالی است که با عنایت به ظرفیت‌های موجود در صنعت فولاد کشور، به‌ویژه در سال‌های اخیر، یکی از کارآمدترین راهکارها برای دستیابی به اقتصاد غیرنفتی توجه بیشتر به توسعه معدن و صنایع معدنی به‌ویژه صنعت فولاد کشور است.

موج معدن

ترکش نوسانات ارزی در بدنه بخش معدن

نرخ ارز به عنوان یک فاکتور تعیین‌کننده نقش کلیدی در وضعیت بخش صنایع و معادن دارد. وابستگی بخش صنعت و معدن به واردات و همین طور صادرات بخشی از محصولات، همگی متاثر از تغییرات نرخ ارز و مشخصاً دلار است.

در این روزها و هفته‌ها نرخ ارز از ثبات چندانی برخوردار نیست. بعد از تشدید تنش‌های سیاسی و نظامی در منطقه و حمله به کنسولگری ایران در سوریه، فضای تنش به بازارهای داخلی راه یافت و بازارهایی مثل طلا و ارز به صورت شتابان در مسیر صعود قرار گرفتند و از آن سو بازار سرمایه ریزش سنگینی را تجربه کرد.

در سال‌های اخیر سیاست‌های ارزی کشور با نوسانات و تغییرات پیاپی روبرو بوده است. این تغییرات عمدتاً از سال ۹۷ آغاز شد و تا به امروز نیز ادامه یافته است. وجود ارز چند نرخی و تعیین ارز ارزان‌قیمت در قالب ارز دولتی و تعیین و ترتیب‌دادن سامانه‌هایی مثل سامانه نیما و مرکز مبادله ارز و طلا همگی سازوکارهایی بوده است که سیاستگذار تلاش کرده به وسیله آن‌ها نرخ ارز و هزینه تمام‌شده کالا را پایین نگه دارد.

اما تجربه دو دولت گذشته نشان داده است که عملاً این اتفاق رخ نداده و نه تنها هزینه نهایی برای مصرف‌کننده پایین نیامده، بلکه تولیدکننده و صادرکننده نیز به طرز شدیدی از ناحیه این سیاست‌ها آسیب دیده‌اند.

حالا اما با گران‌شدن نرخ ارز، آن هم تنها ظرف چند روز، باید منتظر عواقب و تبعات آن در حوزه مهم و استراتژیک معادن و صنایع معدنی باشیم.

به طور طبیعی بخش معدن و فولاد کشور همواره متاثر از نرخ ارز بوده است، البته صادرکننده و واردکننده هر کدام از زوایای خاص خود از وضعیت نرخ دلار در دو حوزه واردات و صادرات تاثیر می‌پذیرند.

تعیین نرخ‌های دستوری ارز احتمالا مهم‌ترین آسیب برای بخش معادن و فولاد است. در سال‌های اخیر نرخ‌های دستوری از جمله ۴۲۰۰ تومان، ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومان و یا نرخ‌های ارزان تر از بازار عملاً صادرات را برای صادرکنندگان محصولات معدنی و فولادی از صرفه انداخته است.

اگرچه رشد نرخ ارز به طور طبیعی باید منجر به رشد صادرات محصولات معدنی و فولادی می‌شده است اما در عمل این اتفاق رخ نداده و حتی صادرات نسبت به سالیان قبل کاهش هم داشته است. دلیل این اتفاق به نگرش و سیاست‌های دستوری برمی‌گردد که در دولت‌های مختلف وجود داشته است و دولت فعلی هم به رغم آنکه دلار ۴۲۰۰ تومانی در سال ۱۴۰۱ حذف شد اما مجددا در ماه‌های بعد نرخ‌های دستوری دیگری در سامانه نیما از جمله نرخ ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومان متولد شد.حالا که شکاف و فاصله میان نرخ نیما و نرخ بازار آزاد به حداکثر ممکن تا به امروز رسیده است، احتمالا سیاستگذار چاره‌ای ندارد که برای بالا بردن انگیزه صادرکنندگان معدنی و صنعتی این دو نرخ را به یکدیگر نزدیک کند، در غیر این صورت سال ۱۴۰۳ برای تولید و صادرات بخش معدن سال بسیار سختی خواهد بود؛ چرا که عملا در شرایط تورمی فعلی که نرخ ارز نیز مدام در نوسان است امکان تصمیم گیری بلندمدت برای صادرکنندگان معدنی وجود ندارد.

البته درست است که به واردکنندگان بخش معدن برای تامین مواد اولیه ارز نیمایی تعلق می‌گیرد اما ارز نیمایی هم تابعی از بازار آزاد است و اثر خود را بر هزینه نهایی محصولات معدنی می گذارد. در این شرایط احتمالا باید منتظر بود که واردات بخش معدن که عمدتا مربوط به ماشین آلات و تجهیزات و مواد اولیه است با دشواری بیشتر روبرو شود.

نکته جالب این است که در مدت اخیر برخی مقامات دولت از جمله وزیر اقتصاد اعلام کرده‌اند که نرخ ارز در بازار آزاد را به رسمیت نمی‌شناسند و رییس بانک مرکزی هم عبارتی مشابه این را گفته است. به نظر می‌رسد که مقامات اقتصادی تلاش دارند با گفتار درمانی، واقعیت در خصوص اثر مستقیمی که نرخ ارز بر تولید و صادرات از یک سو و بر سفره مردم از سوی دیگر می‌گذارد را کتمان کنند.

این در حالی است که در شرایط فعلی که همچنان فروش نفت محدود است، ارز ناشی از صادرات بخش معدن و فولاد بسیار برای اقتصاد کشور ضروری است اما خودتحریمی‌های اقتصاد عملا به ضرر حوزه‌های کلان از جمله معدن تمام شده است. خودتحریمی‌هایی که بخشی از آن در قالب سیاست‌های متناقض و غیر کارشناسی ارزی قابل مشاهده است. این سیاست‌های دستوری که در قالب انواع و اقسام تعریف سامانه‌ها خود را نشان داده، با هدف کنترل نرخ ارز در دستور کار قرار گرفته اما در عمل نتیجه معکوس داده است و اقتصاد کلان و همین طور بخش‌های پیشران مانند معادن را به طور مستقیم با تاثیر منفی مواجه کرده است. اگرچه در یکی دو روز اخیر قیمت ارز و سکه بعد از کاهش تنش‌های سیاسی تا حدودی نزولی شده اما مشخص نیست که آینده بازار ارز حتی در کوتاه مدت چگونه رقم بخورد و کنشگران حوزه معدنی و فولادی باید چه تصمیماتی را برای تولید و صادرات خود بگیرند؟

لزوم توسعه روابط ایران و گینه در حوزه معدن

مشاور وزیر معادن و زمین‌شناسی گینه بر ایجاد مسیر مستقیم همکاری‌های اقتصادی با ایران تاکید کرد و گفت: دو کشور باید زیرساخت‌های روابط و فعالیت‌های معدنی را توسعه بخشند.در حاشیه نخستین روز از ششمین نمایشگاه توانمندی‌های صادراتی ایران (ایران اکسپو)، ممدی ترائوره «Mamady Traoré» بیان کرد: حوزه‌های مختلف از جمله معادن و نیز توسعه زیرساخت‌ها همچون راه‌آهن، انرژی و... وجود دارد که فضای مناسبی را جهت تقویت همکاری‌های ایران و گینه فراهم می‌آورد.

وی افزود: اولویت فعلی ایجاد زیرساخت‌های ارتباطی همچون خط انتقال محصولات بین دو کشور از جمله خطوط کشتی‌رانی، هوایی، تسهیل روابط گمرکی، صدور ویزا و... است که با چنین مقدمه‌ای، فضای بسیاری برای منافع دو کشور پدید می‌آید.مشاور حقوقی وزیر معادن و زمین‌شناسی گینه کوناکری در عین حال بوکسیت را یکی از نکات مورد توجه دو کشور دانست و گفت: ما تمایل داریم علاوه بر این ماده معدنی، در حوزه‌های دیگر معدن و همچنین بخش‌های انرژی و زیرساخت‌ها نیز شاهد تقویت همکاری‌ها باشیم.ترائوره در پایان خواستار گسترش حضور شرکت‌های ایرانی در این کشور شد و اظهار داشت: کشور گینه پتانسیل‌های بسیاری برای منافع دوسویه دارد که باید با استفاده از شرایطی که ششمین نمایشگاه ایران اکسپو فراهم کرده است، از آن بهره برد.

پتروشیمی و فولاد ارزآورترین شرکت‌ها در ۱۴۰۲

بررسی آمارهای تجارت خارجی نشان می‌دهد شرکت ملی گاز ایران بزرگترین صادرکننده سال قبل بوده است. بر اساس آمارهای گمرک ایران در سال گذشته حدد ۴۹ میلیارد دلار صادرات غیر نفتی صورت گرفته که ۶ میلیارد دلار آن مربوط به صادرات گاز و شرکت ملی گاز ایران بوده است.

میزان صادرات گاز ایران در سال گذشته ۱۶میلیون تن یا ۶ میلیارد دلار بوده که نسبت به سال ۱۴۰۱ افت محسوسی داشته است. در سال ۱۴۰۱ حدود ۲۶ میلیون تن گاز به ارزش ۱۱ میلیارد دلار صادر شده بود.

درامد حاصل از صادرات گاز ایران همچون درامد صادرات نفت، با سهم مشخص از پیش تعیین شده، بین دولت، صندوق توسعه ملی و شرکت ملی نفت ایران تقسیم می‌شود. در بودجه ۱۴۰۳ سهم دولت از صادرات گاز ۴ میلیارد دلار عنوان شده است. بر این اساس براورد کلی صادرات گاز در امسال حدود ۸ میلیارد دلار است.

پتروشیمی پردیس با اختلاف معنا دار در جایگاه دوم صادرکنندگان قرار گرفته و بعد از ان پتروشیمی نوری با ۸۶۳ میلیون دلار در جایگاه سوم ایستاده است. جایگاه چهارم نیز به پالایشگاه گاز بیدبلند با صادرات تقریبی ۷۶۰ میلیون رسیده است. شرکت فولاد مبارکه نیز با ۷۰۰ میلیون دلار درجایگاه پنجم قرار گرفته است.

حیات در فلات مرکزی با اجرای خط یک پروژه انتقال آب خلیج فارس

استراتژی انتقال آب از دریا به استان ها؛ با احداث "خط یک» پروژه ملی انتقال آب خلیج فارس به فلات مرکزی عملیاتی شد که آب را از مسیر خلیج فارس، هرمزگان، کرمان، یزد و در نهایت اصفهان انتقال می دهد.خط نخست اَبَرپروژه ملی انتقال آب خلیج فارس به فلات مرکزی به طول ۸۲۰ کیلومتر عملیاتی شده است که به استان های هرمزگان، کرمان و یزد انتقال می یابد. این خط اسفندماه سال ۹۹ به بهره برداری رسید که هدف از اجرای آن شیرین سازی و انتقال آب مجموعاً به میزان ۶۵۰ میلیون متر مکعب در سال است.خط فوق، شامل ۳ فاز است که در فاز نخست؛ شیرین سازی حدود ۱۸۰ میلیون مترمکعب در سال است که ۱۳۰ میلیون متر مکعب در سال آن به استان های کرمان و یزد انتقال می یابد و ۵۰ میلیون متر مکعب در سال، برای شرب استان هرمزگان استفاده خواهد شد.همچنین ظرفیت اجرایی در فازهای ۲ و۳، برابر شیرین سازی و انتقال ۴۷۰ میلیون متر مکعب در سال است. میزان سرمایه گذاری در این خط ۲۳ هزار میلیارد تومان است. شرکت های فولاد مبارکه، ملی صنایع مس، گل گهر، چادرملو، فولاد خراسان، اُپال پارسیان، گهرزمین و... سرمایه گذاران شاخص در این پروژه هستند که در اجرای آن مشارکت دارند.

روزگار معدن
سه شنبه
۱۱ اردیبهشت ۱۴۰۳ • ۲۱ شوال ۱۴۴۵ • ۳۰ آوریل ۲۰۲۴
سال هفتم • شماره ۱۲۹۵

یادداشت

مسیر دشوار تولید

کامران وکیل
فعال بخش معدن

طبق تصمیم وزارت صنعت، معدن و تجارت برای سهمیه واردات حوزه‌های تولیدی و بازرگانی، سهمیه علی‌الحساب به‌میزان ۳۰ درصد سهمیه اختصاص داده‌شده در سال ۱۴۰۲، برای فصل بهار ۱۴۰۳ اختصاص پیدا کرده است. همچنین اعطای سهمیه سال ۱۴۰۳، به تولیدی‌های فاقد سهمیه در سال ۱۴۰۲، منوط به ثبت برنامه تولید در بخش داخلی سامانه جامع تجارت و تایید ادارات صمت استانی و در چارچوب دستورالعمل مربوطه است.اعطای سهمیه در حوزه «ماشین‌آلات» هم در سال ۱۴۰۳، منوط به اعلام مقادیر سهمیه‌های فوق توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت است، ثبت سفارش‌هایی که بخشی از ارز خود را تامین یا بخشی از ماشین‌آلات خود را اظهار گمرکی کرده باشد، به‌شرط عدم‌افزایش ارزش پرونده، امکان ادامه فرآیند تجاری (بدون کنترل سهمیه) را دارند. همچنین پرونده‌های دارای تامین ارز (به‌میزان تامین سال قبل) و ترخیص (به‌میزان ترخیص سال قبل) از بررسی سهمیه در سال ۱۴۰۳ معاف هستند. صنعت یکی از ارکان موثر بر اقتصاد کشورها به‌شمار می‌رود. صنایع در ایران نیز ضمن اثرگذاری بر رشد تولید ناخالص داخلی، اشتغالزایی، تامین نیاز بازار داخلی و...، مسیر توسعه اقتصادی را هموار می‌کنند. صنایع مختلف با درجات متفاوتی به زنجیره جهانی ارزش محصولات وابسته هستند، به‌بیان‌دیگر صنایع مختلف، ارزبری متفاوتی دارند. در واقع صنایع بخشی از نهاده‌های تولید اعم از مواد اولیه، ماشین‌آلات، فناوری تولید و دیگر نیازهای خود را با اتکا به واردات تامین می‌کنند. هرچه سهم یک صنعت به واردات در فرآیند تولید بالاتر باشد، حساسیت بالاتری نسبت به سیاست‌های ارزی دارد، هرچند در نهایت تمامی صنایع از نوسانات نرخ دلار و همچنین سیاست‌های ارزی کشور متاثر خواهند شد.در دهه‌های گذشته، شاهد اعمال تحریم‌های متعددی علیه ایران در بازارهای جهانی بوده‌ایم، همزمان استراتژی مناسبی نیز بر روند تولید و تجارت صنایع، حکمفرما نبوده است. در چنین فضایی شاهد بروز محدودیت در تامین ارز موردنیاز کشور بوده‌ایم، به‌این‌ترتیب دولت اقدام به وضع مقررات سختگیرانه در تامین ارز واردات کرده و بر همین اساس نیز، دولت اقدام به سهمیه‌بندی واردات کرده است. یعنی مقرر شده در فصل نخست امسال نیز، میزان واردات صنایع برابر ۳۰ درصد مجموع واردات آنها در سال گذشته باشد. این در حالی است که تجارت فصلی نیست. در همین حال محدودیت‌های دیگری نیز بر روند واردات ماشین‌آلات معدنی وضع شده است. این محدودیت‌ها در شرایطی عملکرد صنایع و فعالان بخش معدن را تحت‌تاثیر منفی قرار می‌دهد که خریدوفروش از بازار بین‌المللی، قواعد خاص خود را دارد و دولت نباید با دخالت در این حوزه، مشکل جدی را به چالش‌های فعالان بخش تولید و تجارت، تحمیل کند.دخالت دولت در روند تجارت صنایع به واردات، محدود نمی‌شود. در واقع باتوجه به چالش‌های ارزی که عموما هم از سیاست‌گذاری غلط اقتصادی نشأت می‌گیرند، فشار مضاعفی به صنایع تحمیل می‌شود. کمااینکه در طول سال‌های اخیر صنایع موظف شده‌اند ارز حاصل از صادرات خود را با بهای تعیین‌شده از سوی دولت به کشور بازگردانند، در حالی که هیچ مبنای شفافی برای تعیین نرخ تسعیر ارز وجود ندارد.باوجودی که مسئولان نرخ دلار در بازار آزاد را به‌رسمیت نمی‌شناسند، اما روند صعودی جهش ارز ادامه دارد. در نهایت نیز، مسئولان ناچار هستند از نرخ دلار در بازار آزاد، تبعیت کنند، اما این تاخیر چندماهه، تنها به ضرر تولیدکنندگان و روند سودآوری فعالیت آنها منتهی خواهد شد. در همین حال، شاهد اثرگذاری جدی نرخ دلار در فرآیند تعیین نرخ محصولات مختلف در بازار داخلی هستیم، یعنی همین نرخ دلار در بازار آزاد، نرخ همه‌چیز را تعیین می‌کند. حال باتوجه به سختگیری‌های جدید و خارج از قاعده دولت برای دلار وارداتی، چالش‌های بیشتری گریبان فعالان صنعتی را خواهد گرفت و حتی می‌تواند تنش‌های ارزی کشور را تشدید کند. این دست محدودیت‌ها در عمل روند فعالیت صنایع را تحت‌تاثیر قرار می‌دهد، در نتیجه تولید و تجارت نیز تحت‌تاثیر منفی قرار خواهد گرفت.دولت در تمام تصمیم‌گیری‌ها، حرف اول و آخر را می‌زند، تمام سیاست‌های حاکم بر تولید و تجارت را تعیین می‌کند. در چنین شرایطی، شاهد بروز زیان انباشته گسترده در روند فعالیت بسیاری از صنایع هستیم. در واقع تولیدکنندگان از پس تامین نیازهای خود برنمی‌آیند و این موضوع به چالشی جدی و فراگیر در روند فعالیت آنها بدل شده است.اقتصاد ایران در حوزه تولید به واردات وابستگی قابل‌توجهی دارد، این وابستگی در حوزه تامین مواد نخستین، ماشین‌آلات، محصولات با فناوری بالا و... قابل‌توجه است. در نتیجه اعمال محدودیت در روند واردات، عملا شرایط تولید را در صنایع تحت‌تاثیر قرار می‌دهد و به‌بیان دیگر، از بازدهی تولید می‌کاهد. سیاست‌های ناکارآمد دولت در حوزه اقتصاد به بروز مشکلات جدی ارزی بدل شده است و اکنون چنین مقررات سختگیرانه و غیرمنطقی در مسیر واردات وضع می‌شود. البته این دست مقررات بر فرآیند صادرات نیز حاکم هستند و تجارت و در ادامه تولید را متاثر می‌کنند.

از سوی موثقی‌نیا در پنل معدن و صنایع معدنی دومین اجلاس بین‌المللی ایران و آفریقا مطرح شد؛

ارائه حوزه‌های چهارگانه همکاری‌های معدنی ایران و آفریقا

محمدرضا موثقی‌نیا معاون وزیر صمت، حوزه‌های چهارگانه همکاری‌های ایران و کشورهای آفریقایی را اعلام کرد.

رئیس هیات عامل ایمیدرو ظهر امروز در پنل معدن و صنایع معدنی اجلاس ایران و آفریقا که با حضور وزرای معدنی کشورهای آفریقایی برگزار شد، ابتدا اظهار داشت: این پنل شروعی برای توسعه روابط دو طرف و تعیین مسیر آینده تقویت همکاری های پایدار معدنی ایران و آفریقا است. به گفته وی، ایران رتبه پنجم ذخایر کانسنگ مس و رتبه دهم سنگ آهن رتبه دنیا را در اختیار دارد. موثقی نیا ادامه داد: ایران طبق اهداف برنامه پنجساله هفتم توسعه، باید به رشد ۱۳ درصدی در معدن و ۸.۵ درصدی در بخش صنعت دست یابیم.

وی تاکید کرد: این رشد مورد نظر برنامه ها و منابع متعددی در دانش. تجهیزات، مواد اولیه و... نیاز دارد. معاون وزیر صمت ادامه داد: در این راستا چهار حوزه شامل دانش فنی، سرمایه گذاری و سرمایه پذیری، مواد معدنی و همچنین آموزش است که نیازمند ایجاد ارتباط دو سویه با آفریقا است.

وی یادآور شد: ایران ذخایر بالایی معدنی دارد با این حال در برخی حوزه ها نیاز به تامین مواد اولیه از خارج هستیم. موثقی نیا به توانمندی شرکت های ایرانی اشاره کرد و اظهار داشت: دانش فنی احداث زنجیره فولاد و مس را در اختیار داریم و اماده انتقال آن به کشورهای آفریقایی هستیم.وی تاکید کرد: همانطور که اشاره شد حوزه آموزش، می تواند بخش چهارم همکاری های دو طرف باشد. امروزه پژوهشکده ها و مراکز تحقیقاتی متعددی در ایران وجود دارد که می توانند خدمات به طرف های آفریقایی ارایه کنند.. وی تاکید کرد: باید در برنامه های آتی برای این موضوعات به توافقات اجرایی برسیم.

موثقی نیا گفت: رئیس جمهور اسلامی ایران در روز نخست اجلاس مشترک، بر افزایش همکاری ها به ۱۰ میلیارد دلار تاکید کرده است و ما در صدد حرکت در این مسیر هستیم.

چالش های ادامه‌دار صنعت فولاد

مرضیه احقاقی

هرازگاهی خبری از عملکرد موفق صنعت فولاد به‌گوش می‌خورد. روند رو به رشد تولید در این زنجیره به‌عنوان یکی از معیارهای عملکرد موفق این صنعت موردتوجه قرار می‌گیرد. اما با نگاهی دقیق‌تر به آمار تولید فولاد می‌توان این‌طور ادعا کرد که این صنعت از اهداف توسعه‌ای برای آن عقب مانده است و لطمات قابل‌توجهی را متحمل می‌شود. میانگین ضریب بهره‌برداری از صنعت فولاد دنیا برابر ۷۳ درصد برآورد می‌شود.

میانگین ضریب بهره‌برداری از صنعت فولاد ایران تا سال ۱۳۹۹ در حدود همین نرم‌های جهانی بود، اما از سال ۱۳۹۹ از میزان ضریب بهره‌برداری در صنعت فولاد کاسته شده، به‌این‌ترتیب ضریب بهره‌برداری در این صنعت به ۶۳ درصد رسیده، بنابراین باید اقرار کرد که از میزان بهره‌وری تولید در این صنعت و همچنین سودآوری بسیاری از صنایع این زنجیره کاسته شده است. در سال‌های اخیر اقداماتی برای تامین برق موردنیاز صنایع فولاد انجام گرفته، اما به تولید گاز صنایع بی‌توجهی شده است،از این‌رو همچنان از انرژی می‌توان با عنوان پاشنه‌آشیل تولید در زنجیره فولاد نام برد که سرمایه‌گذاری انجام‌گرفته در این بخش را تحت‌تاثیر منفی قرار می‌دهد.

▣ مشکلات تمام‌نشدنی فولادسازان

وحید یعقوبی، دبیر انجمن فولاد در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» اظهار کرد: میزان تولید فولاد کشور در سال ۱۴۰۲ در قیاس با سال قبل از آن، ۵.۵ درصد افزایش یافته است. رشد ۵.۵ درصدی یادشده مربوط به ظرفیت‌های جدیدی است که به مدار تولید وارد شده‌اند، بنابراین رشد تولید ۲ میلیون تن فولاد در سال گذشته را نمی‌توان ناشی از بهبود شرایط تولید در صنایع قدیمی دانست. به‌بیان دیگر، سطح تولید واحدهای قدیمی فعال در زنجیره فولاد در سطوح قبلی ثابت مانده است یا در مواردی شاهد کاهش تولید در برخی واحدها بوده‌ایم.این فعال صنعت فولاد افت تولید در برخی حلقه‌های این زنجیره و فاصله گرفتن میان ظرفیت اسمی و واقعی تولید را ناشی از محدودیت تامین انرژی صنایع دانست و افزود: میزان تولید در صنعت فولاد کشور متناسب با ظرفیت تولید در این صنعت نیست.یعقوبی گفت: میانگین ضریب بهره‌برداری از صنعت فولاد دنیا برابر ۷۳ درصد برآورد می‌شود. میانگین ضریب بهره‌برداری از صنعت فولاد ایران تا سال ۱۳۹۹ در حدود همین نرم‌های جهانی بود، اما از سال ۱۳۹۹ از میزان ضریب بهره‌برداری در صنعت فولاد کاسته شده؛ به‌این‌ترتیب ضریب بهره‌برداری در این صنعت به ۶۳ درصد کاهش یافته است. بنابراین باید این‌طور ادعا کرد که محدودیت در تامین انرژی و عدم‌تامین زیرساخت‌های موردنیاز برای تولید در زنجیره فولاد، به افت تولید در صنعت فولاد منتهی شده، در نتیجه بخش قابل‌توجهی از ظرفیت‌های صنعت فولاد، معطل مانده است.

این فعال صنعت فولاد بااشاره به سند چشم‌انداز توسعه ۲۰ساله کشور گفت: ظرفیت تولید فولاد ایران در افق ۱۴۰۴ برابر ۵۵ میلیون تن هدف‌گذاری شده است. صنعت فولاد را باید جزو معدود صنایعی دانست که به اهداف سند چشم‌انداز توسعه در افق ۱۴۰۴، خواهد رسید. یعنی پیش‌بینی می‌شود ظرفیت تولید فولاد ایران، ظرف ۲ سال آتی به ۵۵ میلیون تن افزایش یابد، اما میزان تولید در این صنعت رضایت‌بخش نیست.

وی افزود: میزان تولید فولاد کشور تا سال ۱۳۹۹ طبق برنامه پیش رفت. براساس برنامه طراحی‌شده برای توسعه عملکردی این صنعت انتظار می‌رفت میزان تولید فولاد کشور در سال ۱۴۰۲ به ۳۹ تا ۴۰ میلیون تن افزایش یابد. اما بنا به آمار منتشرشده از سوی فولادسازان کشور، حجم تولید در این صنعت در سال گذشته برابر ۳۲ میلیون تن برآورد شده، بنابراین باید اقرار کرد که صنعت فولاد نسبت به برنامه‌های توسعه‌ای، عقب مانده است.

یعقوبی افزود: محدودیت‌های زیرساختی در مسیر صنعت فولاد از جمله محدودیت انرژی، موجب شده که این صنعت نتواند هدف تولید ۴۰ میلیون تنی فولاد در سال ۱۴۰۲ را محقق کند و ۸ میلیون تن معادل ۴ میلیارد دلار، عقب مانده است.

این فعال صنعت فولاد افزود: چنانچه میزان محدودیت انرژی زنجیره فولاد در سال‌های اخیر بررسی شود، باید این‌طور نتیجه گرفت که سال ۱۴۰۰، بدترین دوره برای صنعت فولاد به‌سبب محدودیت در تامین برق بود. این محدودیت تاثیر قابل‌توجهی روی کاهش تولید فولاد کشور داشت و زیان قابل‌توجهی به صنعت تحمیل شد. در سال ۱۴۰۱، اوضاع تاحدودی بهبود یافت و نیروگاه‌های برقابی وارد مدار شدند. بارش کشور در آن سال خوب بود و همین موضوع نیز به تامین کسری برق کمک کرد.

یعقوبی گفت: در سال ۱۴۰۲، مدیریت مناسبی در تامین برق صنایع انجام نگرفت. میزان محدودیت و خسارت تحمیل‌شده به صنعت فولاد در این سال، بیشتر از سال ۱۴۰۱ بود. در نهایت نیز براساس آمار میزان عدم‌النفع صنعت فولاد از بابت محدودیت برق برابر ۱.۹ میلیارد دلار برآورد می‌شود.

دبیر انجمن تولیدکنندگان فولاد بااشاره به محدودیت تامین گاز صنایع فولاد در سال‌های اخیر گفت: سال گذشته زمستان سردی نداشته‌ایم، بنابراین محدودیت در تامین گاز زنجیره فولاد، کمتر از سال‌های قبل بود. البته در برخی هفته‌های سرد سال، محدودیت ۸۰ تا ۹۰ درصدی گاز را شاهد بودیم که از میزان تولید در صنایع مختلف کاست. خسارت ناشی از محدودیت گاز در سال گذشته برابر ۱.۱ میلیارد دلار برآورد می‌شود، بنابراین باید این‌طور ادعا کرد که مجموع خسارت تحمیلی به صنعت فولاد به‌دلیل تامین نشدن انرژی، سالانه برابر ۳ میلیارد دلار است.

وی افزود: چند نیروگاه در سال ۱۴۰۲ توسط صنایع‌معدنی و فولاد به مدار وارد شده‌اند که از جمله آنها باید به نیروگاه شرکت «فولاد مبارکه» و «ومعادن» اشاره کرد. در همین حال، برای تولید نیروگاه با توان ۱۰هزار مگاوات توسط واحدهای فولادی، برنامه‌ریزی شده است. امید می‌رود این نیروگاه‌ها تا سال ۱۴۰۵ به‌بهره‌برداری برسند و صنعت فولاد بتواند کمبود انرژی خود را تامین کند.

یعقوبی گفت: البته این هدف در شرایطی محقق می‌شود که دولت به تعهدات خود پایبند باشد. یعنی تضمین بدهد که برق ایجادشده توسط فولادی‌ها به این صنایع تعلق گیرد و در زمان پیک مصرف، آنها را وادار به تامین برق برای شبکه سراسری نکند. متاسفانه چنین سیاستی در سال‌های اخیر اجرایی شده و زیان قابل‌توجهی را به صنایع تحمیل کرده است. وی افزود: در همین‌حال انتظار می‌رود دولت به تضمین خود پایبند باشد و نرخ گاز مورداستفاده در نیروگاه برق را براساس نرخ گاز مصرفی نیروگاه‌ها محاسبه کند.

این فعال صنعت فولاد گفت: پیش‌بینی می‌شود مشکلات پیش‌روی تامین گاز صنایع در آینده افزایش یابد، چراکه راهکارهایی که به مسئولان در این زمینه ارائه شده، همچنان بی‌نتیجه مانده است. حتی پیشنهاد سرمایه‌گذاری فولادسازان در میادین کوچک و متوسط گاز، پیشرفت خاصی نداشته است. پیشنهاد بهینه‌سازی بخار گاز خروجی واحدهای پالایش و اختصاص آن به صنایع فولاد نیز به‌نتیجه نرسیده است،بنابراین نگرانی درباره تامین گاز صنایع در آینده، قابل‌توجه است.

▣ عقب‌ماندگی از برنامه‌های توسعه

رضا شهرستانی، فعال صنعت فولاد در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» اظهار کرد: چالش‌ها و کمبودهای متعددی در روند فعالیت صنایع فولاد کشور به‌چشم می‌خورد که از میزان تولید در این صنعت می‌کاهد. در همین‌حال شاهد عقب‌ماندگی صنعت فولاد از برنامه‌های توسعه‌ای تدوین‌شده برای آن هستیم. وی افزود: محدودیت در تامین انرژی برق و گاز فولادسازان بزرگ‌ترین چالشی است که روند فعالیت در این زنجیره را تحت‌تاثیر منفی قرار داده است. در چنین فضایی، از میزان تولید در صنایع کاسته و لطمات جدی به بخش تولید تحمیل می‌شود. این فعال صنعت فولاد گفت: میزان محدودیت برق صنایع فولاد در امسال حدود ۱۲هزار مگاوات برآورد می‌شود. درعین‌حال، بهای برق مصرفی صنایع نیز رشد قابل‌توجهی داشته، بنابراین نمی‌توان به بهبود شرایط تولید در این زنجیره امید داشت. شهرستانی گفت: روند کاهشی صنعت فولاد به‌منزله افت بهره‌وری در این زنجیره است و لطمات جدی را به تولید و تولیدکننده تحمیل می‌کند. وی افزود: علاوه بر کاستی انرژی، روند رو به رشد نرخ تورم، نبود دورنمای روشن از آینده و عدم‌امکان برنامه‌ریزی برای صنایع، مدیریت ناکارآمد صنایع، زیرساخت ناکافی در حوزه حمل‌ونقل و.... مهم‌ترین مواردی هستند که عملکرد این صنعت را در ماه‌های پیش‌رو تحت‌تاثیر منفی قرار می‌دهند. شهرستانی در ادامه، بروز تنش در منطقه خاورمیانه و شدت گرفتن آن را دیگر چالشی دانست که به‌واسطه آن سرمایه‌گذاری در این منطقه و همچنین عملکرد صنایع تحت‌تاثیر منفی قرار می‌گیرد و افزود: ثبات؛ پیش‌شرط اولیه برای توسعه عملکردی صنایع است. در شرایط تنش از میزان جذب سرمایه به صنایع کاسته خواهد شد.

▣ کلام آخر

عملکرد فولادی‌ها در یک سال گذشته نشان می‌دهد که تولید فولاد کشور در مجموع یک‌ساله ۱۴۰۲، از ۳۲ میلیون تن فراتر رفته که بالاترین میزان در تاریخ تولید فولاد کشور است. این روند رو به رشد تولید را می‌توان به فال نیک گرفت، اما نباید فراموش کرد که ظرفیت تولید در این زنجیره بالغ بر ۴۰ میلیون تن برآورد می‌شود. بخشی از رشد تولید فولاد کشور در سال ۱۴۰۲ را می‌توان ناشی از ظرفیت‌سازی انجام‌گرفته در این صنعت و آغاز به کار واحدهای تولیدی در این بخش دانست. در همین‌حال از کاهش محدودیت برای صنایع در تامین برق طی ماه‌های گرم سال ۱۴۰۲ باید به‌عنوان دیگر دلیل رشد تولید در این زنجیره نام برد، هرچند باید اقرار کرد محدودیت در روند تامین انرژی صنایع فولاد اعم از برق و گاز و همچنین کاستی در تامین زیرساخت‌های حمل‌ونقل، روند تولید در زنجیره فولاد را متاثر می‌کند. رفع این کمبودها، نیازمند سرمایه‌گذاری قابل‌توجه و زمان است؛ در نتیجه باید اقرار کرد باوجود رشد ۵.۵ درصدی فولاد کشور در سال گذشته، مخاطرات جدی، عملکرد این زنجیره را در آینده نزدیک در خطر قرار داده است.

مشکلات بزرگ معادن کوچک

به گفته فعالان اقتصادی، بی‌عملی دولت و سیاست‌های یک‌شبه مانند عوارض صادراتی یا حقوق دولتی نیز شرایط را برای توقف فعالیت معادن کوچک فراهم کرده است. کارشناسان معتقدند که مساله مهم تاثیر این عوارض بر معادن کوچک است. البته عوارض صادراتی بر تمامی معادن کشور تاثیرگذار بوده، اما موضوع برای معادن کوچک متفاوت است. مشکل این است که معادن کوچک به دلیل نوع ماده معدنی و هزینه‌های بالا با آسیب‌های مختلفی مواجه‌اند و مساله عوارض نیز بار مضاعفی به آنها تحمیل کرد.

در این خصوص رییس خانه صنعت، معدن و تجارت با بیان اینکه یکی از بخش‌های مهم کشور بخش معدن است به «جهان‌صنعت» گفت: خوشبختانه از این نعمت الهی در پهنه‌های مختلف برخورداریم شاید کمتر کشوری این همه قدمت داشته باشد که در ایران شاهدش هستیم.

گفته می‌شود که ایران جدول مندلیف است اما سال‌هاست که ما از این نعمت الهی استفاده شایسته‌ای نمی‌کنیم. در این بین می‌بینیم که وزارت صمت به عنوان متولی کار معدن ثبات نداشته و شاهد تغییرات زیادی در مقامات عالی وزارتخانه هستیم. این مهم را به خصوص در معاونت معدنی می‌بینیم که مدام تغییر می‌کنند و باعث یکسری مشکلات می‌شود.

سید عبدالوهاب سهل‌آبادی در خصوص وضعیت معادن کوچک اظهار کرد: معادن کوچک بسیاری در کشور داریم که می‌توانند از نظر ارزآوری و اشتغال خیلی از موارد مهم بخش معدن را برآورده کنند. در کنار معادن کوچک، بسیاری از معادن بزرگ هم داریم که با توجه به اینکه اکثرا دولتی هستند و امکانات وسیعی از نظر ماشین‌آلات، اکتشاف، بهره‌برداری و باطله‌برداری دارند بسیار موفق و درآمدزا عمل کرده‌اند.

او ادامه داد: اما مساله این است که دیدگاه مسوولان به معادن کوچک مثل معادن بزرگ نیست و متاسفانه بیشتر نگاه درآمدزایی به این عرصه وجود دارد، در حالی که آنها سود چندانی نمی‌برند. وقتی در مجلس تصویب می‌شود که با توجه به تورم باید این مقدار بهره مالکانه پرداخت کنند، می‌بینیم که فشار زیادی به این دسته از معادن کشور وارد می‌شود.

متاسفانه معادن کوچک تولیدشان یک روند است و ممکن است تولید درجه یک آنها ۵درصد، درجه دو ۳۵درصد باشد و درجه ۳ آنها ۶۰درصد باشد؛ در نتیجه بهره‌بردار دچار مشکل می‌شود.

رییس خانه صنعت، معدن و تجارت خاطرنشان کرد: معدنکار آنچه سال گذشته تولید شده را با احتساب قیمت قبلی به فروش رسانده اما در پروانه بهره‌برداری ذکر شده که معدن باید مقداری را سالانه برداشت کند.

حالا اگر بهره‌برداری در یک مقطع زمانی در آن سال توانست بیشتر برداشت کند، دچار جریمه می‌شود! اگر کمتر از ظرفیت اسمی‌اش هم بهره‌برداری کرد باز هم با مشکل روبه‌رو می‌شود. امروز با توجه به برخی از موارد که برای صادرات سنگ پیش می‌آید و با علم به اینکه هزینه‌های تولید با توجه به تورم و نرخ ارزی که در یک سال چندین بار تغییر می‌کند، در نتیجه نمی‌توان نسبت به فروش کلی در کشورهای دیگر حتی کشورهای همسایه نیز نقشی داشت!

او تاکید کرد: مساله دیگر اینکه اگر از معادن کوچک بهره مالکانه گرفته نشود به نفع کشور است.

مهم این است که این دسته از معادن اشتغال را به حد قابل توجهی افزایش می‌دهند و از این مهم نباید چشم‌پوشی کنیم.

▣ درد ماشین‌آلات

رییس خانه صنعت، معدن و تجارت با اشاره به بحث کمبود ماشین‌آلات گفت: امروز متاسفانه در معادن کوچک با مشکلات بزرگی روبه‌رو هستیم. یکی از این موارد بحث نبود و کمبود ماشین‌آلات به قیمت مناسب است.

وقتی که امروز ارز بالای ۶۰هزار تومان است ماشین بیل مکانیکی را بهره‌بردار باید حدود ۸میلیارد تومان بخرد! در ادامه می‌گویند که مجوز می‌دهیم ماشین‌آلات دست دوم وارد شود اما کلیه ماشین‌آلات وارداتی تا به امروز ۱۰۰درصد بزرگ هستند که به درد معادن کوچک نمی‌خورد.

از جمله اینها می‌توان به لودر، بیل مکانیکی و بولدوزر اشاره کرد که اغلب به درد معادن بزرگ و دولتی می‌خورند.

این در حالی است که معدنی که بیل سایز ۳۰۰ می‌خواهد با بیل ۶۰۰ نمی‌تواند کار کند بنابراین مشکل این است که معادن کوچک ناچار هستند با ماشین‌آلات فرسوده کار کنند.

از آن طرف قیمت لوازم الکتریکی به قدری زیاد است که بهره‌بردار و معدنکار همیشه دچار مشکل هستند.

سهل‌آبادی در رابطه با بحث تسهیلات بانکی هم گفت: امروز به ندرت یک معدنکار می‌شناسیم که از تسهیلات بانکی بهره‌مند باشد.

البته خوب است که این روند محدود است چراکه امسال با بهره ۳۸درصد بانک ملی روزهای اولیه بعد از تعطیلات را آغاز کرد و بعد بهره را ۳۰درصد کردند بنابراین امروز خیلی از صنایع درگیر با بانک هستند اما در این بین معادن کوچک که هیچ وقت تسهیلاتی از بانک نگرفته‌اند کمتر از بانک ضربه می‌خورند.

رییس خانه صنعت، معدن و تجارت ادامه داد: مساله دیگر اینکه سرمایه در گردش روزبه‌روز تحلیل می‌رود. با توجه به گرانی‌ها هر چه معدنکار می‌خرد چندین‌برابر افزایش قیمت می‌خورد بنابراین این همه مشکلات باعث شده که این نعمت الهی که در پهنه‌های مختلف در سراسر کشور وجود دارد، ضربه بخورد.

این در حالی است که انتظار می‌رود که راه‌حل بهتری پیدا کنیم. در این بین سازمان زمین‌شناسی باید در ارتباط با اکتشاف پهنه‌های جدید معدنی به بخش خصوصی کمک کند.

سهل‌آبادی تاکید کرد: مساله دیگر اینکه عوارضی که از معدن‌دار می‌گیرند، باید خرج منطقه‌ای بشود که معدن در آن فعال است.

به این صورت که آنجا جاده‌سازی کرد، برق کشید و... که در نتیجه اینها روستاهای اطراف از امکانات برخوردار شوند که مزاحمتی هم برای معدنکار ایجاد نکنند.

روی موج خبر

رکوردشکنی‌های تاریخی فولاد اکسین مایه افتخار کشور است

یک کارآفرین و خیر نمونه کشوری با حضور در غرفه شرکت فولاد اکسین خوزستان در نمایشگاه اکسپو ۲۰۲۴ و اشاره به سال جهش تولید، گفت: در این شرایط دشوار جنگ اقتصادی، رکوردشکنی‌های تولید در شرکت فولاد اکسین خوزستان مایه افتخار و حیرت است.در سومین روز از نمایشگاه ایران اکسپو ۲۰۲۴، علیرضا نبی با حضور در غرفه شرکت فولاد اکسین خوزستان با مدیرعامل و اعضای هیئت مدیره این شرکت به گفت‌وگو پرداخت و در جریان عملکرد تولیدی شرکت و حضور در بازارهای بین‌المللی قرار گرفت.وی در واکنش به دستاوردها و عملکرد تولیدی این شرکت در خصوص رکوردشکنی‌های اخیر، عنوان کرد: در سالی که از سوی مقام معظم رهبری سال «جهش تولید با مشارکت مردم» نام‌گذاری شده، رکوردشکنی‌های تولیدی در فولاد اکسین مایه افتخار و حیرت است.این کارآفرین نمونه کشوری ادامه داد: باعث شگفتی است که شرکتی همچون فولاد اکسین خوزستان عملکردی چنین خیره‌کننده در بحث تولید محصولات خاص در کشور دارد و حتی می‌تواند این محصولات را به نقاط مختلف جهان صادر کند. نبی با بیان اینکه قدردان عملکرد کارگران این شرکت در این جبهه دشوار اقتصادی هستیم، گفت: حضور در پیشگاه مقام معظم رهبری با بیشترین تعداد کارگران، گواه جایگاه ویژه شرکت فولاد اکسین خوزستان و ثمره عملکرد مطلوب این خانواده طی سالیان اخیر است.

روزگار معدن
سه شنبه
۱۱ اردیبهشت ۱۴۰۳ • ۲۱ شوال ۱۴۴۵ • ۳۰ آوریل ۲۰۲۴
سال هفتم • شماره ۱۲۹۵

معدن زیر فشار ۳ بحران بزرگ

مدیرعامل نیومونت، معدن‌کار بزرگ آمریکایی از وضعیت حاکم بر بخش معدن گلایه دارد. تام پالمر با اشاره به فشار تحولات جهانی بر بخش معدن یادآوری کرد: رابطه اجتماع و معدن، جامعه، تحولات معدن‌کاری هوشمند و نیز مقوله ژئوپلیتیک اثر بارزی بر معدن‌کاران جهان گذاشته است. نیومونت در حال پایش سه روند بزرگی است که اگر کنترل نشود، اثراتی بارز و فرابحرانی بر آتیه سرمایه‌گذاری‌ها خواهد داشت. در عین‌حال این فضا می‌تواند تجمیع شده و در نتیجه تعامل و تقویت عملکرد، روند روبه‌رشدی را در بخش صنعت به‌وجود آورند.

به عقیده پالمر این کلان روندها به ترتیب شامل جامعه و سرمایه گذاران، پیشرفت‌های تکنولوژیکی و آشفتگی‌های ژئوپلیتیکی است که همگی بر مهارت مدیریتی او تنظیم شده‌اند.پالمر نکته جالب دیگری نیز گفته است: «شدت و سرعت این کلان روندهای جهانی آنقدر گسترده و مخرب است که اگر به‌عنوان یک صنعت در مسیر سازگاری به اندازه کافی چابک نباشید یا رهبری مناسبی نداشته باشید، خطر از دست‌دادن کسب‌وکار ابدا دور از ذهن نیست.»وی تاکید کرد که این روندها قبلا بر صنعت معدن تاثیر گذاشته و در آینده نیز ادامه خواهد داشت.او گفته است: «عدم‌انجام این کارها بنگاه‌های معدنی را بی‌سکان کرده و در دام این امواج جزر و مدی رها می‌کند. باید تغییر در جامعه، فناوری و ژئوپلیتیک را پذیرفت و با آن‌ها سازگار شد.» پالمر ضمن یادآوری اهمیت ارتقای ایمنی و نیز رفع تبعیض جنسی، نژادپرستی و آزار و اذیت در معادن گفت: در جبهه فناوری، شتاب سریع تغییرات فناوری پیشرفته، به‌ویژه در زمینه‌هایی مانند هوش‌مصنوعی (AI) و برنامه نویسی، معادن و کل اقتصاد را نیازمند تعادل بخشی بین فناوری‌های تحول‌آفرین و خرد انسانی کرده است. به گفته پالمر، تقاضای فزاینده‌ای برای پاسخگویی و تصمیم‌گیری مبتنی بر ارزش‌ها در جبهه اجتماعی وجود دارد.او گفت: «بخش معدن باید این خواسته‌ها را برآورده کند و از آن فراتر رود تا همچنان در سطح مناسب باقی‌بماند.»در بحث تحولات ژئوپلیتیکی نیز باید از تغییرات جمعیتی داخلی، مهاجرت، قطبی‌شدن سیاسی و اضطراب اقتصادی آگاهی داشت چراکه این موارد بر دولت‌ها و روابط بین‌الملل تاثیر می‌گذارد و کاوش، سرمایه‌گذاری و معدن‌کاری را تحت‌تاثیر قرار می‌دهد، بنابراین برای شرکت‌های معدنی بسیار مهم است که روندهای ژئوپلیتیکی را دنبال کنند و با دولت‌ها و سهامداران به‌طور شفاف و حساب شده تعامل داشته باشند. پالمر در نهایت گفت: حاکمیت و مسوولیت پذیری مبتنی بر ارزش‌ها می‌تواند به ایجاد ثبات و اطمینان در محیط‌های معدنی کمک کند.

بررسی داده‌های جهانی اکتشاف معادن نشان می‌دهد؛

شرط مهار تغییرات اقلیمی

مهدی نجفی

جهان برای ورود به عصر اقتصاد سبز آماده نیست. این را داده‌ها و شواهد مختلف تایید می‌کنند. هم رویه‌های دولتی و سیاسی در بخش‌های مختلف جهان و هم آمارهای رسمی از سطح انتشار آلاینده و میزان گرمایش زمین تایید می‌کنند بشر برای مقابله با توفان تغییرات اقلیمی که اثرات غریبی بر کره‌زمین داشته، آماده نیست.شواهدی که به‌نظر درست هستند، تاکید دارند؛ گرچه اکتشاف مس و نیکل به‌عنوان دو فلز پایه برای ساخت اقتصاد سبز و انرژی بدون‌کربن روبه‌رشد است، اما اولویت جهان همچنان چیزهای دیگری است. گزارش‌هایی که در روزهای اخیرمنتشر می‌شوند، مهر تاییدی است بر این ادعا که زنجیره تامین جهانی نتوانسته خود را برای این تحول هماهنگ و بازتعریف کند. خبر بدتر این است که روندهای تخریب محیط‌زیست نه‌تنها متوقف نشده که حتی ابعاد تازه‌ای از آن نمایان شده‌است. جدیدترین گزارش مجله مشهور نیچر نشان می‌دهد کیفیت هوا در کشورهای آفریقایی در نتیجه تداوم مصرف سوخت‌های فسیلی در دنیای توسعه‌یافته، به‌شدت افت کرده‌است. مطالعه اخیر برخی پژوهشگران که در نیچر ژئوساینس منتشر شده، شواهدی را ارائه می‌دهد که نشان می‌دهد سوزاندن سوخت زیست‌توده برای پخت و پز، گرمایش و روشنایی، بهره‌برداری از نفت‌خام، یا شدت‌دادن به توسعه صنایع معدن زغال‌سنگ در کنار تداوم تولید و مصرف وسایل نقلیه درون‌سوز در اروپا، افول کیفیت هوا در جهان را نوید داده‌است. بر اساس این مقاله، سطح غلظت ذرات معلق در بسیاری از شهرهای آفریقا در حال‌حاضر ۵ تا ۱۰برابر بیشتر از سطح توصیه شده از سوی سازمان بهداشت جهانی است. بدتر اینکه این گزارش پیش‌بینی می‌کند با افزایش جمعیت جهان و شتاب صنعتی‌شدن جوامع مختلف، وضعیت هوا و محیط‌زیست بدتر می‌شود.این مطالعه که توسط جمعی از محققان در دانشگاه‌های بیرمنگهام، کمبریج، امپریال کالج لندن، دانشگاه کنیا جنوب‌شرقی و مرکز آفریقایی هوای پاک تهیه شده‌است، خاطرنشان می‌کند که تلاش بسیار کمی برای مبارزه باکیفیت خطرناک هوا انجام‌شده و توسعه معادن با روال قبل این وضعیت را شدت داده‌است. جالب اینکه طبق داده‌های این پژوهش، تنها ۰.۰۱درصد از بودجه جهانی آلودگی هوا در حال‌حاضر در آفریقا صرف می‌شود.گزارش این مراکز تحقیقاتی تاکید دارد؛ این هوای خطرناک می‌تواند باعث مشکلات سلامتی پیچیده و گاه مرگبار برای کسانی شود که آن را تنفس می‌کنند. اگر این دلیل کافی برای مقابله با این موضوع نبود، آلودگی هوا در آفریقا فقط برای مردم ساکن در این قاره یک مشکل نیست، بلکه خبر از افول توانایی جهانی برای دستیابی به اهداف آب‌وهوایی و نزول کیفیت مبارزه با شرایط اضطراری محیط‌زیستی می‌دهد. با توجه به این وضعیت، محققان خواستار همکاری فوری برای نظارت مستمر بر کیفیت محیط‌زیست و هوا در جهان از طریق شبکه‌ای از حسگرها هستند تا به ایجاد تصویری دقیق از تغییرات آلودگی هوا و ردیابی پیشرفت و سرمایه‌گذاری در انرژی‌های پاک مانند انرژی خورشیدی، برق آبی و باد نظارت دقیق شود. انتظار می‌رود تقاضای انرژی آفریقا تا سال ۲۰۴۰ دوبرابر شود. این روند در مورد جهان نیز به میزان قابل‌توجهی رشد خواهد داشت. آیا بشر برای تغییر روش تولید و مصرف خود چاره‌جویی لازم را کرده است؟

■ معدن در قلب تغییرات گذار

اگر بخش معدن تغییر نکند و متناسب با نیاز جهان به تامین مایحتاج و مواد اولیه ساخت کالاهای سبز کمک نرساند، دسترسی به اهداف آب‌وهوایی ذکرشده در پیمان پاریس ممکن نیست. چیزی که البته حقیقت دارد این است که سرعت رشد تولیدات سبز بسیار کندتر از چیزی است که بر آن اصرار می‌شود. گزارشی که اخیرا از سوی مجلاتی نظیر فوربس یا مقالاتی که در پایگاه شورای روابط خارجی منتشر شده، گویای نیاز جهان به سالانه ۵تریلیون دلار تامین مالی برای تحقق اهداف آب‌وهوایی ۲۰۵۰ طی ۲۵سال‌آتی است، حال آنکه کل تامین مالی سالانه این حوزه طبق روایت OECD و با وجود تمام کمک‌های دولتی و غیردولتی، به زحمت به ۸۰ تا ۸۵میلیارد دلار در سال می‌رسد. این کمبود منابع در حالی است که سرمایه‌گذاری در بخش نفت و گاز با شدت بالایی در حال ادامه است. برای نمونه رئیس منتخب کاپ۲۸؛ در واقع مدیر اجرایی شرکت ملی نفت و گاز ابوظبی، اخیرا اعلام کرده؛ شرکت متبوعش قصد دارد به‌عنوان یازدهمین تولیدکننده بزرگ نفت و گاز جهان تا سال۲۰۲۷، حدود ۱۵۰میلیارد دلار برای گسترش ظرفیت تولید نفت و گاز امارات‌متحده‌عربی سرمایه‌گذاری کند. از آن‌سو سرمایه‌گذاری روی فلزات حساس و خاک‌های کمیاب و مواد اساسی موردنیاز برای توسعه فناوری‌های سبز در بخش معدن ناچیز است.

نکته جالب تمرکز عجیب معدن‌کاران روی طلا و نه فلزات حساس و راهبردی است. مقاله‌ای که اخیرا در مجله آنلاین معدن منتشرشده نشان می‌دهد؛ هنوز نیمی از سرمایه‌گذاری‌های معدنی متوجه طلا است و عمده افراد به‌دنبال کشف ذخایر بیشتر فلز زرد هستند. این گزارش تایید می‌کند؛ حدود ۴۶درصد از کل سرمایه‌گذاری‌های جدید معدنی متوجه کشف و استخراج فلز طلا است و مابقی ۵۴درصد نیز به دامنه متنوعی از فلزات برمی‌گردد. طبق یک مطالعه جدید که توسط گروه اس‌اندپی (S&P Global Market Intelligence) انجام شده، مجموع بودجه‌اکتشاف معدن در سال۲۰۲۲ نزولی شده‌است. خبری که شوکه‌کننده بوده؛ چراکه این برای اولین‌بار از سال ۲۰۲۰ است که این بودجه کاهش می‌یابد. داده‌های جهانی که از گزارش ۲۲۳۵ شرکت به‌دست می‌آید، نشان می‌دهد بودجه این شرکت‌ها که برای یافتن یا گسترش ذخایر اختصاص‌داده شده‌است، با حدود ۳درصد کاهش به ۱۲.۸میلیارد دلار تنزل یافته‌است.

بودجه کشف و استخراج طلا که از نظر تاریخی بیشتر از هر فلز یا رگه معدنی دیگری توسط معدن‌کاران جدید هدایت می‌شد، با ۱۶درصد یا ۱.۱میلیارد دلار کاهش به سالانه حدود ۶میلیارد دلار رسیده که به‌معنای سهم ۴۶درصدی از کل سرمایه‌گذاری‌های جدید اکتشافی در بخش معادن جهان است. در کنار این رقم نیز حدود ۵۴درصد از بودجه این شرکت‌ها در سال۲۰۲۲ صرف افزایش و توسعه معادن لیتیوم، نیکل و سایر فلزات باتری‌شده، ضمن اینکه کشف و استخراج اورانیوم و خاک‌های کمیاب یا افزایش مس در این فضا نزولی شده‌است.

این آمار و بنابراین روند کلی نشان می‌دهد آینده صنعت و تامین صنایع تیره است؛ در واقع این داده‌ها از این واقعیت روشن پرده برمی‌دارند که مجموع پولی که به فلزات موردنیاز برای گذار به عصر انرژی پاک و اقتصاد سبز (که به ساخت کالاهایی که در آینده به آنها نیاز است و ذیل محصولات با برچسب سبز می‌گنجند، کمک می‌کند) اختصاص می‌یابد،چشمگیر نیست و برای جبران اشتباهات گذشته کفایت نمی‌کند.جالب اینکه با وجود همه هشدارها، کماکان طلا بیشترین بودجه اکتشاف را نسبت به سایر مواد دریافت می‌کند و حتی به سقف خود از سال۲۰۱۲ رسیده‌است. آن زمان فلز زرد تقریبا نیمی از حدود ۲۰میلیارد دلار بودجه‌هزینه شده برای اکتشاف را به خود اختصاص می‌داد. امروز هم در کمال شگفتی حدود ۳۸درصد از تخصیص بودجه به اکتشاف را معدن‌کاران جدید و جونیور طلا در سال‌جاری تشکیل می‌دهند. پیام این موضوع برای جهان این است که مسوول کاهش هزینه‌های اکتشاف فلزات حساس و کمیاب عمدتا طلا است و این فلز است که عامل کاهش کلی بودجه این بخش بوده‌است.

وضعیت اکتشاف در جهان به چه شکل است؟

وقتی روند طولانی‌مدت سرمایه‌گذاری در بخش طلا که توسط S&P Global شناسایی شده‌است را دنبال می‌کنیم، متوجه این نکته می‌شویم که نگاه به اکتشاف در بخش معدن تغییرکرده اما این به‌معنای انحراف به سمت نیازهای جهانی نیست، بلکه روند حاضر گویای این موضوع است که اکتشافات مردمی کمرنگ شده‌است. منطقه اصلی برای اکتشاف طلا، آسیا و اقیانوسیه است که منابع تخصیص‌یافته به اکتشاف طلا در آنها نسبت به سال۲۰۲۲ افزایش یافته است، البته این رشد چندان زیاد نیست. کانادا نیز به لطف بخش کوچکی از معدن‌کاران جونیور یا تازه‌کار خود، اکتشاف طلا را ادامه می‌دهد، هرچند نسبت به سال‌قبل تقریبا ۴۰۰میلیون دلار کاهش بودجه داشته‌است. کاهش بودجه‌ریزی به اکتشاف معدنی درمیان کاوشگران طلا حاوی نکات مهمی است. از جمله اینکه این روند چون از کاهش قابل‌توجهی در مقایسه با سال‌گذشته برخوردار است، از ترس سرمایه‌گذاران از قیمت‌ها خبر می‌دهد. به‌طور کلی اینکه شرکت‌های بزرگ پول کمتری را برای جست‌وجوی فلزات گرانبها یا کالا مواد معدنی هزینه می‌کنند، نشان‌دهنده مشکلاتی است که شرکت‌های اکتشافی جوان در یک سال‌گذشته یا بیشتر در استفاده از بازارها برای تامین بودجه جدید داشته‌اند و بزرگ‌ترها را از ورود به این بخش برحذر داشته‌است.

بر اساس آمار سه‌ماهه دوم ۲۰۲۳، تامین مالی طلا برای شرکت‌های معدنی کوچک و متوسط به پایین‌ترین میزان در سه‌ماهه سوم از سه‌ماهه سپتامبر سال۲۰۱۸ رسیده‌است. به‌طور کلی نیز حجم تامین مالی، بدون احتساب شرکت‌های اصلی با حدود ۸میلیارد دلار در سال، پایین‌ترین میزان از سال۲۰۱۹ بوده‌است. مانند بودجه‌های اکتشاف، کاهش کلی تامین مالی به‌رغم اینکه شرکت‌های معدنی درگیر فرآوری مواد تخصصی هستند یک بخش دیگر از وضعیت استخراج در جهان را نشان می‌دهد.

در مجموع نیز ۴۱هزار و ۸۶ مورد حفر گودال در سراسر جهان برای اکتشاف و استخراج که از ژانویه تا اواسط اکتبر ۲۰۲۳ رخداده و عمدتا به جست‌وجو برای فلزات و مواد معدنی غیرآهنی مربوط بوده، که این عدد نشان‌دهنده کاهش ۲۳درصدی حفاری نسبت به سال‌گذشته است.در بخش حفاری طلا نیز در مدت مورداشاره میزان حفر گودال برای اکتشاف رگه‌های طلا ۳۶درصد کاهش یافته‌است.این موضوع با توجه به اینکه قیمت طلا دوباره از دروازه ۲هزار دلار گذشته و بعد نزولی آرام را تجربه کرده، یک رابطه مستقیم دارد؛ هرچه اکتشاف کمتر، قیمت بالاتر. با وجود بحران ژئوپلیتیکی و ضعف در تقاضا برای فلزات پایه موردنیاز باتری نیز بعید نیست که سهم طلا از کل بودجه‌اکتشاف فلزات معدنی در سال۲۰۲۳ از مرز ۵۰درصد بگذرد که به‌معنای بی‌توجهی جهان به موج تغییرات اقلیمی است که نیاز به تحرکات فوری برای کنترل دارد.

جالب اینکه داده‌های اس‌اندپی گلوبال نشان می‌دهد کل بودجه اکتشاف فلزات پایه همچنان در محدوده ۳۳درصد از کل بودجه‌سالانه رسیده‌است که خبر از آینده عرضه خاک‌های کمیاب می‌دهد. در بین سرمایه‌های تزریق‌شده به بخش اکتشاف فلزات اساسی، مس با افزایشی ۳۲۷میلیون دلاری در هزینه‌های اکتشاف، در زمره معدود فلزاتی است که هم در مرکز انتقال انرژی قرار دارد و هم موردتوجه معدن‌کاران است. دیگر فلز مهم برای گذار نیکل است که جهش قابل‌توجهی به میزان ۱۱۷میلیون دلار را در هزینه‌های اکتشافی تجربه‌کرده و به کشف ذخایر جدید نیکل کمک کرده‌است. بخش عمده‌ای از بودجه‌اکتشاف نیکل به آمریکای‌شمالی اختصاص می‌یابد. همزمان بودجه‌اکتشاف آهن برای ساخت آلیاژ فولاد ضدزنگ اکنون به ۳۰۰میلیون دلار نزدیک شده‌است.

کوین مورفی، مدیر تحقیقات فلزات و معدن S&P Global Commodity Insights می‌گوید: «باید به سال۲۰۰۷-۲۰۰۶ برگردید تا فضایی را بیابید که در آن فلزات پایه جمعی بیشتر از طلا برای اکتشاف پول جذب کردند. فضا برای اکتشافات فلزاتی مثل مس یا نیکل بهبود یافته اما هنوز با نقطه ایده‌آل فاصله زیاد است. بودجه‌اکتشاف مس در سال۲۰۲۳ کمتر از یک‌چهارم کل هزینه‌های اکتشاف معدن است و به‌رغم افزایش دو رقمی نسبت به سال۲۰۲۲ و عبور از سطح ۳.۱۲میلیارد دلار که عمدتا ناشی از فعالیت معدنچیان بزرگ است، اما با هدف جهانی فاصله دارد. مورفی البته با امیدواری می‌گوید که بودجه‌اکتشاف مس در گذشته نسبت به اکتشاف در سایر فلزات عقب‌تر بود، اما امسال بودجه‌افزایش یافته که خبر خوبی است، هرچند رشد تزریق منابع مالی به اکتشاف مس نتوانسته به افزایش ذخایر مس در مقایسه با سال۲۰۲۲ رونق بیشتری ببخشد.همزمان با این وضعیت، ردگیری آمارهای جهانی حاکی از این موضوع است که بودجه‌های اکتشاف نیکل با رشد حدودا ۵۰درصدی به ۷۳۲میلیون دلار رسیده که عمدتا با هدف تکمیل کشف ذخایر و افزایش عمر معادن انجام شده‌است.

جهان اگر می‌خواهد تغییرات اقلیمی را مهار کند، باید بیش از هر چیز دیگری بر توسعه بخش معدن به‌ویژه در حوزه فلزات خاکی و کمیاب یا فلزات اساسی و پایه نظیر مس متمرکز شده و برای آن سرمایه‌گذاری کند. بدون این مهم اما تحقق اهداف تعهد شده در پیمان پاریس ممکن نبوده و جهان را از مشارکت در پروژه گذار انرژی ناامید خواهدکرد.

چرا تنش میان ایران و اسرائیل برای بازار جهانی فولاد اهمیت دارد

ایران یک بازیگر کلیدی در تجارت جهانی فولاد است و طبیعتاً بازارهای جهانی به دقت نظاره گر هستند که در صورت تشدید تنش ها چه اثراتی بر بازار می گذارد. ایران دهمین تولیدکننده فولاد خام در جهان است و در ژانویه تا دسامبر ۲۰۲۳، تولید فولاد خام آن به بیش از ۳۱ میلیون تن رسید که تقریباً ۲ درصد نسبت به سال قبل افزایش یافت.به گزارش بیگ مینت صادرات فولاد تمام شده ایران در سال گذشته (۲۱ مارس ۲۰۲۳ تا ۲۰ مارس ۲۰۲۴) به ۳,۴۴ میلیون تن رسید که ۷ درصد نسبت به سال گذشته افزایش داشت، در حالی که کل صادرات فولاد نیمه تمام با ۶ درصد افزایش به تقریباً ۸ میلیون تن رسید.اگرچه حملات ایران به اسراییل اثری فوری بر بازار فولاد نداشته، اما به تدریج عواقب آن احساس خواهد شد. یک مورد صادرات بیلت و بلوم است که ایران یک بازیگر اصلی در بازار آن است. در همین حال، قیمت شمش و میلگرد داخلی ایران به دلیل افزایش عرضه و کمبود تقاضا به روند نزولی خود ادامه داد.بسیاری احساس می‌کنند ۴۰ درصد احتمال وجود دارد که تنش‌های اسرائیل و ایران باعث اختلال در کشتیرانی و تجارت نفت در تنگه هرمز شود. ایران سومین تولیدکننده بزرگ اوپک است و قیمت نفت خام آمریکا و برنت اخیرا به این دلیل که بازار امیدوار شد تنش میان ایران و اسرائیل بیشتر از این تشدید نخواهد شد، اندکی کاهش یافت. برخی معتقدند که با افزایش احتمالی قیمت نفت، حق بیمه‌ها احتمالاً افزایش می‌یابد که تأثیری صعودی بر هزینه های حمل و نقل خواهد داشت.چند روز پس از حمله ایران به اسرائیل، بخش تجاری محدودیت‌هایی را برای حرکت کشتی‌ها از کانال سوئز پیش‌بینی کرد. قیمت‌های قراضه، نفت خام و فولاد افزایش یافت. اما اکنون قیمت ها همگی بازگشته است. با این حال، معاملات آتی نفت خام روز پنجشنبه دوباره افزایش یافت، زیرا بازار با داده‌های ناامیدکننده اقتصادی ایالات متحده امریکا و عدم اطمینان در مورد بحران خاورمیانه تحت تاثیر قرار گرفت. در اقداماتی جدید اخیراً امریکا بیش از دوازده شرکت، شخص و کشتی از جمله سه شرکت هندی را به دلیل تسهیل تجارت غیرقانونی و انتقال وسایل نقلیه هوایی بدون سرنشین از طرف ارتش ایران تحریم کرده است. تحریم های آمریکا علیه ایران چیز جدیدی نیست و دولت ترامپ نیز به شدت با بازار فولاد و نفت ایران برخورد کرده بود.تحلیلگران معتقدند اگر تجارت بیلت ایران تحت تأثیر گسترده‌تری قرار گیرد، می‌تواند به نفع چین باشد تا از ظرفیت‌های اضافی خود استفاده کند. کارخانه‌های چینی احتمالاً از محدودیت‌های عرضه منطقه منا برای پر کردن این شکاف استفاده خواهند کرد. ممکن است کشورهای عرب حوزه خلیج فارس فعال در صادرات بیلت نیز ممکن است از این فرصت احتمالی سود ببرند.انتظار می رود حتی اگر تولید فولاد خام در ایران تحت تاثیر قرار نگیرد، صادرات فولاد ممکن است در کوتاه مدت تا میان مدت با چالش هایی مواجه شود. تنگه هرمز، گذرگاهی حیاتی برای کشتی‌های نفتی به مقصد بازارهای آسیایی است که عمدتاً توسط ایران کنترل می‌شود که می‌تواند به طور بالقوه به نقطه عطفی تبدیل شود.

اثر تحریم آلومینیوم روسیه بر انتقال انرژی به اتحادیه اروپا

اتحادیه اروپا در حالی آماده تحریم آلومینیوم روسیه شده که این تصمیم ممکن است به طور جدی بر صنعت انرژی اتحادیه اروپا تاثیرگذار باشد.این فلز در خودروهای الکتریکی به کار می‌رود تا وزن آن‌ها را کاهش دهد. بسیاری از شرکت‌های خودروساز اروپایی نظیر مرسدس، پورشه و بی ام دبلیو، به دنبال سرمایه‌گذاری بر تولید آلومینیوم با ردپای کربنی پایین هستند. علاوه بر صنعت خودروسازی، آلومینیوم در صنایع تجدیدپذیر نیز مورد استفاده قرار می‌گیرد و این فلز در تولید کابل‌های انتقال نیرو کاربرد دارد.بیشتر شرکت‌های تولیدکننده به دنبال تولید آلومینیوم سبز هستند اما هنوز نیمی از آلومینیوم تولید شده در جهان از طریق سوخت زغال‌سنگ تامین می‌شود. آلومینیوم روسیه رقیب بزرگی برای صنعت آلومینیوم جهان است؛ چراکه از هیدرو انرژی رودخانه‌های سیبری برای تامین انرژی خود استفاده می‌کند. ردپای کربنی این آلومینیوم ۷۰ درصد کمتر از متوسط کربن تولید شده در حالت عادی است. از پایان سال گذشته، اتحادیه اروپا محدودیت‌هایی برای تولید صنعتی فلزات قرار داده است و سال‌هاست که روسیه به عنوان بزرگ‌ترین تامین‌کننده انرژی به اروپا عمل کرده است.سال گذشته با اعمال تعرفه مالیاتی بر صنعت آلومینیوم روسیه، صادرات این کشور کاهش یافت. با این وجود، هنوز ۵۰۰ هزار تن آلومینیوم از روسیه به اروپا صادر می‌شود که ۸ درصد از نیاز اروپا را تامین می‌کند.در حال حاضر شرایط در بازار آلومینیوم اروپا بسیار پیچیده شده است. طی چند سال گذشته، بیش از ۵۰ درصد از ظرفیت آلومینیوم اولیه اروپا تعطیل شد که علت آن افزایش قیمت برق بوده است. الکتریسیته به عنوان سر منشا تولید آلومینیوم، تعیین‌کننده قیمت این فلز است؛ تولیدکنندگان اروپایی که از انرژی هیدروالکتریک جهت تولید آلومینیوم استفاده می‌کنند، نمی‌توانند حجم تولید خود را به اندازه‌ای برسانند که آن را جایگزین آلومینیوم روسیه کنند.در نبود فلز روسیه، مشتریان اروپایی آلومینیوم مورد نیاز خود را از فروشندگان خاورمیانه تامین خواهند کرد که از جمله می‌توان به امارات متحده عربی، عمان و سایر کشورها اشاره کرد. شایان ذکر است که آلومینیوم تامین شده از این منطقه، ردپای کربنی بالا و همچنین هزینه حمل‌ونقل سنگینی از دریای سرخ دارد. تحریم روسیه نه تنها برای این کشور عواقب منفی خواهد داشت بلکه روند عملکرد اتحادیه اروپا را نیز تحت‌تاثیر قرار خواهد داد. اتحادیه اروپا مجبور است برای جایگزین‌سازی فلز روسیه، فلز مورد نیاز خود را از خاورمیانه و آسیا تامین کند؛ همچنین دیگر امکان تهیه آلومینیوم سبز از روسیه وجود نخواهد داشت و آلومینیومی با ردپای کربنی بیشتر وارد بازار اروپا خواهد شد.از سوی دیگر، انرژی مورد نیاز صنایع فلزی اروپا که تا سال گذشته قسمت اعظم آن از روسیه تامین می‌شد، هم‌اکنون به اتحادیه اروپا منتقل نمی‌شود که این امر اتحادیه اروپا با چالش مواجه کرده است. با توجه به موارد ذکر شده، پیش‌بینی می‌شود صنایع مختلف نظیر خودروسازی و... در اروپا در بلندمدت با مشکلات بزرگی روبه‌رو شوند.

برمدار جهان

نوآوری‌ها در برق تولید شده از زغال‌سنگ

به‌رغم چشم‌انداز ناگوار برای برق مبتنی بر زغال‌سنگ، کشورهایی که هنوز ناوگان زغال‌سنگ سوز قابل‌توجهی دارند و به راحتی قادر به حذف آنها در آینده‌ای نزدیک نخواهند شد، تلاش‌های خود را برای توسعه فناوری‌های جدید و قابلیت‌های عملیاتی برای بهبود اثرات زیست‌محیطی، کارآیی، انعطاف‌پذیری و هزینه‌های این نیروگاه‌های زغال‌سنگ‌سوز تشدید کرده‌اند. در سال ۲۰۲۲، تولید جهانی برق مبتنی بر زغال‌سنگ برای دومین سال متوالی به بالاترین حد خود رسید، افزایش قیمت‌های گاز طبیعی ناشی از درگیری روسیه و اوکراین، رویدادهای شدید آب و هوایی و عوامل دیگر زمینه‌ساز این افزایش بودند. بر اساس گزارش آژانس بین‌المللی انرژی (IEA)، تولید برق با سوخت زغال‌سنگ رکورد جدید جهانی ۱۰۴۴۰ تراوات ساعت را به ثبت رساند که حدود ۳۶درصد از تولید برق جهان را تشکیل می‌دهد. در سال‌های آینده، این مسیر ممکن است چرخش نزولی را برای زغال‌سنگ از سر بگیرد که ناشی از بررسی دقیق آسیب‌های محیطی این فناوری و فشارهای اقتصادی خواهد بود. آژانس بین‌المللی انرژی پیش‌بینی می‌کند که کربن فشرده‌ترین سوخت فسیلی جهان، ممکن است برای چند سال هنوز بیش از یک‌سوم کل تولید را تشکیل دهد و در حالی که اخیرا سرمایه‌گذاری در انرژی زغال‌سنگ کاهش یافته است، به نظر می‌رسد بسیاری از شرکت‌هایی که در حال حاضر از نیروی زغال‌سنگ استفاده می‌کنند (و تا حدی به آن متکی هستند)، عملکرد بلندمدت دارایی‌های خود را نادیده می‌گیرند. با این حال نوآوری در انرژی زغال‌سنگ هنوز در حال شکوفایی است.در حالی که چند کشور متعهد شده‌اند که ناوگان زغال‌سنگ‌سوز خود را به تدریج حذف کنند، بسیاری از آنهایی که قصد دارند به فعالیت نیروگاه‌های زغال‌سنگ‌سوز فعلی خود ادامه دهند و ظرفیت جدید برای زغال‌سنگ جدید ایجاد کنند، عمدتا شامل اقتصادهای عضو همکاری اقتصادی آسیا و اقیانوسیه (APEC) می‌شوند. این وضعیت به دلایل مختلفی از جمله سیاست داخلی و محلی و منابع محدود انرژی (به ویژه استفاده از گاز طبیعی به عنوان سوخت انتقالی)، همراه با سیاست‌های انرژی و زیست‌محیطی ایجاد شده که شامل مزایای مثبت درک شده از اشتغال و دستمزدهای بالا در بخش‌های مربوط به زغال‌سنگ و برق و قابلیت اطمینان و امنیت تولید برق مبتنی بر زغال‌سنگ می‌شود. اما بسیاری از کشورهای عضو اتحادیه در راستای حفظ ناوگان نیروگاه‌های زغال‌سنگ متعارف خود، طیف وسیعی از فناوری‌های پیشرفته و شیوه‌های عملیاتی را دنبال می‌کنند که مصرف سوخت و انتشار آلاینده‌ها را به حداقل می‌رساند، همچنین مصرف آب و به طور کلی کاهش هزینه‌های عملیات ساخت‌وساز را کاهش می‌دهد. اینها شامل تعویض یا استفاده همزمان سوخت‌های محتوی کربن کمتر مانند گاز طبیعی، آمونیاک و هیدروژن و جامدات، مانند زیست توده و زباله‌ها در واحدهای زغال‌سنگ‌سوز موجود است. همچنین تلاش‌های قابل‌توجهی برای مقاوم‌سازی نیروگاه‌های مبتنی بر زغال‌سنگ موجود با جذب، استفاده و ذخیره کربن (CCUS) در حال انجام است.در چین نیروی زغال‌سنگ بیش از ۶۰درصد از کل تولید برق این کشور را در سال ۲۰۲۲ به خود اختصاص دادند. ترکیب پیچیده‌ای از ضرورت‌های عملی، مسوولیت‌های زیست محیطی و استراتژی اقتصادی، این کشور را به سمت فناوری‌های جدید سوق می‌دهد. چین، به‌ویژه، اهداف بلندپروازانه‌ای را برای دستیابی به اوج انتشار گازهای گلخانه‌ای قبل از سال ۲۰۳۰ و خنثی شدن کربن تا سال ۲۰۶۰ تعیین کرده است.در عین حال، این کشور اقدامات نظارتی و مبتنی بر بازار را برای نظارت و مدیریت تولید و مصرف انرژی اجرا کرده است. یک سیستم تجارت ملی در خصوص انتشار گازهای گلخانه‌ای (ETS) که در سال ۲۰۲۱ راه‌اندازی شد، شامل تخصیص کمک هزینه و سیستم معیار مبتنی بر خروجی است که برای افزایش کارآیی نیروگاه‌های زغال‌سنگ موجود با تشویق سرمایه‌گذاری آنها در فناوری‌های کم‌کربن یا سوزاندن زغال‌سنگ با کیفیت بهتر طراحی شده است. محققان دانشگاه تسینگهوا در پکن در مطالعه‌ای خاطرنشان کردند: در بلندمدت، ETS سهامداران را تشویق می‌کند تا سرمایه‌گذاری‌های خود را به‌جای نیروگاه‌های سنتی به سمت نیروگاه‌های فوق بحرانی [USC] سوق دهند. شرایط بازار باعث توسعه و اجرای نهایی چند نیروگاه زغال‌سنگ‌سوز قابل‌توجه شده است.پروژه‌های اخیر عبارتند از: فاز دوم، یک واحد پیشرفته ۱.۳۵ گیگاواتی با سوخت زغال‌سنگ USC، که بازده خالص ۴۹.۳۷ درصدی را به دست می‌آورد و آن را به کارآمدترین نیروگاه زغال‌سنگ جهان تبدیل می‌کند. در همین حال، در سال ۲۰۲۰، Shenergy راندمان یک واحد زغال‌سنگ زیر بحرانی ۳۲۰ مگاواتی، Xuzhou Unit ۳، را به بیش از ۴۳.۵۶درصد افزایش داد که بالاتر از تمام واحدهای فوق بحرانی چینی موجود و حتی بسیاری از واحدهای USC است. در همان سال، Shenergy دو واحد فوق بحرانی پیشرفته یک گیگاواتی را در نیروگاه Caofeidian در استان هبی راه‌اندازی کرد که گوگردزدایی و غبارزدایی و همچنین اقدامات اولیه و ثانویه را برای تضمین بهتر «انتشار آلاینده‌های بسیار کم» پروژه ادغام می‌کنند. از جمله ابتکارات قابل‌توجه تحقیق و توسعه (R&D) چین، یک نیروگاه آزمایشی نصب‌شده در یک نیروگاه زغال‌سنگ‌سوز یک گیگاواتی برای ارزیابی فناوری کاهش کاتالیزوری انتخابی ترکیبی (SCR)، رسوب‌دهنده الکترواستاتیک (ESP) و گوگردزدایی مرطوب گاز دودکش (WFGD) است.از طرف دیگر تلاش‌ها برای پیشبرد سوخت مشترک نیز ادامه دارد. در سال ۲۰۲۲، شرکت سرمایه‌گذاری انرژی چین اعلام کرد که با موفقیت تزریق آمونیاک ۳۵درصد با زغال‌سنگ را در آزمایش‌های آزمایشی در دیگ زغال‌سنگ ۴۰ مگاواتی در نیروگاه زغال‌سنگ‌سوز Huaneng Yantai انجام داده است. در همین حال، در ژوئن ۲۰۲۳، این غول تولیدکننده برق مبتنی بر زغال‌سنگ یک تاسیسات CCUS با ظرفیت ۵۰۰هزار تن در سال را در نیروگاه زغال‌سنگ Taizhou در استان جیانگسو راه‌اندازی کرد که آن را به بزرگ‌ترین پروژه CCUS با سوخت زغال‌سنگ در آسیا تبدیل کرد.در مرحله بعد، نیروگاه تایژو با شرکت‌ها، دانشگاه‌ها و موسسات تحقیقاتی مرتبط برای انجام تحقیقات در زمینه‌هایی مانند تولید متانول با دی اکسید کربن و هیدروژن و محصولات شیمیایی تصفیه‌شده دست به دست خواهد شد تا ارزش دی اکسید کربن را افزایش داده و بیش از پیش تسهیل کند. این شرکت گفت: زنجیره صنعتی کربن کامل چرخه از جذب تا استفاده، و انتقال نیروی زغال‌سنگ CCUS از نمایش فناوری به توسعه صنعتی و خوشه‌ای را سرعت می‌بخشد.

روزگار معدن
سه شنبه
۱۱ اردیبهشت ۱۴۰۳ • ۲۱ شوال ۱۴۴۵ • ۳۰ آوریل ۲۰۲۴
سال هفتم • شماره ۱۲۹۵

۴۰۰ معدن شن و ماسه در خراسان رضوی تعطیل هستند

۴۰۰ معدن شـن، ماسـه، خاک و سـنگ لاشه در استان خراسـان رضوی به علت اشـباع تولید شن و شـرایط فعلی بازار تعطیل هستند.مرکز خراسـان رضوی، معاون معادن و صنایع معدنی اداره کل صنعت، معدن و تجارت خراسـان رضوی روز یکشنبه در نشسـت کمیسیون معدن اتاق بازرگانی صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی گفت: با راه‌اندازی پروژه‌های عمرانی، فعالیت برخی از معادن تعطیل شـده در اسـتان از سـرگرفته خواهد شـد. محمد توکلی یکی از راهکارهای فعالیت مجدد معادن راکد استان خراسان رضوی را مشارکت و سرمایه‌گذاری در حوزه‌های مورد نیاز معدن عنوان افزود: علت اصلی تعطیلی برخی از معادن دارای سنگ‌های با ارزش، چالش‌های مربوط به کرایه حمل اسـت، در صورتی که سـرمایه‌گذاران حوزه معدن در بخش حمل‌ونقل سرمایه‌گذاری کنند، اغلب معادن راکد فعال خواهند شد.معاون معادن و صنایع معدنی اداره کل صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی گفت: پارسال با صدور ۸۱ پروانه بهره برداری با ذخیره ۴۷ میلیون تن در حوزه معادن جدید، پنج هزار و ۶۰۳ میلیارد ریال سرمایه گذاری شد که منجر به اشتغالزایی برای هزار و ۲۳۰ نفر شده است.

توکلـی افزود:همچنین در سـال گذشـته ۵۸ گواهی کشـف معـدن و ۱۹۰ پروانه اکتشاف معدنی در خراسان رضوی صادر شد، ۶۳ معدن نیز برای واردات ۲۲۱ دستگاه ماشین‌آلات مورد نیاز از سوی اداره کل معادن و صنایع معدنی صمت خراسان رضوی معرفی شـدند.او گفت: پارسال ۳۳۰ مورد استعلام محدوده‌های معدنی از دستگاه‌های دولتی در خراسـان رضوی انجام گرفت و هفت هزار و ۸۰۰ کیلومتر مربع از مسـاحت اسـتان برای مطالعه اکتشـافی در شهرسـتان‌های بردسـکن، کاشـمر، خلیـل آباد، تربت‌حیدریه و جنوب سبزوار واگذار شد.

توکلی ادامه داد: تمامی معادن در خراسان رضوی به جز یک مورد، متعلق به بخش خصوصی هسـتند، نقشه‌برداری پهپادی از ۲۵ معدن اسـتان در سال گذشته انجام و مشکلات ۲۳ معدن مهم استان بررسی شد.

وی افزود: یکی از مشـکلات اصلی حقوقی اداره کل صنعت، معدن و تجارت اسـتان خراسـان رضوی، برگزاری مزایده برای تمامی معادن بود که در سـال گذشته فرآیند آن از سـوی وزارتخانه به استانها تفویض شـد، به این ترتیب فرآیند برگزاری مزایده و چهارچوب اعطای پروانه تسهیل شود.

معاون معادن و صنایع معدنی خراسان رضوی گفت: امکان واردات ماشین آلات مورد نیاز معدن با عمر پنج سـال وجود دارد اما با عمر بیش از ۱۰ سـال با محدودیت‌هایی همراه است.

یک فعال صنعتی مطرح کرد:

آلومینیوم، صنعتی باقدمت

گروه خبر

مدیرعامـل شـرکت آلومینیوم صنعـت بهاران، تولیدکننده پروفیل آلومینیومـی گفت: آلومینیوم یکـی از فلزاتـی اسـت کـه مصـرف آن از قدمت قابل‌توجهـی برخوردار اسـت و در آینده نیز دامنه کاربردهـا و میزان مصرف آن افزایش خواهد یافت. به همین دلیل صنعت آلومینیوم همانند روندی که طی سال‌های گذشته داشـته است، به مسیر رشد خود ادامه می‌دهد.

ابوالقاسـم خاکساری مهر در گفت‌وگو با خبرنگار پایـگاه خبری و تحلیلـی «فلزات‌آنلاین» در رابطه با تاریخچه و سـبد محصولات شـرکت آلومینیوم صنعت بهـاران، بیان کرد: در ابتدا باید به این نکته اشاره کنم که به دلیل پیشینه فعالیت خانوادگی در صنعت آلومینیوم و واردات شـمش، به این صنعت علاقمند شدیم و تصمیم به سرمایه‌گذاری در حوزه تولید پروفیـل آلومینیومی گرفتیم. به همین دلیل در تاریخ ۲۵ اسـفند مـاه ۱۳۸۵، این مجموعه در اسـتان همدان تاسـیس شد و در سـال ۱۳۹۲ به بهره‌برداری رسـید؛ شایان ذکر است زمانی که این مجموعـه فعالیـت خود را آغاز کـرد، برای ۱۰ نفر زمینه اشـتغال را فراهم کرده بـود اما اکنون تعداد کارکنـان بـه حدود ۳۲ نفـر افزایش یافته اسـت. محصولات شرکت آلومینیوم صنعت بهاران مصارف مختلفی دارند که در سه بخش کشاورزی (لوله‌های آبیاری باران‌ی)، مقاطع صنعتی مورد نیاز کارخانه‌ها و پروفیل‌هـای سـاختمانی (کرکره‌های برقی، در و پنجره آلومینیومی) قابل تقسیم هستند.

وی در خصوص سبد محصولات شرکت توضیحات بیشـتری ارائه داد و گفت: مقاطع آلومینیومی انواع مختلف و طیف گسـترده‌ای دارنـد که اگر تصمیم به تولید اکثر آن‌ها داشـته باشیم، توانایی اکسترود ۲۰۰ تـا ۳۰۰ قلم از این مقاطع را داریم. به طوری که اکنون حدود ۱۰ سـایز مختلف لوله برای بخش کشاورزی، حدود ۱۰ تا ۲۰ نوع از کرکره‌های برقی به همراه لوازم جانبی، انواع پروفیل‌های ساختمانی و بر اساس نیاز مشتریان و قالب‌هایی که در اختیار ما قرار می‌دهند، مقاطع صنعتی را تولید می‌کنیم.

مدیرعامل شـرکت آلومینیـوم صنعت بهاران در پاسـخ به این سـوال که هدف از متنوع‌سازی سبد محصولات در این مجموعه چیسـت، ابراز کرد: رفع نیاز بازار و مشـتریان یکی از مهم‌ترین اولویت‌های ماسـت که به همین منظور، جهت‌گیری مجموعه برای تولیـد محصـولات متنوع با توجـه تقاضای مصرف‌کننـدگان صورت می‌گیـرد. به همین دلیل بـا اتخاذ این رویکرد در شـرکت آلومینیوم صنعت بهـاران، اگـر در آینـده مشـتریان نیاز بـه تولید محصولات جدیدتری هم داشـته باشند، به سمت توسعه بیشتر سبد محصولات پیش خواهیم رفت.

خاکسـاری مهر ضمن اشاره به عملکرد مجموعه در سـال ۱۴۰۲، تصریح کرد: خوشبختانه در سال گذشـته موفق شـدیم تا شـاخص‌های عملکردی مناسـبی را به ثبت برسـانیم و به طور کلی شرایط شـرکت در سال گذشـته در مقایسـه با فروردین ۱۴۰۳ بهتر بود. باید اذعان کنم که در ماه نخسـت سال جاری، قیمت شمش آلومینیوم نوسان زیادی را نسبت به سـال ۱۴۰۲ که شاهد ثبات اقتصادی نسـبی و قیمت‌ها بودیـم، تجربه کـرد. البته باید توجه داشـت کـه روند صعودی قیمـت آلومینیوم در بازارهـای مختلف (آزاد و بـورس کالای ایران)، از نیمه دوم اسـفند ماه سـال گذشته شروع شد و تا اواخر فروردین ماه سـال جاری ادامه داشت؛ این در حالی اسـت که روند تغییرات قیمت‌ها تا قبل از تاریخ مذکور، تا حدودی مناسب و قابل‌قبول بود.

تحقق آرمان‌ها

وی در رابطـه با تغییرات میـزان تولید مجموعه در سال ۱۴۰۲ نسـبت به سال ۱۴۰۱، یادآور شد: تولیدکنندگان در مسیری حرکت می‌کنند که باید تولید آن‌ها تداوم داشـته باشد و امکان کناره‌گیری از حـوزه تولید و یا اتخاذ رویکردهای ناگهانی برای توقـف فعالیـت، صرفا بـر اسـاس نااطمینانی‌ها و متغیرهـای اقتصادی وجود ندارد. علت این موضوع را می‌تـوان به این شـکل بیان کرد کـه واحدهای تولیدی، زمینه اشتغال شمار زیادی از افراد را فراهم می‌کنند که برای پرداخـت حقوق آن‌ها باید چرخ تولید مجموعه دائما در گردش باشد. علاوه‌براین، با توجه به نحوه سـرمایه‌گذاری صورت گرفته، امکان راکد نگه داشـتن آن وجود ندارد. شایان ذکر است که یکی از اصلی‌ترین اهداف تولیدکنندگان، رشـد درآمد اسـت و این مجموعه علاوه بر این مسـئله، تمام تلاش خود را در راسـتای حفظ سـرمایه‌های انسـانی و امـرار معـاش آن‌هـا از طریق شـرکت آلومینیـوم صنعت بهـاران به کار گرفته اسـت. به همیـن دلیل، انگیزه مـا از افزایش میزان تولیدات، فقط کسـب درآمد و سود بیشـتر نیست و افرادی که به طور مسـتقیم و غیرمسـتقیم از فعالیت این مجموعه منتفع می‌شـوند، نقـش کلیدی در اتخاذ تصمیمات دارنـد. با توجه به این مسـئله، همواره سعی بر این داریم که روند رو به رشد شرکت ادامه داشـته باشد و به جای عقب‌نشینی و کاهش میزان تولیدات، با حداکثر ظرفیت‌های ایجاد شده مشغول به فعالیت باشیم.

مدیرعامل شـرکت آلومینیـوم صنعت بهاران در پاسـخ به این سـوال که آیا ادامه رویکرد مذکور با توجه به شـرایط اقتصادی کنونـی، برای مجموعه مقرون به صرفه است، اظهار داشت: مسلما افزایش نرخ تورم سبب کاهش حاشیه سود تولیدکنندگان می‌شـود اما همان طور که پیش‌تر مطرح شـد، با توجه به نحوه سـرمایه‌گذاری‌های انجام شده برای راه‌انـدازی واحدهـای تولیـدی، امـکان راکد نگه داشتن تولید و فعالیت وجود ندارد. به عنوان مثال، تولیدکنندگان نمی‌توانند به یک‌باره ماشین‌آلات و دسـتگاه‌های خطوط تولید را بفروشند و یا نیروی انسانی خود را اخراج کنند.

علاوه‌براین موضوع، میل باطنی ما این اسـت که بـا اتخـاذ رویکردهای کاربردی، از هـر طریقی که می‌توانیم به مسیر خود ادامه دهیم. ناگفته نماند که محل احداث شـرکت آلومینیوم صنعت بهاران نیز یکی از مزیت‌های آن برای تحقق این امر محسوب می‌شود زیرا در استان همدان، تعداد تولیدکنندگان پروفیل آلومینیومی محدود اسـت و میزان فروش این مجموعه با میزان تولید آن، تقریبا در یک سطح قـرار دارد. به طوری که حدود ۲۰ تا ۳۰ درصد نیاز بازارهـای بومـی را تامیـن می‌کنیم و بـا توجه به مصارف مقاطـع آلومینیومی، محصولات خود را در استان‌های همجوار نیز به فروش می‌رسانیم.

خاکسـاری مهر در خصوص موانعی که در مسیر صادرات وجود دارد، اذعان کرد: شـرکت آلومینیوم صنعت بهاران در یک برهه زمانی در زمینه صادرات فعالیت داشت اما چالش‌های رفع تعهد ارزی باعث شـد که تمام تمرکز خود را بر تامین نیاز بازارهای داخلی معطوف کنیم؛ همچنین با توجه به حاشـیه سـود حداقلی صادرات محصولات به کشـور عراق، حضور تولیدکنندگان ایرانی در بازارهای این کشور توجیـه اقتصـادی ندارد. از سـوی دیگر، شـرایط نقل‌وانتقال پول از عراق به ایران بسیار دشوار است و ارز حاصـل از صادرات باید به صورت چمدانی که خطرات فراوانـی به همراه دارد، به کشـور منتقل شود.

وی در رابطه با کپی‌بـرداری از محصولات تولید شـده و یا فروش آن‌ها تحت عنوان سایر برندها در بازار، متذکر شـد: خوشـبختانه برند مجموعه ثبت رسمی شده است و برخی از محصولات ما اختصاصی هستند. به همین دلیل شاهد این اتفاقات نیستیم و اکثر تولیدکنندگان پروفیل آلومینیومی سعی دارند که برای کسـب اعتبار بیشتر، برند خاص خود را به ثبت برسانند.

مدیرعامل شـرکت آلومینیـوم صنعت بهاران در ادامه به تاثیر افزایش سـه برابـری نرخ تعرفه‌های صـادرات آلومینیوم چین به ایـالات متحده آمریکا در بازارهای بین‌المللی و قیمت‌های جهانی این فلز، اشـاره کرد و گفت: در حال حاضر چین بزرگ‌ترین تولیدکننده آلومینیوم در جهان محسـوب می‌شود که به همین دلیل شـرایط صنعـت آلومینیوم آن، تاثیر بسـزایی بر قیمت‌های جهانی دارد. مسلما با افزایش بهـای آلومینیوم در بازارهـای بین‌المللی، قیمت‌های داخلی نیز دستخوش تغییر خواهند شد اما با توجه به اینکه بخش بزرگی از آلومینیوم مورد نیـاز تولیدکنندگان ایرانی از منابـع داخلی تامین می‌شـود و واردات سـهم اندکی دارد، این تغییرات چندان چشـمگیر نخواهد بود. باید توجه داشت که محرک اصلی قیمت آلومینیوم در کشـور، نوسـان زیاد نرخ ارز و بی‌ثباتی اقتصادی است.

یک راه مطمئن

خاکسـاری مهر با بیان ارزیابی خود در خصوص نقـش نهادهای بالادسـتی و مصرف‌کننـدگان در تحقق شعار سال مبنی بر «جهش تولید با مشارکت مردم»، افزود: با توجه به فرایندهای سرمایه‌گذاری در ایران، مصرف‌کنندگان فقـط می‌توانند با خرید محصـولات داخلی از تولیدکنندگان ایرانی حمایت کنند زیرا سرمایه‌گذاری مستقیم اشخاص حقیقی در واحدهای تولیدی رایج نیسـت. از سـوی دیگر، سـوالاتی مطرح می‌شـود که اشـخاص حقیقی از چـه طریقی می‌توانند منابع مالی خود را در اختیار تولیدکننـدگان قرار دهنـد و از این بابت اطمینان خاطر داشـته باشند و یا سـرمایه آن‌ها در اختیار کـدام واحدها قرار خواهـد گرفـت؟ در نتیجه به دلیل نبود برخی از زیرساخت‌ها و قوانین در کشور، بانک‌هـا منابع اصلی تامین مالی واحدهای تولیدی به شـمار می‌آیند اما اشخاص حقیقی می‌توانند به جای سـرمایه‌گذاری در بازارهای موازی که موجب افزایـش نرخ تورم نیز می‌شـود، با سـپرده‌گذاری در بانک‌هـا سـهمی در تسـهیلات ارائه شـده به تولیدکنندگان داشته باشند.

وی در پایـان خاطرنشـان کرد: مسـلما با توجه به احـداث کارخانه‌هـای جدید و توسـعه صنایع پایین‌دستی در کشور، نیاز به مواد اولیه به خصوص شـمش آلومینیـوم در آینده افزایـش پیدا خواهد کرد که همین مسـئله می‌تواند رشد تولید صنایع بالادستی را به دنبال داشته باشد.

البتـه ممکن اسـت این سـوال به ذهـن خطور کند که با توجه چالـش محدودیت مصرف انرژی، امکان افزایـش تولید صنایع وجود دارد؟ باید گفت کـه سـرمایه‌گذاران قبـل از ورود به هـر صنعتی، چالش‌های موجود را بررسی می‌کنند و راهکارهایی برای رفع آن‌ها ارائه می‌دهند.

به همین دلیل در صنایع پایین‌دسـتی خریداری مولدهـای برق، تغییـر زمان شـیفت‌های کاری و فعالیـت در سـاعات خـارج از پیک مصـرف برق، می‌توانـد بر رفع چالـش تامین انـرژی موثر واقع شـود. در صنایع بالادستی نیز، این مسئله با توسعه زیرسـاخت‌های حوزه انرژی و احداث نیروگاه‌های بـرق برطرف خواهد شـد، اما انجام ایـن اقدامات وابسـته به رویکردهـا و سـرمایه‌گذاری‌های کلان نهادهای بالادستی و صنایع مادر خواهد بود.

واگذاری ۱۰ هزار هکتار زمین برای اکتشاف ید در گلستان؛ حقیقت دارد؟

مسـوولان منابع طبیعی و آبخیزداری اسـتان گلسـتان در واکنش به شـایعه واگذاری ۱۰ هزار هکتار از اراضی گلسـتان به منظور اکتشاف ید می‌گویند؛ اکتشاف یُد نیازمند اخذ مجوز سایر دستگاه‌ها است.

در کنـار ظرفیت‌هـای متعدد خـدادادی گلسـتان از حوزه گردشـگری و دریا تا ظرفیت معادن و کشـاورزی، نمی‌توان از زمین‌های بایر و بیابانی این استان سرسبز چشم‌پوشی کرد. در اسـتان پُر از ظرفیت گلستان حتی این مناطق بی آب و علف و بیابانی هم خالی از لطف نیستند و یکی از ظرفیت‌های ویژه آن استخراج مواد معدنی از جمله «ید» است.

نخسـتین کارخانه تولید ید کشـور، اردیبهشـت ماه سـال ۱۳۸۷ در اسـتان گلستان افتتاح شـد و در آن زمان با افتتاح ایـن کارخانه، ایران به جمع ۹ کشـور تولیـد کننده ید جهان پیوسـت. با وجود فواید اسـتحصال ید، فعالیت این کارخانه به دلیل کوتاهی برخی مدیران و بهره‌برداران در مدیریت نادرست پسـاب با حواشی زیادی همراه شد و اعتراض بسیاری از مردم، مسوولان به ویژه فعالان محیط زیستی را به همراه داشت.

طی این سال‌ها گرچه مسوولان و دستگاه‌های مرتبط تلاش کردند مجوز استحصال ید را با سخت‌گیری بیشتری صادر کنند و در کنار آن برای مدیریت صحیح پساب و جلوگیری از آسیب به محیط زیست حساسیت بیشتری به خرج دهند اما هنوز این نگرانـی به طـور کامل التیام پیدا نکـرده و صنعت «ید» گاه و بی‌گاه در رسانه‌ها خبرساز می‌شود.

چنـد وقت پیش خبـر آلودگی بیش از ۳۰۰ هـزار هکتار از زمین‌های اسـتان گلسـتان توسط شـورابه‌های ناشی از تولید «یـد» دوبـاره در فضـای خبری اسـتان پیچید کـه حمایت قاطع اسـتاندار گلستان از محیط زیسـت را به همراه داشت و علی‌محمد زنگانه اعلام کرد جذب شورابه‌ها شرط اولیه فعالیت کارخانه‌های ید است و در راه‌اندازی و ایجاد معادن جدید، نباید به محیط زیست و مردم گلستان آسیب وارد شود.

به‌تازگی نیز واگذاری ۱۰ هزار هکتار زمین برای اکتشـاف ید در کانون توجه رسـانه‌ها و فضای مجازی گلستان قرار گرفت و اینگونه ادعا شد که اداره‌کل منابع طبیعی و آبخیزداری گلستان ۱۰ هزار هکتار زمیـن را برای پنج معدن یُد به پنج نفر واگذار کرده اسـت. در همین راسـتا خبرنگار ایرنا به سراغ مسوولان اداره‌کل منابـع طبیعی و آبخیزداری اسـتان گلسـتان رفت تا درسـتی یا نادرسـتی این خبر را از زبان مسوولان این اداره‌کل جویا شود.

رییـس اداره حفاظـت و حمایـت اداره‌کل منابـع طبیعی و آبخیزداری گلسـتان در این باره به خبرنگار ایرنا گفت: سازمان صنعت، معدن و تجارت گلستان به عنوان متولی قانون معادن و صدور مجوزهای معدنی اکتشاف و بهره‌برداری، پس از دریافت تقاضا، از دستگاه‌های مرتبط نظیر اداره کل منابع طبیعی مورد استعلام کرده و پس از جمع‌بندی استعلام دستگاه‌های اجرایی مجوز یا موافقت اکتشاف یا بهره‌برداری را صادر می‌کنند.

علی نیکویی ادامه داد: چارچوب قانون معادن در بهره‌برداری و برداشـت از ماده معدنی بـوده و به هیچ وجه واگذاری اراضی ملی و دولتی به صاحبان معادن را شـامل نمی‌شـود از این رو فقط دارنده پروانه اکتشـاف و بهره‌بـرداری معدن حق خواهد داشـت طی زمان مندرج در پروانه در محدوده ثبت‌شده اقدام به فعالیت معدنی کند.

وی بـا تاکید بر اینکه معادن ید در اسـتان گلسـتان از این قاعده مسـتثنی نیسـتند، تصریح کرد: در خصوص معادن ید سـازمان صنعت، معدن و تجارت ابتدا از نظر فعالیت اکتشافی شامل مطالعات اولیه از دستگاه‌های اجرایی شامل منابع طبیعی اسـتعلام می‌گیرد و پـس از تایید مراحـل کار منجر به صدور پروانه بهره‌برداری شـامل چاه‌های بهره‌برداری و جذب پسـاب و سـایر تاسیسـات مرتبط با معدن با پرداخـت حق و حقوق دامداران و خسـارت بـه منابع طبیعی فعالیت اسـتخراج آنان انجام خواهد شد.

رییـس اداره حفاظـت و حمایـت اداره‌کل منابـع طبیعی و آبخیزداری گلسـتان متذکر شد: موضوع اکتشاف ید در استان گلسـتان تاکنـون در یک جمع‌بنـدی کلی شـامل ۱۰ مورد گواهـی کشـف و ۶ مورد پروانـه بهره‌برداری بـا ۲ واحد فعال ید «کانسـارخزر» و «شـورابه ید» در حوضه مـاده معدنی ید جمع‌بندی می‌شـود.رییس اداره حفاظـت و حمایت اداره‌کل منابـع طبیعـی و آبخیـزداری گلسـتان متذکر شـد: موضوع اکتشـاف ید در استان گلستان تاکنون در یک جمع‌بندی کلی شـامل ۱۰ مورد گواهی کشـف و ۶ مورد پروانه بهره‌برداری با ۲ واحد فعال ید «کانسـارخزر» و «شـورابه ید» در حوضه مـاده معدنی ید جمع‌بنـدی می‌شـود. نیکویی اضافه کرد: همچنین در صورت احداث کارخانه فرآوری ید در سـطح یک تا ۲ هکتار با درخواست واگذاری عرصه ملی از طریق امور اراضی با تشکیل و تکمیل پرونده و در نهایت طرح در کمیسیون ماده ۲۱ واگذاری طرح‌هـای غیر کشـاورزی به ریاسـت معاونت امـور اقتصادی استانداری مورد رسیدگی قرار خواهد گرفت.

به گفته وی؛ در آخرین پاسـخ به استعلام سازمان، این اداره کل با فعالیت اکتشـافی ید در هفت هزار و ۱۶۰ هکتار موافقت اولیه کرده که نیازمند گرفتن مجوز سـایر دستگاه‌های مرتبط و تایید اکتشـافی سـازمان متولـی برای انجـام مراحل بعدی اسـت.رییس اداره حفاظت و حمایـت اداره‌کل منابع طبیعی و آبخیزداری گلسـتان تاکید کرد: در مرحله بهره‌برداری، سـطح هفت هزار و ۱۶۰ هکتاری به کمتر از ۱۰ درصد سطح اکتشاف تقلیل خواهد یافت.

نیکویـی درپایان خاطرنشـان کرد: ید یکـی از منابع معدنی منحصربه‌فرد کشـور در اسـتان گلسـتان بوده کـه در پهنای شـمال اسـتان از کرانـه خزر تا شهرسـتان گنبـدکاووس در اعمـاق زمین نهفته اسـت. در جهان تنها ۱۰ کشـور از جمله ترکمنسـتان، آذربایجان، آمریکا، چین، روسـیه، شیلی، ژاپن و ایران تولیدکننده ید هستند.

حداقـل ۲۴ نوع مـاده یددار وجـود دارد و مصارف این ماده معدنی در صنایع داروسـازی(مانند قرص‌های تیروئید)، صنایع پتروشـیمی(به عنوان کاتالیزور)، سـاخت داروهای ضدعفونی کننده دامی و مواد شیمیایی(کلیه ترکیبات یددار) است.

یادداشت

کارگران پیشرانان شریف جبهه جهاد اقتصادی

محمدجواد براتی
مدیر روابط عمومی فولادمبارکه

کارگران سـکان‌داران و پیشـرانان جبهه اقتصادی هستند و مهم‌ترین نقش را در اسـتقلال، پیشـرفت، رشد اقتصادی و جهـش تولید بر عهده دارند و همت آنان برای کسـب روزی حلال و آبادانی ایران اسلامی، عبادت و عمل صالحی است که آن‌ها را در زمره مجاهدان فی‌سبیل‌الله قرار می‌دهد و به تعبیر رهبر معظم انقلاب اسـلامی، خوب شدن حال کشور در گرو خوب شدن حال کارگران است.شرافت، نجابت، قناعت، همت بـرای کار صادقانه و کار متعهدانه خصوصیـت بارز «کارگر» است، کسی که پیامبر مکرم اسلام (ص) بر دست‌های او بوسه زد و ایمان داشت که آتش جهنم از آن دور است و قدرشناسی از ایشـان، وظیفه‌ای پرفضیلت و عاملی برای شکوفایی و نزول برکت و رحمت الهی است.

دیـدار اخیر رهبر معظم انقلاب اسـلامی با کارگران در روز چهارشـنبه هفته گذشته، حاوی نکاتی ارزنده‌ای بود که نقش کارگران در اقتصاد، تولید و شـکوفایی ایران اسلامی را آشکار می‌ساخت.

مقام معظم رهبری در این دیدار پرشـور، جامعه کارگری و خانواده محترم ایشان را نیمی از جمعیت کشور عنوان کردند و کارگـران ماهر، باروحیه و پرانگیـزه را رکن اصلی «جهش تولید» دانسـتند و خطـاب به‌تمامی اقشـار جامعه فرمودند: خداوند هرکسـی را که کارش را درست، متقن و محکم انجام دهد دوست دارد.

رهبر معظم انقلاب در این دیدار کار و کارآفرین را دو همکار خط مقدم جنگ اقتصادی دانسـتند و در ادامه امانت دانستن کار، انجام محکم و متقن کار و انضباط و احسـاس مسئولیت در محیط کار را به کارگران توصیه کردند.

همچنین کشـف استعدادهای درخشـان کارگران و فراهم آوردن میـدان و مجال نـوآوری و خلاقیت بـرای آن‌ها را از کارفرمایـان و کارآفرینان خواسـتار شـدند و مهارت‌افزایی و دانش‌افزایـی نیروی کار را عامل افزایش سـطح کیفی کار و پیشرفت کشور دانستند.

بدیهی اسـت در سالی که «جهش تولید با مشارکت مردم» نام نهاده شده، مسئولان باید راه‌های فراوان مشارکت در تولید را به مردم نشـان دهند و با ایجاد شـرکت‌های تعاونی، کمک به تولیدات خانگی و مسـاعدت به شـرکت‌های دانش‌بنیان، زمینه مشـارکت آسان مردم را فراهم کنند.بدون تردید هدف اقتصادی کشـور همانا کسب اسـتقلال و خودکفایی در همه زمینه‌هـا و بهره‌منـدی از رفاه برای تمامی آحاد مردم اسـت و تحقـق این امر مسـتلزم برخـورداری از کارگرانی متعهد و توانمند اسـت که با انگیزه و اشـتیاق به دنبـال رونق تولید باشـند. یقیناً ارتقای منزلت و جایگاه قشـر خدوم و شـریف کارگـر و قدردانی از تلاش‌ها و زحمات آنان مسـئولیتی بس گران بر عهده مسئولان و کارفرمایان است؛ کارگرانی که تنها در دوران دفـاع مقـدس با تقدیم ۱۴ هزار شـهید به انقلاب اسـلامی، فداکاری خود را برای دفاع از حیثیت و کیان ایران اسلامی به اثبات رسانده‌اند.شکی نیست که جایگاه فعلی گروه فولاد مبارکه در کشور و منزلت آن در تولید، اقتصاد و صنعت کشـور مرهون تلاش کارگران مجاهد، پرتلاش و متعهد گروه اسـت که در شرایط سـختِ کاری، همت والای خود را برای جهش تولید و رکوردشـکنی به کار بسـته‌اند و نقش اساسی خـود را در این زمینه به‌خوبی ایفا کرده‌اند. این امر همواره در ذهـن و باور مدیران فولاد مبارکه جای دارد و اهتمام و توجه به دغدغه‌های معیشتی این قشر عزیز، پیوسته موردتوجه ویژه بوده است.

دوازدهم اردیبهشـت روز جهانـی «کار و کارگر» نام نهاده شـده و این مجال، فرصت مغتنمی اسـت برای ارج نهادن به تلاش بی‌دریغ کارگرانی که اصلی‌ترین سرمایه هر سازمان به شـمار می‌آیند و برای عزت و سربلندی وطن از هیچ کوششی فروگـذاری نمی‌کننـد؛ آنان کـه بی‌ادعا و خالصانـه، همواره منافـع ملی را به منافع فـردی ترجیح می‌دهند و با آگاهی از تأثیرگـذاری نقش و جایگاه خود، تمام همت خود را مصروفِ کار و تلاش در راه سربلندی وطن عزیزمان ایران می‌سازند.

موج معدن

غیر فعال بودن ۲۹ واحد معدنی در تربت حیدریه

منطقه تربت حیدریه در زمینه های معدنی ظرفیت های بسـیار خوبی دارد به نحوی که هم اکنون ۶۳ واحد معدنی در منطقه و شهرستان وجود دارد.

مرکز خراسـان رضـوی، مدیر صنعت، معـدن و تجارت تربـت حیدریه گفت: هم اکنـون ۲۹ واحد معدنی در این شهرستان غیر فعال اسـت که تلاش می شود مشکل آنها حل شود.

محمدرضا ملکی درخصوص چالش های حوزه معدن در این شهرستان افزود: برخی از این معادن دارای عیار پایین هستند و برخی دیگر هم به لحاظ تامین ماشین آلات مورد نیاز مشکل هایی دارند.

وی ادامه داد: برخی معادن هم دارای معارض های محلی هستند که امید است بتوان با کمک مردم این چالش ها را برطرف کرد تا شاهد ایجاد اشتغالزایی مناسبی توسط این واحدهای معدنی باشیم.

مدیر صنعت، معدن و تجارت تربت حیدریه گفت: منطقه تربـت حیدریه در زمینه های معدنی ظرفیت های بسـیار خوبـی دارد به نحوی که هم اکنـون ۶۳ واحد معدنی در منطقه و شهرسـتان وجـود دارد که ۳۴ واحـد آن دارای پروانه بهره برداری فعال هستند.

ملکی افزود: ۲۴ ماده معدنی در تربت حیدریه شناسایی شـده که هم اکنون ۱۶ ماده معدنی درحال استخراج است کـه از آن میـان می توان به طلا، کان سـنگ مس، خاک های صنعتی، عقیق، سـنگ آهن، سنگ گچ، لاشه سنگ ها، کرومیت، منیزیم و منگنز اشاره کرد.

وی اضافـه کرد: ۶۳ واحد معدنـی منطقه تربت حیدریه با هزار و ۱۲۷ میلیارد ریال سـرمایه گذاری برای ۶۲۶ نفر اشتغال ایجاد کرده اند.

مرکز شهرسـتان ۲۲۴ هزار نفری تربت حیدریه در ۱۵۰ کیلومتری جنوب مشهد قرار دارد.

روزگار معدن
سه شنبه
۱۱ اردیبهشت ۱۴۰۳ • ۲۱ شوال ۱۴۴۵ • ۳۰ آوریل ۲۰۲۴
سال هفتم • شماره ۱۲۹۵

آمادگی صنعت برق برای ورود به روزهای گرم و گذر از پیک تابستان

معـاون امور برق و انرژی وزیر نیرو بر آمادگی کامل نیروگاه‌ها برای ورود به روزهای گرم و گذر از پیک تابستان تاکید کرد.همایون حائری در بازدید از کارگاه‌های تعمیراتی و بهسازی واحدهای نیروگاهی کشور، از نزدیک روند آماده‌سازی و فعالیت‌های صورت گرفته بر روی تجهیزات حسـاس الکتریکی نیروگاه‌های برقآبی سـد رودبار لرسـتان، حرارتی بعثت، سیکل ترکیبی دماوند و شهید سلیمانی کرمان مورد بازدید قرار داد.

وی با تحسـین این فعالیت‌های شـبانه‌روزی مبتنی بر دانش بومی، گفت: بی‌تردید شرکت دانش بنیان تعمیرات نیروگاهی افتخار صنعت برق کشور و در همه فعالیت‌های خود منافع ملی را سرمشق خود قرار می‌دهد که این عملکرد شایسته تقدیر و تحسین است.معاون وزیر نیرو به اهمیت فعالیت‌های پیچیده کارگروه الکتریک شرکت تعمیرات بر روی هسـته ژنراتور نیروگاه رودبار لرسـتان اشاره و بیان کرد: رفع اشکال از نیروگاه برقآبـی رودبار لرسـتان به معنای ورود ۴۵۰ مگاوات برق جدید به شـبکه سراسـری کشـور است.حائری افزود: ورود انرژی این نیروگاه به چرخه تولید برق شبکه سراسری بـرای وزارت نیروی امری مهم و حیثیتی اسـت؛ زیرا که بـه دنبال عدم تولید از محل آسـیب‌دیدگی و وجود اشـکال فنی در هسـته ژنراتور آن نیروگاه، سال گذشته شبکه سراسری برق کشور از ظرفیت مهم تولیدی این نیروگاه محروم بود.

همچنین مدیرعامل شـرکت تعمیرات نیروگاهی ایران در این بازدید گفت: در جهت تحقق تکالیـف و تعهدات خود در جهت ارتقای آمادگـی واحدها بدون تعطیلی اقدام می‌کنیم. مسـعود مـرادی ضمن ارائه گزارش عملکرد شـرکت در پشـتیبانی صنعت نیروگاهی و کمک به تولید برق و گذر از پیک جاری خاطرنشـان کرد که کارگروه‌های شـرکت تعمیرات نیروگاهی ایران چه در محـل نیروگاه‌های مبدأ و چه در کارگاه‌های تخصصی شرکت در چندین جبهه فعالیت شبانه‌روزی دارند و انجام تکالیف خود نسبت به کارفرمایان نیروگاهی ما رو بر آن داشـت که با ایجاد کارگروه‌های تخصصی در همه روزهای تعطیل نوروزی و به صورت دو یا سـه شیفت به فعالیت‌های خود جامعه عمل بپوشانیم.

وی با اشاره به فعالیت‌های مهم و با اولویت این شرکت در تعمیرات اساسی تجهیزات مهم نیروگاه‌های دماوند، کرمان و واحدهای بخار شازند، بعثت ویزد و دیگر نیروگاه‌های تحت پیمان تعمیراتی افزود: با تلاش و کوشـش شـبانه‌روزی کارکنان نزدیک به همه اقدام‌های فوق با موفقیت سپری شد و تعدادی اندک از این پروژه‌ها باقیمانده تا پیش از آغاز پیک مصرف برق پایان می‌پذیرد تا این شـرکت سـهم مهم و حیاتی خود را در پشتیبانی و پایداری شبکه سراسری برق کشور را ارتقای ببخشد.

در بررسی «روزگارمعدن» از سهم ایران از منابع انرژی خلیج‌فارس نمایان شد:

فـرصت از دست رفته

محمد انوشه ئی

خلیج‌فارس در واقع محور ارتباط بین اروپا، افریقا، آسیای‌جنوبی و جنوب‌شرقی است. همچنین از نظر راهبردی در منطقه خاورمیانه، به‌عنوان بزرگ‌ترین و مهم‌ترین مرکز ارتباطی بین این سـه قاره اسـت و بخشـی از یک سیسـتم ارتباطی شامل اقیانوس اطلس، دریای مدیترانه، دریای سرخ و اقیانوس هند اسـت. به‌همین‌دلیل از دیرباز موردتوجه قدرت‌های جهانـی و بازرگانان و تجار دنیا بوده، همچنین این منطقـه منبع مهم انرژی جهان اسـت. در مجموع خلیج‌فارس از نظر جغرافیای سیاسـی، استراتژیک، انرژی و تاریخ و تمدن یک پهنه آبی مهم و حساس در دنیا محسوب می‌شود. خلیج‌فارس در حوزه انرژی یکی از مهم‌ترین مناطق جهان محسوب می‌شود و بخش عمده انرژی به‌ویژه سـوخت فسـیلی از این آبراه تامین و به دیگر مناطق دنیا منتقل می‌شـود. سواحل جنوبی و شمالی خلیج‌فارس مملو از صنایع و تاسیسات نفت، گاز و پتروشیمی است و بزرگترین میادین گازی دنیـا و میادین متعدد و بزرگ نفتی و صنایع عظیم پتروشـیمی و پالایشـگاهی در این سواحل مستقر شـده‌اند. بزرگ‌ترین عامل اهمیت خلیج‌فارس، وجود معادن سرشار نفت و گاز در کف بستر و سواحل آن است، به‌طوری‌که این منطقه را «مخزن نفت جهان» نام نهاده‌اند. خلیج‌فارس مسیر انتقال نفت کشورهای ایران، عراق، کویت، عربستان و امارات‌متحده‌عربـی اسـت و به‌همین‌سـبب، منطقه‌ای مهم و راهبردی به‌شمار می‌آید. در حدود ۳۰ درصـد نفت جهان از منطقه خلیج‌فارس تامین می‌شود که این مقدار گاهی افزایش و گاهی کاهش می‌یابد. نفت تولیدشـده در حوزه خلیج‌فارس، باید از طریق این پهنه آبی و از راه تنگه هرمز به سـایر نقاط جهان حمل شود.

▣ محدودیت‌ها فنی برای دستیابی به نفت و گاز

کشـورهای ایـران، عمـان، عربستان‌سـعودی، کویت، امارات‌متحده‌عربـی، قطر و بحرین به‌عنوان کشـورهای حاشیه خلیج‌فارس شـناخته می‌شوند. در این میان، سـواحل شمالی خلیج‌فارس به‌تمامی در جغرافیـای سیاسـی ایران قـرار دارنـد. با این وجـود، بررسـی اولیه نشـان از توسـعه نامتقارن بهره‌برداری از میادین نفت و گاز در شمال و جنوب خلیج‌فـارس دارد. این عدم‌تقارن به‌شـکلی اسـت کـه در زمینه تولید نفت خام نیـز در حالی که در جنوب خلیج‌فارس روزانه بیش از ۶ میلیون بشـکه نفت خام تولید می‌شـود، تولید در فلات قاره ایران کمتر از ۶۰۰ هزار بشـکه در روز است. بررسی‌های اولیه نشان می‌دهد این تفاوت عمدتا ناشی از تفاوت ساختار طبیعی خلیج‌فارس در شمال و جنوب خود نیست و ناشی از محدودیت‌ها و موانع فنی و عموما اقتصادی و حقوقی است.بررسی‌ها نشان می‌دهد که طی سـال ۱۹۷۹ تا ۲۰۲۰، میانگین صادرات نفت ایران بیش از ۱۹۵۱ هزار بشـکه در روز بوده و پس از عربستان‌سـعودی با میانگیـن بیش از ۶ میلیون در رده دوم بزرگ‌تریـن صادرکننده قرار داشـته و در بین کشـورهای مختلف، امارات با داشتن ذخایر نفتـی، به‌مراتب پایین‌تر از ایـران و به‌طورمیانگین روزانه هزار و ۹۰۰ هزار بشکه صادرات داشته است. این موضوع به‌خوبی نشـان از عملکرد ضعیف ایران در ایـن زمینه دارد. صـادرات نفت ایران از سـال ۲۰۱۰ رو بـه کاهش نهـاد و این کاهش از سـال ۲۰۱۵ نیز تشـدید شـد که علت آن در واقع وضع تحریم‌های بین‌المللی بر صادرات نفت کشـور بوده است. صادرات نفت ایران پس از انقلاب اسلامی در بیشـترین حالت خود، کمی بیـش از ۲هزار و۶۰۰ هزار بشـکه در روز بوده است. در ۲ دهه اخیر نیز، صـادرات به‌ویژه پس از سـال ۲۰۱۰ رو به کاهش رفته و از ۲ میلیون بشکه به حدود ۴۰۴ هزار بشکه در سـال ۲۰۲۰ کاهش یافته است.ایران با داشتن ذخایر سرشـار و سـهم ۱۹درصـدی از ذخایر این منطقه، صادراتی در سـطح کشورهایی چون کویت و امارات داشـته و حتی این میزان نیز، در یک دهه گذشـته دائما رو به کاهش بوده اسـت. درآمدهای صادراتی ایران در کمترین حالت در سـال ۱۹۹۷ ، بیش از ۱۹ میلیارد دلار بوده و در بیشـترین حالت خود نیز به ۱۱۴میلیارد دلار در سال ۲۰۱۱ افزایش یافته؛ اما در سالیان اخیر و با کاهش صادرات نفت، این میزان به کمتر از ۸ میلیارد دلار در سال ۲۰۲۰ کاهش یافته است.

▣ ضعف مدیریتی، مهم‌ترین مانع تولید انرژی

محمداسـماعیل کفایتی، رئیس پـارک نوآوری و فنـاوری نفـت و گاز دربـاره اسـتفاده ایـران از ظرفیت‌های حوزه انرژی خلیج‌فارس گفت: درست است که دسترسـی به نفت و گاز در بخش جنوبی خلیج‌فارس بیشـتر از قسـمت شـمالی آن است، امـا ما امکان برداشـت بیشـتری از ایـن منابع را به‌ازای هـر چاه در اختیار داریـم. اینکه در جنوب خلیج‌فـارس بیش از ۶ میلیون بشـکه نفت در روز اسـتخراج می‌شود و در بخش شمالی آن ۶۰۰ هزار بشکه، دلایل متعددی دارد. ساختار پالایشگاه‌های کشـور ما به نسبت دیگر کشـورها، قدیمی‌تر است و توان متفاوتی با بسـیاری از کشـورهای حاشـیه خلیج‌فـارس دارد. اینکه دائـم از تحریم‌ها صحبت شـود و کاهش تولیـد نفت و گاز ما بـه این بحث ربط یابد، درست نیسـت، چراکه استفاده از دانش و فنـاوری به‌روز در بهـره‌وری از میادین نامتعارف است که میزان استخراج نفتی ما را تعیین می‌کند. مطمئنا فناوری و نوآوری بسـیار تعیین‌کننده است و باید از روش‌های سـنتی و قدیمی فاصله بگیریم. وی معتقد اسـت تحریم‌ها شاید تاخیر ایجاد کنند، امـا محدودیـت را رقم نمی‌زند. در حـال حاضر ما در حـوزه انرژی، بیـش از ۸۰ درصد در بخش‌های بالادستی و پایین‌دستی خودکفا شده‌ایم و بیش از ۳ هزار شـرکت خصوصی با مجموعه شـرکت نفت همـکاری دارنـد و کالا و خدمات متنوعـی را ارائه می‌دهنـد. جدا از این مسـائل «ضعـف مدیریتی» مهم‌ترین مانع تولید انرژی در کشـور ما اسـت که جای بحث و تامل بسیاری دارد و از تحریم‌ها بسیار مخرب‌تر است.

▣ باید از ظرفیت‌های داخلی استفاده کنیم

کفایتی درباره چالش‌های استراتژیک میان ایران و کشورهای حاشیه خلیج‌فارس بر سر منابع انرژی به صـمت گفت: میادین مشـترک نفتـی یکی از اصلی‌ترین چالش‌هـای حوزه انرژی در خلیج‌فارس اسـت که هرازگاهی خبرساز می‌شود. مسلما اگر ما نمی‌توانیم همسـو و هم‌اندازه کشـورهای همجوار خلیج‌فـارس از انرژی بهره‌بـرداری کنیم، به همان بحـث سـوءمدیریتی مربوط اسـت کـه قبل‌تر به آن اشـاره کردم. ما اگر حساب‌شـده‌تر عمل کنیم، می‌توانیم گوی سـبقت را از رقیبان بربائیم و موفق شویم. البته ناگفته نماند که در مقاطعی توانسته‌ایم از رقبا پیشی بگیریم.رئیس پارک نوآوری و فناوری نفت و گاز تصریح کرد: درسـت است که در کشور ما فناوری و دانش مهندسـی نهادینه شده است،اما باید انتقال فناوری به‌شـکل خاص هدفمند شـود. سـال‌های گذشته سـعی بر این بود تا متخصصان خارجـی بـرای پروژه‌های نفتی و گازی به کشـور بیایند که باتوجه به توان دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌های داخلی، این موضوع بدسـلیقگی محض بود. ما باید از ظرفیت‌هـای داخلی، همزمان بـا انتقال فناوری اسـتفاده کنیم. بـرای مثال، کشـور چین اگر یک پالایشگاه را با اسـتفاده از توان خارجی بسازد، ۱۰ پتروشیمی را بومی‌سـازی می‌کند؛ اما در کشور ما ممکن اسـت تعداد زیادی پتروشـیمی با لایسنس خارجـی احداث شـود. باید به ضعف‌هـای فعلی و ترمیـم آنها تمرکـز کنیـم.وی در خاتمه گفت: در نهایت نکته مهم این است که باید به زنجیره ارزش فکر کنیـم، چراکه اهمیت زیادی برای ما دارد. زیر ۴۰۰ دلار ارزش‌افزوده در هر بشکه داریم، در حالی که چیـن ۱۰۰ دلار، کره هزار و ۲۰۰ دلار و آلمان بالای ۲۰۰ هزار دلار به‌ازای هر بشکه، ارزش‌افزوده می‌گیرد. این عدد تا بالای ۳هزار و۴۰۰ دلار به‌ازای هر بشـکه نفت، قابلیـت افزایـش دارد. این اتفاق رخ نمی‌دهـد؛ مگـر اینکه شـرکت‌های کوچک و متوسـط را نیز درگیر کنیم. ما یـک جهش تولید در محصولات پتروشـیمی را دارا هسـتیم که باید توسعه پیدا کند. باید بخش‌های پایین‌دستی را وارد گـردش تولید کنیم تا ۲ یا ۳برابـر به ارزش‌افزوده محصولات خود بیفزاییم. مسلما خام‌فروشی بهترین کار نیست، ضمن اینکه اگر در بخش‌های بالادستی به‌جای تمرکز بر توسعه که زمانبر است، بر فناوری تمرکـز کنیم، در مـدت کوتاهـی می‌توانیم تولید روزانـه نفت خـود را افزایش دهیم و بـا این اقدام، عـلاوه بر جبران ناتـرازی سـوخت، زنجیره ارزش انرژی کشور را نیز بالا ببریم و صادرات باارزش‌تری را برنامه‌ریزی کنیم تـا اقتصادمان کمتر به فروش نفت خام وابسته شود.

▣ فرصت‌سوزی اقتصادی در خلیج‌فارس

حمـزه اصلانی، کارشـناس حوزه انـرژی گفت: اهمیت اقتصادی خلیج‌فارس بر هیچ‌کس پوشـیده نیسـت و جـدا از بحـث نفـت و گاز،ایـن عرصه ظرفیت‌های متعددی دارد که به آنها نیز باید توجه شود. مسلما استفاده از منابع خدادادی و طبیعی به این راحتی‌ها نیست. نفت و گاز ، ماهی نیست که با توراندازی صید شود. ما اگر می‌خواهیم در استفاده از نفت خلیج‌فارس عقب نمانیم، باید همسو و گاهی بیشتر از کشورهای دیگر به موضوع سرمایه‌گذاری در توسـعه میدان‌هـای نفتی خود کوشـا باشـیم. کشـور ما یکی از پیشتازان توسـعه و تولید نفت و گاز در جهان اسـت و از گذشـته ایران را به‌عنوان یکی از بزرگ‌ترین تولیدکنندگان نفت و گاز در دنیا می‌شناسند.

وی در ادامه خاطرنشـان کرد: خوشبختانه دولت سـیزدهم دغدغه ایـن موضـوع را دارد و با کمک شرکت‌های دانش‌بنیان و دستان پرتوان متخصصان داخلـی، اتفاقـات امیدوارکننـده‌ای در حـال رقم خوردن اسـت. در کنار ایـن موضوعات، دولت باید روابط دیپلماتیک خود را گسـترش دهد و سعی در کاهش تحریم‌های ظالمانه غرب داشته باشد.

اصلانـی افزود: کشـور ما علاوه بـر تولید نفت و گاز، ظرفیت‌های زیادی در حوزه پتروشـیمی دارد. تولید محصولات پتروشیمی ایران به مرز تولید ۹۲ میلیون تن در سـال رسـیده و این موضوع سـبب افتخار است، زیرا این رقم تولید باوجود تحریم‌های شـدید بین‌المللی میسر شده است. هم‌اکنون بیش از ۵۵۰ گرید مختلف در صنعت پتروشیمی و پلیمر تولید می‌شـود و ایـن موفقیت‌ها باوجود ۸ سـال جنـگ تحمیلی حاصل شـده و متخصصان داخلی توانسـته‌اند به‌سـرعت مجتمع‌های پتروشـیمی را عملیاتی کنند. براساس برنامه هفتم توسعه، ظرفیت تولید صنعت پتروشیمی بیش از ۲برابر خواهد شد.

ایـن در حالی اسـت که در ابتـدای انقلاب، در حوزه‌های مختلف وابسته بودیم؛ مانند کاتالیست‌ها و دانش فنی و تعمیر و نگهداری تاسیسـات، اما در اینجا اعـلام می‌کنیم که هم‌اکنون در این زمینه‌ها هیچ وابستگی نداریم.

این کارشـناس در پایان بیان کرد: فرصت‌سوزی ایـران از منابـع طبیعی خلیج‌فـارس غیرقابل‌دفاع است. ایران ماهانه میلیاردها دلار درآمد اضافه نفتی را از دست می‌دهد که با شرایط فعلی اقتصاد کشور، قابل‌تامل است. به‌لطف خدا و تلاش مسئولان امید است که تمام چالش‌های حوزه انرژی در کشورمان برطرف شود و بنده با اراده‌ای که از دولت می‌بینم، به آینده بهتر بسیار امیدوار هستم.

▣ کلام آخر

یک بررسی کلی نشان از فاصله بسیار زیاد تولید نفت از بخش دریایی کشـورها با ایـران دارد. طی دوره مدنظـر، تولید در بخـش جنوبی خلیج‌فارس از بیـش از ۴.۴ میلیون بشـکه در روز به حدود ۷ میلیون بشکه افزایش یافته، در حالی که تولید ایران از میادین دریایی در بخش فلات قاره در بیشـترین حالت خود بیـش از ۷۰۰هزار بشـکه در روز بوده اسـت؛ این یعنی طـی ایـن دوره، تولید در بخش جنوبـی بیـش از ۲ میلیون بشـکه در روز افزایش یافته، اما تولید در سـواحل شمالی خلیج‌فارس در ایران حتی رو به کاسـتی بوده و در سالیان اخیر به حدود ۲۶۰ هزار بشـکه در روز کاهش یافته است؛ همچنیـن تولیـد کل گاز در ایـران از ۸.۵ میلیارد مترمکعب در سـال ۱۹۷۹ به بیش از ۲۵۶ میلیارد مترمکعب در سـال ۲۰۲۱ افزایش یافته اسـت که نشـان از عملکرد خوب کشـور در زمینه تولید گاز دارد.

کشـورهای ایـران، عمـان، عربستان‌سـعودی، کویت، امارات‌متحده‌عربـی، قطر و بحرین به‌عنوان کشورهای حاشیه خلیج‌فارس شناخته می‌شوند که در این میان، سـواحل شمالی خلیج‌فارس تماما در جغرافیای سیاسـی ایران واقع شده و سایر کشورها در کنار سـواحل جنوبی آن قرار دارند. باوجود این موضوع، بررسی‌ها نشان از توسعه نامتقارن میادین نفت و گاز در شـمال و جنوب خلیج‌فارس دارد. در این مطلب از نظر اقتصادی، مواردی چون صادرات نفت خام، از نظر فنی و مهندسـی، تغییرات ذخایر اثبات‌شده نفت و گاز و از منظر الگوهای قراردادی، بهره‌بـرداری از میادین نفـت و گاز در خلیج‌فارس موردبررسی قرار گرفتند.

یادداشت

چالش‌های فروش نفت

مرتضی بهروزی‌فر
کارشناس حوزه نفت

یکـی از دلایل افزایش نرخ ارز در کشـور این اسـت که از یک‌سو، نتوانسته‌ایم نفت را با قیمت اصلی آن بفروشیم و پول آن را به منابع داخلی تزریق کنیم و از سـوی دیگر، متناسب بـا مصارف داخلی خـود صادرات نفت نداشـته‌ایم؛ همچنین محدودیت‌هایـی که باعث شـد تا ورود ارز از عـراق به ایران کاهش پیدا کند، دلیل دیگری اسـت که باعث نابسـامانی در بازار ارز شده، اما در کل اینکه بگوییم افزایش نرخ ارز می‌تواند بر میزان صادرات نفت کشور تاثیر بگذارد، بعید به‌نظر می‌رسد.

تحت هر شرایطی نمی‌شود که اقتصاد یک کشور را با تهاتر جلو برد و به توسـعه رسـاند، چراکه عملی نیسـت برای هر کالایی که موردنیاز کشور است، اقلامی را پیدا کرد که کشور مقابل به آن نیاز داشته باشد تا با دریافت نفت، اقدام به تهاتر کند. میزان صادرات روزانه نفت ایران حدود یک‌میلیون بشکه برآورد شده است؛ آن‌هم نفتی که با تخفیف فراوان در بازارهای غیررسمی مبادله می‌شود. البته مسئولان صادرات نفت ایران را حدود ۱.۵ میلیون بشکه اعلام می‌کنند، اما داده‌های مراجع بین‌المللی خیلـی این ادعا را تایید نمی‌کند، هرچند صادرات در ۲ مـاه پایانی سـال ۲۰۲۲ روزهای خوبـی را تجربه کرده اسـت. در حال حاضر بیشـترین درآمد کشـور از منابع نفتی به‌دست می‌آید و اگر ما بخواهیم بخشی از این منابع را به‌جای دریافت ارز با کالاهای موردنیاز مبادله کنیم، با مشکلات ارزی بیشتری در آینده روبه‌رو می‌شـویم، بنابراین بهترین اقدامی که می‌شـود در موضـوع تهاتر نفت انجام داد، این اسـت که اگـر در ازای نفت، کالایی دریافت می‌کنیـم، بتوانیم آن کالا را بـه ارز تبدیـل کرده و بخشـی از ارزش نقدی فروش نفت را به‌دسـت آوریم. راحت‌ترین و منطقی‌ترین راه فروش نفت، به‌صورت مبادله ارزی و پولی اسـت، اما باید در نظر گرفت که شرایط کشور ما همانند دیگر تولیدکنندگان و صادرکنندگان نیسـت و تحریم‌های غرب، فروش نفت برای کشـور را بسیار سخت کرده است، به‌طوری‌که صادرات نفت برای ایران هزینه و دردسـرهای زیادی دارد و درآمدهای حاصل از فروش نفت در خیلی از مواقع به کشـور برنمی‌گردد یا مشـتریان نفتی با تخفیف‌های زیادی، نفت کشور را خریداری می‌کنند.

از این‌رو اگر سیاسـتی بـرای فروش نفـت در نظر گرفته می‌شـود، گاهی برای خنثی‌سـازی چنین تحریم‌هایی، اجرا می‌شـود و نباید با بازارهای کشورهای دیگر مقایسه شود، اما در هـر صورت اگر این روند ادامه پیدا کند، می‌تواند شـرایط سختی را برای کشور به‌وجود بیاورد و مسئولان برای حل این چالش باید هرچه زودتر چاره‌اندیشـی کنند. باتوجه به اینکه شـرایط بازار به‌شکلی اسـت که قیمت‌ها بالا بوده و اروپا نیز به‌دنبال جایگزین نفت روسـیه است، این‌طور به‌نظر نمی‌رسد در اوپک مشکلی داشـته باشیم. پیش‌تر هم که سهمیه‌بندی در اوپک وجود داشـت، ایران از سهمیه‌بندی جدا بود. اکنون بهترین موقعیت برای بازگشت ایران به سهمیه‌بندی‌هاست و در اوپک و بازار نیز مشـکلی نخواهیم داشت و تنها مشکل ما روسیه است که تاکنون نگذاشته تا مشکلات ما در بازار انرژی حل شود.

موج انرژی

کلاهبرداری از کارت سوخت شخصی

نزدیک به دوسـال اسـت که بسـیاری از مردم بـا مراجعه به جایـگاه های سـوخت با سـود جویانـی مواجه می شـوند که تراشه کارت سـوخت را جابه جا می کنند.اخیراً خبری مبنی بر کلاهبرداری جدید بنزینی در برخی از جایگاه‌های عرضه سوخت مطرح شـد به طوری که این کلاهبـرداران از طریق جا به جایی تراشه‌های کارت سوخت اقدام به خالی کردن سوخت موجود در کارت‌هـا می‌کنند.موضوع از این قرار اسـت برخی از افراد هنگام سوخت‌گیری از خودرو خود پیاده نمی‌شوند و متصدی جایگاه‌ها کارت سـوخت را از آن‌ها گرفته و پس از سوخت‌گیری به راننده تحویـل می‌دهد که تا این قسـمت از ماجرا همـه چیز عادی به نظر می‌رسـد، اما برای سوخت‌گیری بعدی که مراجعه می‌کند با کارت سـوخته مواجه می‌شـود در این شرایط تا زمانی که کارت سـوخت المثنی برای این افراد صادر نشـود امکان سوخت‌گیری برای کسانی که تراشـه قبلی را در اختیار دارند وجود دارد برای همین است شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی بارها تاکید کرد که شهروندان در صورت مشـاهده تخلف در جایگاه‌ها می‌توانند از طریـق تماس با شـماره ۰۹۶۲۷ مراتب را گـزارش دهند که در سـریع‌ترین زمـان ممکن موضوع بررسـی و اطلاع رسـانی خواهد شـد.این شـرکت همچنین بار دیگر تاکید کرده که تمام شـهروندان باید در هنگام سـوخت‌گیری به مسائل ایمنی توجه کنند، کارت‌های هوشـمند سوخت موجود در جایگاه‌های عرضه سـوخت صرفاً برای سوخت‌گیری موارد اضطراری در نظر گرفته شـده است و بهتر است شهروندان با رعایت دقت و نکات ایمنی، از کارت سـوخت شخصی خود اسـتفاده و از در اختیار گذاشتن کارت سـوخت شـخصی خود به دیگران جدا خودداری کنند. بر اسـاس این گزارش شـهروندان باید از در اختیار گذاشتن کارت سـوخت خود جدا خـودداری کرده تا از بروز چنین مشـکلاتی جلوگیری کنند.

بهره‌مندی صنایع از انرژی‌های تجدیدپذیر با مدیریت مناسب

هاشـم اورعـی، رئیـس اتحادیـه انجمن‌هـای انـرژی ایران گفـت: ایران از ظرفیت‌هـای قابل توجهی در حـوزه انرژی‌های تجدیدپذیر(خورشـید و بادی) برخوردار اسـت، اگر درسـت در این حوزه برنامه‌ریزی شـود، صنایع و نیروگاه‌ها می‌توانند بخش قابـل توجهـی از برق خـود را از طریق این منابـع تامین کنند. هاشـم اورعی در رابطـه با مزیـت بهره‌مندی صنایـع و وزارت نیـرو از انرژی‌های تجدیدپذیر به منظور جبـران ناترازی انرژی، اظهار کرد: مطابق آمارها و بررسـی‌های صورت گرفته انرژی‌های تجدیدپذیر از سـال ۲۰۰۰ میـلادی جایگاه ویژه‌ای در سـطح جهانـی پیدا کرده‌اند، اکنون با توجه بـه فراگیری انرژی بادی و خورشـیدی شاهد کاهش هزینه‌های اجرای این پروژه‌ها هستیم. وی افزود: امروز در جهان بر سر این که تولید انرژی الکتریکی از طریق انرژی بادی مسـتقر در خشکی با قیمت پایین‌تری صورت می‌پذیـرد اتفاق نظر وجود دارد.رئیس اتحادیه انجمن‌های انرژی ایران تاکید کرد: درحال‌حاضر کشور دانمارک حدود ۶۰ درصد از کل برق مصرفی خود را از طریق نیروگاه‌های بادی تامین می‌کند، همچنین کشورهای پرتغال و اسپانیا در تابستان بهره‌مندی لازم را از انرژی خورشیدی می‌برند.

بهاری بودن قیمت نفت!

صحبت از ۱۰۰ دلاری شـدن قیمت به دنبال پاسـخ موشکی ایران به رژیم صهیونیسـتی و احتمال گسـترش درگیری‌ها در خاورمیانه افزایش یافته بود و به گفته تحلیلگران مدت زمان بالا ماندن قیمت نفت به ابعاد تنش‌ها در خاورمیانه بسـتگی خواهد داشـت.این درحالی اسـت که قیمت نفت ماننـد حال و هوای بهاری شـده و تحلیل های مختلفی از جمله اینکه اقتصاددانان در نظرسـنجی رویترز پیش‌بینی کردند روند قوی فعلی اقتصاد جهانـی، پیامدهایی برای قیمت نفت خواهد داشـت و احتمالا قیمت نفت را در دامنه محدودی نگه می‌دارد. تعداد ۵۰۰ شرکت کننده در نظرسـنجی رویتـرز، پیش بینی کردند رشـد تولید ناخالص داخلی جهانی امسال می‌تواند به ۲.۹ درصد برسد. این به معنای آن است که بانک‌های مرکزی با دشواری زیادی برای آغاز کاهش نرخ‌ها به سختی مواجه خواهند شد و به این ترتیب، هزینه‌های اسـتقراض برای مدت طولانی‌تری بالا باقی می‌ماند. ناتان شـیتس، اقتصاددان ارشـد جهانی موسسه مالی سیتی به رویترز گفت: ما همچنان از

تاب آوری اقتصاد جهانی شگفت‌زده می‌شویم. اکنون، بخشی از این شـگفتی این اسـت که بـا انتظارات ضعیف وارد سـال شـده‌ایم، فکر می‌کردیم که امسـال، کاهشی در نرخ بهره انجام خواهد شد. تاکنون، رشد اقتصاد جهانی را در تعدادی از کشورها از جملـه اقتصادهـای بزرگی مانند آمریکا، چیـن و تا حدودی اروپا مشـاهده کرده‌ایم. بنابراین، رشـد اقتصـادی قوی به نظر می‌رسد. در نتیجه، پیامدها برای تقاضا برای نفت متفاوت است. از یک سو، رشد اقتصادی قوی منجر به افزایش تقاضا برای نفت می‌شـود. از سـوی دیگر، نرخ‌های بهره بالاتر به تورم بالا کمک می‌کند که به رشد تقاضا برای نفت ضربه می‌زند و نفت برنت و وسـت تگزاس اینترمدیت را بدون هرگونه تشدید در خاورمیانه که عرضه را تهدید کند، در دامنه قیمتی محدودی نگه می‌دارد.

تحلیلگران بانک جی پی مورگان هفته گذشـته اعلام کردند فراتر از افزایش کوتاه مدت قیمت نفت بر اثر عوامل ژئوپلیتیکی، سـناریوی ما برای قیمت نفت برنت تا پایان ماه مه، ۹۰ دلار در هر بشکه مانده است.

ویکتـور کاتونا، تحلیلگر شـرکت کپلر گفت: اگر یک اختلال غیرقابـل پیش‌بینـی در عرضه بـه وجود آید به عنـوان مثال، صادرات لیبی دچار وقفه شود یا زیرساخت بندری روسیه هدف حمـلات پهپادی اوکراین قرار بگیرد، قیمت نفت در آن صورت، قطعـا به مرز ۱۰۰ دلار در هر بشـکه صعـود خواهد کرد. بانک جهانی هفته گذشته هشدار داد در صورت بروز چنین رویدادی، قیمت نفت ممکن اسـت به ۱۰۰ دلار در هر بشکه برسد که به تورم پایدار کمک می‌کند.

بر اسـاس گزارش اویل پرایس، ایندرمیـت گیل، اقتصاددان ارشد بانک جهانی گفت: تورم جهانی، شکست ناپذیر مانده است. کلید اصلی کاهش تورم، کاهش قیمت کالاها اسـت که به مانع برخورد کرده است. این به معنای بالاتر از حد انتظار ماندن تورم در سال جاری و آینده است.

دنیا در مقطع آسیب پذیری قرار دارد. یک شوک انرژی بزرگ می‌توانـد بخش عمده پیشـرفت حاصل شـده در کاهش تورم طی دو سـال اخیـر را تضعیف کند. از طـرف دیگر، تحلیلگران و تاجـران می‌دانند ائتلاف اوپک پلاس کـه از تعادل بازار نفت حمایـت می‌کند ظرفیت تولید مازادی حدود ۵ میلیون بشـکه در روز دارد کـه می‌تواند در صورت مختل شـدن عرضه نفت و احتمال ۱۰۰ دلاری شـدن نفت، به تدریج آن را وارد بازار کند. ائتلاف اوپک پلاس می‌تواند با بازگرداندن ۲ میلیون بشـکه در روز کاهش تولیدی که در حال حاضر از بازار خارج کرده، قیمت نفت را تحت تاثیر قرار دهد.

البتـه اگـر تنگه هرمز به روی حمل و نقل نفتکش‌ها بسـته شود صادرات تولید کنندگان خاورمیانه از جمله ایران هم مختل خواهد شد.

با کند شـدن رشـد عرضه نفت آمریکا، ائتـلاف اوپک پلاس دوباره تسلط خود بر بازار نفت را به دست آورده و می‌تواند بیش از گذشـته عرضه و قیمت نفت را در صورت تمایل کنترل کند. بازار در حال حاضر تخمین می‌زند در صورت افزایش تنش‌ها در خاورمیانـه، قیمت نفت بین ۵ تا ۱۰ دلار در هر بشـکه افزایش یابد و اگر تنش‌ها آرام شود قیمت به سرعت پایین بیاید.

اما با توجه به افزایش تقاضا در فصل تابسـتان، بازار در سـه ماهه سوم سال جاری میلادی با کمبود نفت مواجه خواهد شد.

انتظار می‌رود حتی در صورت عدم افزایش درگیری بین ایران و رژیم صهیونیستی هم قیمت نفت در تابستان بالاتر از ۹۰ دلار در هر بشکه باشد.

اول هنسن، سرپرسـت استراتژی کالا در بانک ساکسو گفت خطر مختل شدن عرضه محدود است اما در بدترین شرایط هم آزادسازی ذخایر استراتژیک نفتی آمریکا یا افزایش تولید تولید کنندگان اوپک می‌تواند کمک کننده باشد. ائتلاف اوپک پلاس در اوایل ژوئن اجلاسی برای تصمیم گیری در مورد طرح کاهش تولید برگزار خواهد کرد.

وارن پاترسـون، سرپرست استراتژی کالا در آی ان جی طی یادداشـتی نوشت ۵ میلیون بشـکه در روز ظرفیت مازاد تولید اوپک که بیشتر از سوی عربستان، امارات، عراق و کویت خواهد بود می‌تواند مختل شـدن عرضه نفـت خاورمیانه را در صورت بسته نشدن تنگه هرمز جبران کند.

فقط بسته شدن این تنگه است که مانع وارد شدن نفت تولید کننـدگان این گروه به بازار خواهد شـد. تحلیلگران بازار انرژی پیش‌بینـی می‌کنند بـا تمدید محدودیت‌هـای تولید نفت‌خام عربستان‌سـعودی، قیمت جهانی نفت تا ماه مه به ۱۰۰دلار در هر بشکه برسـد؛ در واقع تشدید تنش‌های ژئوپلیتیکی در کنار تمدید کاهش تولید نفت‌خام از سـوی اوپک، باعث شده‌است تا اقتصاددانـان پیش‌بینی کنند که قیمت نفت بـرای اولین‌بار از تابستان ۲۰۲۲، از مرز ۱۰۰دلار فراتر خواهد رفت.

تحقق این امر پس از آن صورت می‌گیرد که ائتلاف تولید نفت به رهبری عربستان‌سعودی موسوم به اوپک، در ماه مارس اعلام کرد که محدودیت عرضه ۲میلیون و ۲۰۰هزار بشـکه‌ای در روز را برای سه ماه دیگر تمدید خواهد کرد.

روزگار معدن

سه شنبه
۱۱ اردیبهشت ۱۴۰۳
۲۱ شوال ۱۴۴۵
۳۰ آوریل ۲۰۲۴
سال هفتم
شماره ۱۲۹۵

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و هنری روزگار وصل
مدیر مسئول: مهدی نجفی
سردبیر: شهریار خادمی

آدرس: تهران- خ قائم مقام فراهانی کوچه آزادگان شماره ۲۶
تلفن:۸۲۱۹۰(داخلی-۲۲۷-۱۵۶)
نمابر:۸۲۱۹۰(داخلی-۱۰۴)

تلفن‌سازمان‌آگهی‌ها:۸۸۷۲۲۷۳۲-۰۹۱۹۱۲۵۱۴۰۶
امورمشترکین:۸۸۱۰۵۳۰۶
توزیع‌وسازمان‌شهرستان‌ها:۸۸۷۲۴۲۱۱
چاپخانه:شاخه‌سبز

E-mail:info@madandaily.com • https://t.me/rozegarmadan • www.twitter.com/Madandaily • www.instagram.com/Madandaily • www.rouzegaremadan.ir

عرضه ۲۶۷ هزار تن شمش بلوم در بورس کالا

تالارهای بورس کالای ایران در روز دوشنبه ۱۰ اردیبهشت ماه میزبان عرضه ۷۴۸ هزار و ۹۹۵ تن انواع کالا و محصول بودند. شمش بلوم ۲۶۷ هزار تن از کل عرضه های دیروز را به خود اختصاص داده که بخش اعظم آن در تالار محصولات صنعتی و معدنی و بخشی نیز در بازار فرعی عرضه شد.

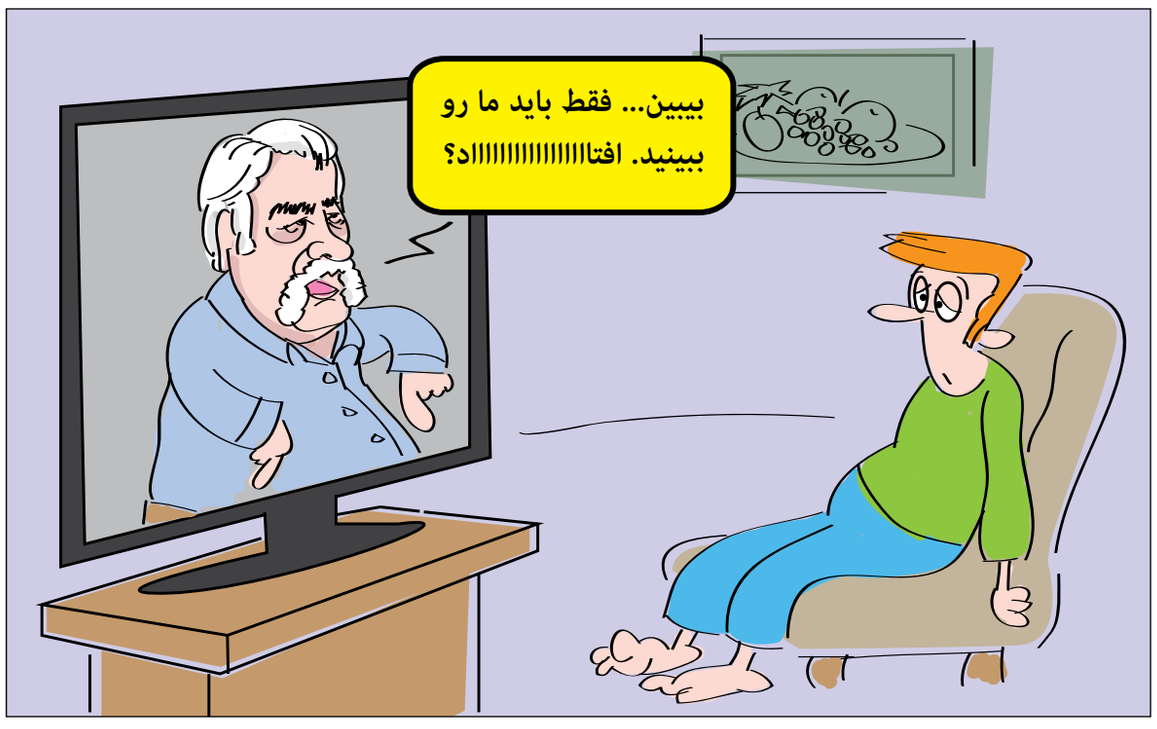
تالار محصولات صنعتی و معدنی میزبان عرضه ۲۶۲ هزار و ۶۷۰ تن شمش بلوم، ۷۰ هزار تن گندله سنگ آهن، ۲۵ هزار تن آهن اسفنجی، ۱۵ هزار و ۵۶۱ تن ورق گرم، ۱۰ هزار تن ورق سرد، ۶ هزار و ۵۰۰ تن ورق قلع اندود و ۵ هزار تن ورق گالوانیزه بود.

در تالار پتروشیمی و فرآورده های نفتی ۳۰ هزار و ۴۲۳ تن مواد پلیمری و شیمیایی روی تابلو رفت.

تالار سیمان در این روز میزبان عرضه ۲۰۱ هزار و ۶۰ تن سیمان بود. تالار صادراتی هم شاهد عرضه ۴۷ هزار و ۵۹۰ تن قیر بود.

۷۰ هزار تن تختال، ۵۰۶ تن پلی وینیل کلراید و ۴۰ تن مس کاتد در تالار حراج باز عرضه شد. بازار فرعی هم عرضه ۴ هزار و ۴۰۰ تن شمش بلوم، ۱۰۵ تن تختال، ۱۰۰ تن الیاف استیپل پلی استر و ۴۰ تن الیاف استیپل اکریلیک را تجربه کرد.

کارتن

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

بورس روی خط دلار

گروه بورس: بورس تهران پس از چند روز سبزپوشی در ماه جدید دوباره سرخ‌پوش شد تا مثبت روزهای گذشته را تا حدودی تعدیل کند. به عقیده برخی از کارشناسان این منفی‌ها موقت است و تالار شیشه‌ای معاملات پس از چند روز سبزپوشی برای جبران شرایط باید تا حدودی قرمز شود تا نقطه تعادل در بازار قابل لمس باشد.بورس تهران پس از چند روز سبزپوشی در ماه جدید دوباره سرخ‌پوش شد تا مثبت روزهای گذشته را تا حدودی تعدیل کند. به عقیده برخی از کارشناسان این منفی‌ها موقت است و تالار شیشه‌ای معاملات پس از چند روز سبزپوشی برای جبران شرایط باید تا حدودی قرمز شود تا نقطه تعادل در بازار قابل لمس باشد.همچنین روز گذشته اعلام شد که با تصویب هیات مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار، بازارگردانی از حالت الزامی خارج و در اختیار بورس و فرابورس قرار گرفت.در حال حاضر میزان فشار عرضه روی بازار سهام افزایش یافته و هر روز صف‌های فروش افزایش پیدا می‌کند. از سوی دیگر طی دو روز گذشته قیمت دلار روند کاهشی به خود گرفته و آرام آرام به قیمت دلار نیمایی نزدیک می‌شود و از سوی دیگر قیمت دلار نیمایی به صورت پیوسته در حال افزایش است.

بدون سرمایه ساعتی ۴۲ هزار تومان درآمد داشته باش!

تا این لحظه قیمت دلار بازار آزاد به محدوده ۶۱ هزار و ۵۰ تومان رسیده و از سوی دیگر ۴۱ هزار و ۴۶۰ تومان رسیده و به نوعی فاصله میان دلار بازار آزاد یا به گفته وزارت اقتصاد و بانک مرکزی دلار تلگرامی کمتر شده و احتمالا این روند حداقل چند هفته‌ای ادامه‌دار باشد تا با این سیاست فاصله میان ارز بازار آزاد و نیمایی کاهش یابد.همین کاهش قیمت دلار باعث شده که معاملات تالار شیشه‌ای نیز تا حدودی واکنش نشان دهد و به نوعی با روند کاهشی روبه رو شود. در اصل بازار سرمایه با تکیه به سیگنال‌های مثبت و منفی حرکت می‌کند و کاهش قیمت دلار را می‌توان یک سیگنال منفی برای معاملات و بازار به حساب آورد. برزو حق‌شناس، کارشناس بازار سرمایه نوشت: بعد از اینکه ریسک‌های سیستماتیک کاهش یافت و خطر تشدید درگیری کمتر شد، بازار سهام رشد مناسبی داشت و نزول بابت درگیری‌ها را جبران کرد. بعد از آن ارزش معاملات مجددا نزولی شد و به کمتر از ۶هزار میلیارد تومان رسید و عرضه‌ها هم مجددا مقداری بیشتر شد که طبیعی بود. نوسان‌گیرها در این شرایط ذخیره سود و فروش انجام می‌دهند. کسانی که هفته گذشته در محدوده سنگین خرید داشتند، اقدام به شناسایی سود می‌کنند و عرضه‌ها مقداری افزایش می‌یابد. وضعیت نگران‌کننده نیست و در هفته آینده به شرطی که دلار منفی سنگینی نخورد بورس مثبت خواهد شد. اگر دلار کمتر از ۶۰هزار تومان نشد و اتفاق خاصی در عرصه ریسک‌های سیستماتیک هم نیفتاد، بازار مثبتی را شاهد خواهیم بود. حافظ عزیزی، کارشناس بازار سرمایه درباره علت دلایل افت شدید قیمت ارز، اعلام کرد: بعد از اینکه چند روز پیش قیمت دلار حتی از مرز ۶۷ هزار تومانی عبور کرد، رییس بانک مرکزی و وزیر اقتصاد با واکنش تند مجلس و جناح های سیاسی مخالف روبرو شدند و حتی زمزمه کنار گذاشتن این دو از بدنه دولت به گوش رسید. از سوی دیگری جلسه مهمی بین دولت و مجلس برگزار شد و بانک مرکزی هم وعده داد باعرضه های سنگین از افزایش بی رویه قیمت ارزها در بازار ممانعت می‌کند. بنابراین با عرضه های سنگین در بازار ارز، نرخ انواع ارز و سکه طلا با سقوط و ریزش سنگینی مواجه شدند اما گمان نمی رود منابع ارزی بانک مرکزی به حدی باشد که بتواند دلار را به کمتر از ۶۰ هزار تومان هدایت کند. علاوه بر این برخی کارشناسان دیگر احتمال شروع مذاکرات هسته‌ای و اخبار مثبت درآمدهای نفتی و سفر رئیس کل بانک مرکزی و وزیر اقتصاد به عربستان را در روند نزولی دلار موثر دانسته‌اند. به نظر می رسد که بورس تهران این هفته روند نسبتا نوسانی را تجربه کند و معاملات چندان مثبتی را پشت سر نگذارد. اما نباید از بورس تعادلی بازار نیز غافل ماند و احتمالا بورس در این ماه متعادل باشد و مثبت یا منفی سنگینی را تجربه کند؛ البته این موضوع بستگی به اخبار منتشر شده دارد.

تورم کاهش یافت

طبق اعلام بانک مرکزی، تورم ۱۲ ماهه شاخص بهای تولیدکننده از ۳۷.۳ درصد در فروردین پارسال به ۳۱.۲ درصد در فروردین امسال کاهش یافته که موید کاهش ۶.۱ واحد درصدی نرخ تورم شاخص بهای تولیدکننده در این مقطع است. همچنین تورم نقطه به نقطه شاخص بهای تولیدکننده با ۱۶.۹ واحد درصد کاهش به ۲۳.۸ درصد در فروردین‌ماه سال جاری رسیده است.

در همین راستا طبق آنچه بانک مرکزی اعلام کرده است، تورم نقطه به نقطه شاخص بهای تولیدکننده نیز در ادامه روند کاهشی خود از سال گذشته، با ۱۶.۹ واحد درصد کاهش از ۴۰.۷ درصد در فروردین ۱۴۰۲ به ۲۳.۸ درصد در فروردین‌ماه سال جاری رسیده است. بررسی تحولات شاخص بهای تولیدکننده به تفکیک گروه‌های اصلی «کالا» و «خدمت» در فروردین ماه سال ۱۴۰۳ حاکی از کاهش تورم نقطه به نقطه هر دو گروه اختصاصی «کالا» و «خدمت» به ترتیب از ۴۱.۰ و ۴۰.۰ درصد در فروردین سال ۱۴۰۲ به ۲۰.۶ و ۳۱.۴ درصد در فروردین سال ۱۴۰۳ است. تورم ماهانه شاخص بهای تولیدکننده در فروردین‌ماه ۱۴۰۳ به ۱.۳ درصد رسید. بررسی تورم ماهانه به تفکیک گروه‌های اختصاصی «کالا» و «خدمت» نیز حاکی از تحقق تورم ۲.۱ درصدی گروه کالا (ضریب اهمیت ۶۵.۷ درصد) با سهم از تورم ۱.۴ واحد درصد و تورم ۰.۴- درصدی خدمات (ضریب اهمیت ۳۴.۳ درصد) با سهم از تورم ۰.۱- واحد درصد است.

تهدید رشد در سایه ابهام

بازار سهام که در ادامه روند متعادل و روبه‌رشد خود هفته دوم اردیبهشت را نیز مثبت شروع کرد و شاخص‌کل موفق شد به کانال ۲.۳میلیون‌واحدی پا بگذارد، یکشنبه متفاوتی را پشت‌سر گذاشت.

بورس در دومین روز از هفته به دلیل آنچه تحلیلگران آن را ابهامات متعدد می‌نامند با کاهش ارتفاع شاخص‌کل، هموزن، فرابورس و افت ارزش معاملات مواجه بود. شرایط در حالی برای بازار سهام قرمز شد که در بازارهای موازی نیز با روند رو به افت قیمتی مواجه بودیم. بلاتکلیفی موضوع مالیات، نرسیدن خبرهای خوش برای خودرویی‌ها و کندبودن سرعت رشد نرخ دلار نیما بیش از باقی موارد عوامل موثر در این وضعیت شناخته می‌شوند.

رشد نیما قطره‌چکانی است

ایمان رئیسی، تحلیلگر بازار سرمایه در این‌خصوص با اشاره به اینکه بعد از فروکش‌کردن هیجانات مربوط به ریسک‌های پاسخ ایران به اسرائیل انتظار می‌رفت با کاهش نرخ دلار، بورس مثبت‌شود، گفت: به‌رغم این موضوع اما انتظارات مثبت از بورس برآورده نشد و برخلاف روزهای منفی اخیر بازار حمایت خاصی نشد و بورس با ثبت ارزش معاملاتی کمتر از ۴هزار میلیاردتومان منفی بسته شد.وی ادامه‌داد: عدم‌تحقق تعدیل مثبت نرخ دلار در سامانه نیما، انتشار اوراق سنگین توسط دولت و بالاماندن نرخ بهره، ابهام سقف معافیت مالیاتی و افت نسبی دلار آزاد از جمله دلایلی هستند که انگیزه برای خرید در بورس را کاهش داده‌اند. از طرفی دولت با افزایش غیرمنطقی هزینه‌های شرکت‌ها از طریق افزایش نرخ انرژی و افزایش مالیات‌ستانی و بانک‌مرکزی با افزایش نرخ بهره، از دو جهت با افزایش هزینه‌ها، شرکت‌ها را تحت‌فشار قرار دادند. رئیسی با بیان اینکه در چنین شرایطی مهم‌ترین محرکی که می‌تواند به رشد بورس کمک کند، نرخ دلار نیمایی است، گفت: این افزایش نرخ هم در حال‌حاضر به‌صورت قطره‌چکانی افزایش پیدا می‌کند. از طرفی در معافیت مالیاتی شرکت‌ها ابهام وجود دارد و مشخص نیست افرادی که در بازار سرمایه هستند باید مالیات مضاعفی پرداخت کنند یا خیر و این دو موضوع همچنان بیشترین فشار را وارد می‌کنند. از طرفی بحث تکراری واگذاری خودروسازان همچنان ادامه دارد و موضوع افزایش سرمایه از محل تجدیدارزیابی نیز هنوز محقق‌نشده و همه این موارد منجر به خروج پول از بازار سرمایه شده‌است. علاوه‌بر این نرخ بهره که به‌صورت وام به‌کارگزاری‌ها داده می‌شود نیز در حال‌حاضر شرایط مناسبی ندارد و به‌طور کلی باید گفت نرخ بهره بین‌بانکی شرایط سختی را در بازار سرمایه ایجاد کرده‌است.

احتمال تقویت تقاضا در روزهای آینده

حسن حسین‌نیا، تحلیلگر بازار سهام نیز با اشاره به اینکه برای بررسی روند بازار سهام در چند وقت اخیر باید بازگشتی به هفته قبل داشته باشیم، گفت: شنبه هفته گذشته معاملات با ورود جریان نقدینگی نسبتا خوبی آغاز شد و با رشد ارزش معاملات همراه بود. در هفته گذشته ما ورود بیش از هزار میلیاردتومان نقدینگی اشخاص حقیقی به بازار سهام را داشتیم و در عین‌حال به همین میزان خروج نقدینگی اشخاص حقیقی از صندوق‌های درآمد ثابت صورت‌گرفت و چون ورود پول از خارج بورس نبود، در روزهای بعد باعث ایجاد فشار شد.وی ادامه‌داد: در عین‌حال با نزدیک‌شدن به انتهای هفته ما شاهد شکل‌گیری اخباری در رابطه با سقف معافیت مالیاتی و مالیات‌های مضاعف بودیم که این عامل در صورت اجرایی‌شدن فشار زیادی را در ماه‌های آینده بر بازار سرمایه و کلیت سرمایه‌گذاری ایجاد می‌کند. دریافت مالیات هرچند می‌تواند به‌عنوان عامل درآمدزایی کوتاه‌مدت برای دولت محسوب شود ولی ضرری که بر کلیت اقتصاد وارد می‌کند، بسیار بیشتر از منافع کوتاه‌مدت برای دولت است؛ یعنی در این‌صورت با خروج سرمایه از صندوق‌های درآمد ثابت مواجهیم و همچنین قطعا با کاهش سرمایه‌گذاری توسط شرکت‌های هلدینگ مشکلاتی در تامین مالی نیز در بازار سرمایه به‌وجود می‌آید.در حقیقت می‌توان گفت این مساله در صورت تحقق می‌تواند به شکل بی‌سابقه‌ای خروج جریان نقدینگی از بازار سرمایه را آغاز کند و در عین‌حال آغازی برای دومینوی سقوط در صندوق‌های درآمد ثابت بازار سرمایه در یک اشل بزرگ است.این تحلیلگر عنوان‌کرد: عامل یادشده هرچند قرار است بررسی شود ولی ابهام در آن بر بازار سرمایه سایه افکنده و جو بی‌اعتمادی که در گذشته وجود داشته را تشدید کرده و در عین‌حال بالاخره ذی‌نفعان بازار تا تکلیف این موضوع مشخص نشود زیاد روی حمایت از سهام خود پافشاری نمی‌کنند و این یکی از مهم‌ترین عوامل فشار بر بازار سرمایه در روزهای اخیر محسوب می‌شود. در عین‌حال باید توجه کرد اخبار زیادی که فعالان بازار سرمایه منتظر آن بودند هنوز به بازار مخابره نشده‌اند. یکی از مهم‌ترین این اخبار مربوط به صنعت خودروسازی بود، صنعت خودروسازی با توجه به مشکل زیان انباشته سنگینی که دارد قول‌هایی درخصوص افزایش سرمایه از محل تجدیدارزیابی دارایی‌ها و افزایش احتمالی نرخ محصولات داده‌شد اما هنوز ابلاغ نشده و همه منتظر هستند تا ببینند که آیا این صنعت از زیان خارج خواهد شد یا خیر.حسین‌نیا بیان کرد: در عین‌حال در روزهای اخیر بحث‌هایی پیرامون اینکه آیا حمایت از بازار سرمایه کار درستی است یا خیر وجود دارد. در این‌خصوص باید توجه داشت که جنس حمایت از بازار سرمایه متفاوت است.خیلی‌ها فکر می‌کنند حمایت از بازار سرمایه یعنی اینکه دولت صرفا از طریق صندوق توسعه‌ملی پولی را به‌حساب صندوق‌های توسعه و تثبیت بازار واریز کند یا سازمان بورس با هلدینگ‌ها و شرکت‌های بزرگ سرمایه‌گذاری جلسه برگزار کند، برای اینکه پول خود را وارد کنند و زیر قیمت سهام را بگیرند، درحالی‌که حمایت صرفا ورود پول نیست و این مساله هیچ‌وقت نمی‌تواند تاییدشده باشد و قطعا مکانیزم ناقص و ناصحیحی است، بلکه حمایت می‌تواند ارائه مشوق‌هایی از سمت دولت یا تصویب قوانینی باشد که می‌تواند امر تولید و سرمایه‌گذاری را تسهیل کند. وی ادامه داد: قطعا آزادسازی قیمت فرآیند خوبی است اما در زمان مناسب و با توجه به شرایط شرکت‌ها باید صورت گیرد. آیا همزمان با آزادسازی قیمت انرژی، قیمت خوراک، افزایش نرخ بهره مالکانه و افزایش مالیات و... شرایط فعالیت شرکت‌ها هم سنجیده‌شده و آیا بازارهای هدف شرکت‌ها بررسی‌شده که با مشکلی در سودآوری وجذب سرمایه‌گذاری مواجهند یا خیر؟ اینها عواملی است که در سال‌های اخیر زیاد به آنها توجه نشده‌است.آزادسازی اقتصاد در قسمت هزینه‌ها و افزایش هزینه برای شرکت‌ها به‌صورت سرسام‌آوری صورت‌گرفته ولی در بخش ارائه مشوق‌ها شاهد کمترین مشوقی نیستیم و این موضوع باعث می‌شود ما در ماه‌های آینده با مشکل شکل‌گیری سرمایه در فعالیت‌های تولیدی و خدماتی مواجه شویم، امری که با شعار سال نیز در تعارض است.این تحلیلگر بیان کرد: یکی دیگر از مواردی که برای فعالان بازار تعجب‌آوربود، اظهارنظر برخی از نمایندگان مجلس بود که اعلام کردند؛ برخی از شرکت‌ها نرخ انرژی صفر دارند، این حرف‌ها برای فعالان بازار شوک‌آور است؛ چراکه به‌نظر نمی‌رسد چنین شرکتی وجود خارجی داشته‌باشد و اگر داشته‌باشد قطعا خوب است با نام‌بردن از آن باعث شفافیت بیشتر در اقتصاد شویم. حسین‌نیا درخصوص روند بازار گفت: شاخص‌کل به محدوده دومیلیون و ۲۸۰هزارواحدی نزدیک‌شده که در این محدوده‌ها می‌تواند حمایت‌هایی شکل بگیرد و سقف کانال صعودی به سمت کانال بالاتر شکسته شده و احتمال دارد در روزهای آتی با تقویت تقاضا در بازار مواجه شویم که این عامل نیازمند خبر مناسب و قوی است تا شاهد رشد ادامه‌دار باشیم، در غیر این‌صورت شاهد فرسایشی‌شدن معاملات خواهیم بود، اما فعلا در شرایط بحرانی قرار نداریم.

یادداشت

سرنوشت نرخ بهره در ۱۴۰۳

امیررضا اعلاباف
تحلیلگر بازار سرمایه

همان‌طور که از منحنی نرخ بهره اسناد خزانه اسلامی (اوراق غیرنقدی و بدون‌کوپن دولتی) که طبق اطلاعات آخرین روز معاملاتی تهیه‌شده، مشخص می‌شود وضعیت فعلی منحنی نرخ بهره با توجه به اختلاف ناچیز نرخ بازده تا سررسید نزدیک‌ترین و دورترین سررسیدها که برابر با کمتر از ۳۰نقطه پایه یا (basis points) است، تقریبا صاف است که با توجه به تعریف نظریه رجحان نقدینگی یا(Liquidity Preference) نرخ بازده تا سررسید اوراق حاصل میانگین نرخ‌های بهره کوتاه‌مدت موردانتظار در عمر اوراق به‌علاوه یک صرف (premium) از بابت نگهداری طولانی‌مدت‌تر و قفل‌شدن نقدینگی است که سرمایه‌گذاران از بابت آن بازدهی بیشتری را در مقایسه با سررسیدهای کوتاه‌تر مطالبه می‌کنند.

به‌طور کلی با توجه به نبود اوراق بلندمدت در اقتصاد ایران نظیر اسناد خزانه ۱۰ساله موجود در سایر کشورها و عدم‌امکان مقایسه آن با سررسیدهای کوتاه (۲ساله) امکان ارائه تفسیر و تحلیل دقیق از ساختار زمانی نرخ بهره به‌معنای واقعی خود وجود ندارد، اما به‌طور کلی منحنی نرخ بهره به شکل Flatبه‌معنای انتظار بازار مبنی‌بر بالابودن نسبی نرخ بهره در سطح فعلی و کاهش جزئی نرخ بهره در آینده و جبران‌شدن کاهش موردانتظار با اضافه‌شدن پریمیوم است.

در حال‌حاضر طبق منحنی نرخ بهره در ایران انتظار داریم نرخ بهره برای مدت طولانی‌تری در سطوح بالا باقی‌بماند و کاهش جزئی را در ۲سال‌آینده تجربه کند که می‌تواند به‌عنوان انتظارات تورمی نیز تلقی شود؛ زیرا طبق معادله فیشر در اقتصاد رابطه مستقیمی میان نرخ تورم و نرخ بهره اسمی وجود دارد. در شرایط فعلی برای ایجاد یک ایده کلی از نرخ‌های موثر تامین مالی بنگاه‌های خصوصی می‌توان با لحاظ یک صرف ریسک‌نکول معادل با ۱۰درصد بر روی نرخ بدون‌ریسک به میانگین نرخ‌های موجود دست‌یافت که در حال‌حاضر در کانال ۴۲درصد است.

از ابتدای سال‌جاری به تعداد ۳دفعه حراج اجرای سیاست پولی توسط بانک‌مرکزی برگزار شده‌است که در مجموع ۴۶۰۰میلیاردتومان به بدهی قانونی بانک‌ها به بانک‌مرکزی در اثر تزریق موقت منابع توسط بانک‌مرکزی در قالب توافق بازخرید از نوع term-repo با سررسید یک‌هفته و با احتساب استفاده بانک‌ها از اعتبارگیری قاعده‌مند به‌صورت شبانه اضافه شده‌است.

بررسی آخرین عملیات بازار باز انجام‌شده توسط سیاستگذار پولی نشان می‌دهد که بانک‌مرکزی با پاسخ به ۹۹درصد از درخواست‌های ارسالی بانک‌ها در سامانه «تابا» (بازار بین‌بانکی) در مجموع به مبلغ ۲۰۳ همت منابع در اختیار بانک‌ها قرار داده‌است و همچنین با درنظرگرفتن ریپو سررسیدشده کل خالص تزریق منابع به منفی ۱.۹همت رسیده که برخلاف رویه دو هفته گذشته است.

همچنین شاخص داخلی بنده که دنبال‌کننده موضع سیاستگذار پولی در تعامل با بانک‌ها است این هفته در سطح ۰.۹۸واحدی ایستاده است که با وجود زیر یک واحدبودن و قرارگیری در ناحیه انقباضی همچنان متعادل محسوب شده و در مقایسه با عملکرد بانک‌مرکزی در دوره مشابه سال‌قبل (اول اردیبهشت سال۱۴۰۲) که شاهد سطوح ۰.۶واحدی بودیم، بسیار ملایم‌تر محسوب می‌شود که با درنظرگرفتن ملاحظات بودجه‌ای و ارزی کشور منطقی است.

انتظار داریم بانک‌مرکزی اقدام به هدایت نرخ بهره شبانه به سطوح بالاتر نکند؛ هرچند ممکن است در صورت تداوم بی‌ثباتی‌های ارزی یا سایر تحولات کلان اقتصادی و اجتماعی انتظارات تورمی فراتر از سطوح فعلی تشدید شده و بانک‌مرکزی ناچار به حفظ طولانی‌مدت‌تر سطوح فعلی و حتی هدایت نرخ بهره به کانال‌های خطرناک بالاتر شود. بخش عمده کاهش نرخ رشد نقدینگی در سال۱۴۰۲ و تحقق‌یافتن تارگت ۲۵درصدی بانک‌مرکزی در اثر کاهش ضریب فزاینده پول و سپرده با افزایش نرخ ذخیره قانونی بانک‌های سالم و بانک‌هایی که الزامات ترازنامه‌ای بانک‌مرکزی را رعایت نکرده‌بودند و همچنین موضع به‌شدت انقباضی بانک‌مرکزی در بخش عملیات بازار باز به‌همراه ترکیبی از ابزارهای کیفی از جمله سقف‌های اعتباری و سختگیری‌ها درخصوص محدودیت نرخ رشد ماهانه ترازنامه بانک‌ها انجام پذیرفت که با توجه به تبعات آن برای بخش واقعی اقتصاد در صورت ادامه سیاست و همچنین تشدید اضافه‌برداشت بانک‌ها و اثر درونزایی پول و افزایش نیاز بنگاه‌ها به سرمایه‌درگردش با رشد نرخ ارز و سیاست مالی به‌شدت انقباضی سال۱۴۰۳ به‌نظر می‌رسد متوسط نرخ رشد ماهانه نقدینگی کشور که در سال۱۴۰۲ در اثر سیاست‌های پولی به ۱.۸درصد رسیده‌بود، قابلیت تداوم نداشته‌باشد و این عدد به میانگین تاریخی خود از ابتدای سال ۹۰ یعنی ۲.۱۹درصد ماهانه میل کند که در این‌صورت پیش‌بینی می‌کنیم نقدینگی در پایان سال۱۴۰۳ به حدود ۱۰هزار و ۴۵۰هزار میلیاردتومان رسیده و در مقایسه با اسفند۱۴۰۲ در یک سناریوی واقع‌بینانه با رشد ۳۱درصدی همراه شود و متوسط نرخ رشد نقطه‌به‌نقطه ماهانه برای سال۱۴۰۳ حدود ۲۹درصد باشد.

دنیای رمز ارز

نظر نهنگ‌ها درباره آینده XRP مثبت است یا منفی؟

انتقال بیش از ۵۳ میلیون ریپل (XRP) توسط نهنگ‌های این ارز دیجیتال، درست پیش از پایان مهلت کمیسیون بورس و اوراق بهادار آمریکا (SEC) برای ارائه لایحه دفاعی در پرونده شکایت خود علیه ریپل، باعث ایجاد گمانه‌زنی‌هایی در مورد تأثیر آن بر قیمت XRP شده است.طبق گزارش‌ها، یک نهنگ ناشناس حدود ۳۰.۵۳ میلیون ریپل را به صرافی بیت‌استمپ منتقل کرده و باعث ایجاد گمانه‌زنی در بین فعالان بازار شده است. برخی این حرکت را فروش استراتژیک نهنگ‌های نگران از عواقب حقوقی می‌دانند، در حالی که برخی دیگر آن را بخشی از استراتژی مدیریت نقدینگی ریپل تلقی می‌کنند.مشابهت این تراکنش به انتقالات عظیم قبلی به همین صرافی توسط همان نهنگ، ابهامات را در مورد انگیزه‌های او افزایش داده است. از طرف دیگر، نهنگ دیگری اقدام به انباشت ۲۳.۰۳ میلیون ریپل از صرافی باینانس کرده است. این انباشت عظیم نشان‌دهنده افزایش اعتماد برخی از معامله‌گران به ریپل، به ویژه پیش از تحولات احتمالی در پرونده شکایت است.نبرد حقوقی بین ریپل و SEC وارد مرحله حساسی شده است. طبق گزارش‌ها، قاضی پرونده درخواست ریپل برای نادیده گرفتن مدارک ارائه شده توسط کارشناسان SEC را تایید کرده است.با این حال، به SEC تا ۲۹ آوریل ۲۰۲۴ برای ارائه دفاعیه خود مهلت داده شده و ریپل نیز سه روز کاری برای پاسخگویی فرصت دارد. این تمدید مهلت، بر پیچیدگی و اهمیت روند دادرسی که بر روحیه سرمایه‌گذاران و بازار ریپل تاثیر می‌گذارد، تأکید می‌کند.در زمان نگارش این خبر، همزمان با افت بازار ارزهای دیجیتال، قیمت ریپل هم در ۲۴ ساعت گذشته ۳.۶۳ درصد کاهش یافته و در محدوده ۰.۵۰۱۱ دلار معامله می‌شود. با این حال، حجم معاملات ۲۴ ساعته این رمزارز بیش از ۵۴ درصد افزایش یافته است. قیمت ریپل در طول هفت روز گذشته، تقریبا ۶ درصد و در ماه گذشته، ۹ درصد کاهش یافته است.

استقبال از بیت‌کوین در استرالیا

پس از موفقیت چشمگیر صندوق‌های قابل معامله در بورس (ETF) اسپات بیت‌کوین در آمریکا، شرکت‌های استرالیایی امیدوارند با عرضه این نوع صندوق‌ها، بتوانند از بازار ۲.۳ تریلیون دلاری صندوق‌های بازنشستگی این کشور برای جذب سرمایه استفاده کنند.در ژانویه سال جاری، عرضه صندوق‌های ETF اسپات بیت‌کوین در ایالات متحده با استقبال گسترده روبرو شد و حالا شرکت‌های وان‌اک (Van Eck) و بتا شیرز (BetaShares) برای ورود به بازار استرالیا و راه‌اندازی این صندوق‌ها صف کشیده‌اند.منابع آگاه گزارش داده‌اند که ASX Ltd، یک شرکت کلیدی در بورس استرالیا، احتمالا تا پایان سال ۲۰۲۴ مجوز راه‌اندازی اولین صندوق‌های ETF اسپات بیت‌کوین در این کشور را صادر خواهد کرد.در همین راستا، جاستین آرزادون (Justin Arzadon)، مدیر دارایی‌های دیجیتال شرکت بتا شیرز، با اشاره به موفقیت‌آمیز بودن راه‌اندازی ETFهای اسپات بیت‌کوین در آمریکا که تاکنون بیش از ۵۳ میلیارد دلار جذب کرده‌اند، بر وجود تقاضای بالا برای دارایی‌های دیجیتال تاکید کرده است.طبق گزارش‌ها، شرکت‌ها قصد دارند با رزرو نمادهای ASX برای صندوق‌های ETF بیت‌کوین و اتریوم، تعهد خود را برای گسترش محصولات در حوزه دارایی‌های دیجیتال نشان دهند.گزارش‌ها حاکی از آنند که حدود یک چهارم از سرمایه بازنشستگی استرالیا در برنامه‌های بازنشستگی خودگردان نگهداری می‌شود که در آنها، افراد آزادی انتخاب سرمایه‌گذاری دارند.کارشناسان بر این باورند که این برنامه‌ها می‌توانند به خریداران بالقوه صندوق‌های ETF بیت‌کوین تبدیل شوند. علاوه بر این، با در نظر گرفتن سایر سرمایه‌گذاران، از جمله کارگزاری‌ها، مشاوران مالی و غیره، پتانسیل قابل توجهی برای رشد این صندوق‌ها وجود دارد. این اولین تلاش برای عرضه صندوق‌های ETF بیت‌کوین در استرالیا نیست. در سال ۲۰۲۲، یک صندوق توسط شرکت کازماس (Cosmos) راه‌اندازی شد که البته به دلیل کمبود سرمایه ورودی، بعدا از لیست خارج گشت.با این حال، در حال حاضر یک صندوق دیگر با نام Shares Global X۲۱ با بیش از ۶۲ میلیون دلار دارایی تحت مدیریت، در این کشور فعال است.

دعوا بر سر اتریوم؛ ماجرای شکایت از کمیسیون بورس آمریکا چیست؟

تشدید تنش‌ها بین شرکت کانسنسیس (Consensys) و کمیسیون بورس و اوراق بهادار ایالات متحده (SEC)، بحث‌های جدیدی را در مورد اختیارات نهادهای نظارتی برانگیخته است. محور این بحث، اقدامات اخیر SEC برای طبقه‌بندی اتریوم، دومین ارز دیجیتال برتر جهان بر اساس ارزش بازار، به عنوان اوراق بهادار است.کانسنسیس استدلال می‌کند که اقدامات اینچنینی، نوآوری را سرکوب می‌کند و به توسعه‌دهندگان، سرمایه‌گذاران و مؤسساتی که به ماهیت غیرمتمرکز اتریوم متکی هستند، آسیب می‌رساند.در همین راستا، این شرکت با طرح شکایت علیه SEC، گامی قاطعانه جهت اصلاح شرایط برداشته که اقتدار این آژانس برای تحمیل چنین طبقه‌بندی‌هایی را به چالش می‌کشد. یکی از استدلال‌های اصلی ارائه‌شده توسط کانسنسیس، به انتقال مکانیسم اجماع اتریوم از اثبات کار (PoW) به اثبات سهام (PoS) وابسته است.به گفته سخنگوی این شرکت، برخلاف تصور رایج، این تغییر ذاتاً اتریوم را به اوراق بهادار تبدیل نمی‌کند، در عوض، باید میزان عدم تمرکز و ماهیت دارایی را مورد بررسی قرار داد.